

prometheus

e-bülten

TOHAV

Merhaba,

TOHAV tarafından yürütülen “İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum” projesi kapsamında yayınladığımız Prometheus e-bültenimizin 3. sayısı ile karşınızdayız.

Proje kapsamında düzenlediğimiz eğitim seminerlerimizin ikincisi 3-4 Mart 2012 tarihleri arasında İstanbul’da yapıldı. İstanbul ve çevre illerden çok sayıda kişi ve kurum temsilcilerinin katıldığı eğitim seminerimizin içeriği ve resimleri bültenimizin bizden haberler bölümünde...

Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanun Tasarısı’nın tartışılarak değerlendirilmesi ve insan hakları alanında çalışan sivil toplum kuruluşları ile bilgi ve deneyim paylaşımının sağlanması amacı ile 17 Mart 2012 tarihinde TOHAV merkezinde yapılan toplantımızda bu dönem bültenimizde yer alan diğer bir etkinliğimiz.

Bu arada 2011 yılı İşkence ve Kötü Muamele Raporu’muz çıktı. İngilizce ve Türkçe olarak basılan raporumuzun dağıtımına başladık. Rapor yakın bir zamanda elektronik formatta web sitemizde de yayınlanacak...

Bültenimizin sonunda günlük gazete, haber ajansı ve internet sitelerinde yer alan işkence ve kötü muamele haberlerinin derlenmesiyle oluşturduğumuz raporumuz var. Raporumuz Kasım 2011- Mart 2012 tarihleri arasındaki dönemi kapsıyor.

Gelecek sayımızda görüşmek üzere,

İyi okumalar...

**İŞKENCE ve KÖTÜ
MUAMELENİN
ÖNLENMESİNDE
AKTİF SİVİL
TOPLUM PROJESİ
İSTANBUL EĞİTİM
SEMİNERİ**
SAYFA 2

**TÜRKİYE İNSAN
HAKLARI KURUMU
KANUN TASARISI
TARTIŞILDI**
SAYFA 3

**TOHAV
İŞKENCE ve KÖTÜ
MUAMELE RAPORU
(Kasım 2011 - Mart
2012)**
SAYFA 4

**İşkence ve Kötü Muamele
İhlalleri**
SAYFA 4

**İşkence ve Kötü Muamele
İddiaları Kapsamında
Devam Eden Soruşturma
ve Davalar**
SAYFA 21

**İşkence ve Kötü Muamele
Suçlarına İlişkin
Sonuçlanan Dava ve
Soruşturmalar**
SAYFA 29

**İşkence ve Kötü Muamele
Suçlarına İlişkin Yargıtay
Kararları**
SAYFA 33

Duyurular
SAYFA 34

MEVZUAT
SAYFA 35

Toplum ve Hukuk Araştırmaları Vakfı

Kuloğlu Mah. Turnacıbaşı Sk. No: 39 Kat: 3-4-5 Beyoğlu/İstanbul

Tel: +90 (212) 293 47 70-71 Faks: +90 (212) 293 47 72

E-Mail: tohav@tohav.org Website: www.tohav.org

İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum Projesi İSTANBUL EĞİTİM SEMİNERİ

“İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum” projesi kapsamında 3-4 Mart 2012 tarihleri arasında İstanbul’da düzenlediğimiz eğitim seminerimiz Edirne, Tekirdağ, Ankara, Denizli, İzmir, İstanbul ve Van’dan katılan avukatların, sivil toplum örgütü üyelerinin ve sağlık temsilcilerinin geniş katılımıyla 3-4 Mart 2012 tarihleri arasında Taksim Point Hotel’de gerçekleştirildi.

2 gün süren eğitim semineri TOHAV Genel Sekreteri Av. Yaşar Aydın’ın açılış konuşmasıyla başladı. İstanbul Bilgi Üniversitesi’nden Yrd. Doç. Dr. Barış Erman’ın “Uluslararası Hukuktaki Düzenlemeler Işığında İşkencenin Tanımı” ve “Türk Ceza Kanunu’nda İşkence Suçu ve Kovuşturma Usulü” başlıklı sunumları

ile başlayan seminerin ilk gününde Nalan Erkem, “İşkencenin Önlenmesi Bakımından Sanık Hakları ve Usul Güvenceleri” ve “Mağdurla Görüşme Teknikleri I-II”, Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden Prof. Dr. Ümit Biçer ise “İşkencenin Belgelenebilirliği ve Tıbbi Raporlama I-II” başlıklı sunumlarını yaptılar. Av. M. Selim Okçuoğlu’nun “İşkenceden Doğan Hukuki Sorumluluk” başlıklı sunumuyla başlayan programın ikinci gününde, TOHAV Genel Sekreteri’i Av. Yaşar Aydın, “Ulusal ve Uluslararası Önleme ve Başvuru Mekanizmaları, OPCAT”, İstanbul Bilgi Üniversitesi’nden Alper Akyüz, “Networkleşme” başlıklı sunumlarını yaptılar. (Seminer programına www.tohav.org sitesinden ulaşabilirsiniz)

Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanun Tasarısı Tartışıldı

Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanun Tasarısı'nın tartışılarak değerlendirilmesi ve insan hakları alanında çalışan sivil toplum kuruluşları ile bilgi ve deneyim paylaşımının sağlanması amacıyla 17 Mart 2012 tarihinde TOHAV merkezinde bir toplantı gerçekleştirildi. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Kerem Altıparmak'ın Tasarı'ya ilişkin görüş, bilgi ve eleştirilerini katılımcılarla paylaştığı toplantıya İNSAN HAKLARI DERNEĞİ, İNSAN

HAKLARI VAKFI, GÖÇ-DER, İBÜ-ÇOCUK ÇALIŞMARI BİRİMİ, TÜRKİYE PSİKIYATRİ DERNEĞİ, CEZA İNFAZ SİSTEMİNDE SİVİL TOPLUM DERNEĞİ, THİV, RUSİHAK ve ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ TÜRKİYE ŞUBESİ temsilcileri de katılarak konuya ilişkin görüş ve deneyimlerini paylaştı. Toplantı sonucunda Türkiye İnsan Hakları Kanun Tasarısı üzerine ortak deklarasyon hazırlanarak kamuoyu ile paylaşıldı.

TOHAV

İşkence ve Kötü Muamele Raporu¹

(Kasım 2011 - Mart 2012)

ASKERİ MAKAMLAR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

Askerler, bu dönemde de hem suçun faili, hem de mağduru.

1- İzmir'de komando olarak askerliğini yapan Emrah Başta'nın, acemi birliğinde gördüğü ağır eğitimler sırasında dizinin çıkması sonucunda aldığı "spor istirahati" ile usta birliğinde eğitim yapıldığı sırada yatakhane dinlendiği için, görevli çavuş tarafından cezalandırılmak amacıyla önce tuvalete kilitlendiği; daha sonra görevli komutanları tarafından üç gün boyunca sopa ile dayak yiyip, iki gün süresince aç bırakıldığı ileri sürüldü. Başta, gördüğü bu işkenceler sonucunda aklı dengesini yitirdi. Hastaneye kaldırıldıktan sonra yaşanan olaylardan haberdar olan ailesi "oğullarının üniformalı bir asker gördüğü anda masanın altına gizlendiğini, konuşurken sürekli sağı solu kolaçan ettiğini, asker gördüğünde Süleyman Çavuş, Ersin Subay ne olur vurmayın diye ağladığını" söyleyerek avukatları aracılığıyla oğullarına işkence yapanlar hakkında suç duyurusunda bulduklarını ifade etti. ("**Askerde işkence iddiası**", <http://www.radikal.com.tr>, 04.11.2011)

2- Hakkâri'nin Şemdinli İlçesi ile Derecik Beldesi arasındaki arama noktasında bulunan Ortaklar Karakolu'nda görevli olan ve psikolojik sorunu olduğu iddia edilen İsmail adındaki uzman çavuşun, "Bu bölgeye kan kusturacağım" diyerek yurttaşlara keyfi uygulamalarda bulunduğu iddia edildi. Söz konusu uzman çavuşun Şemdinli nüfusuna kayıtlı olmayan yurttaşları araçlardan indirerek kimlik kontrolü yaptığı, kimliklerini GBT'den sorgulattığı ve üst aramalarını yaptıktan sonra Derecik'ten gelen araçlara bindirerek geri gönderdiği ileri sürüldü. İsmi vermek istemeyen bir köylü; "Sürekli geçiş noktasında kalan uzman çavuş, yurttaşların aracının anahtarlarını alarak keyfi olarak araçlara el koyuyor. Araçlarla operasyona çıkıyor. Çoğu zaman da yurttaştan aldığı araçlarla tek başına Derecik'e, Şemdinli'ye ve çevre köylere sivil elbiselerle çıkıyor, bu uzman çavuşu defalarca şikâyet ettiklerini, ancak Binbaşının "Boş verin psikolojik sorunları var idare edin"

diyerek olayı geçiştirdiğini söyledi. Karakol komutanı ise, şu ana kadar konuya dair kendilerine yapılmış bir başvuru olmadığını söyledi. ("**Ortaklar Karakolu'nda 'keyfi muamele' iddiası**", <http://diclehaber.com.tr>, 14.03.2012)

KOLLUK GÜÇLERİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

Kolluk kuvvetlerinin özellikle gözaltı merkezleri dışındaki işkence ve kötü muamele vakalarının sayısında artış devam ediyor.

1- Cizre'de askeri operasyonları protesto etmek için yapılan gösteriye polislin gaz bombaları ile müdahale etmesi sonucunda 11 yaşındaki Adil Aslan'ın burnuna gaz bombası isabet etti. Burun kemiği kırılan Aslan, Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Hayati tehlikesinin olmadığı bildirilen Aslan, ameliyata alındı. Ailesinin, şikâyetçi olmaması için polis tarafından "tehdit edildiği" iddia edildi. ("**Polis yine çocuk vurdu**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 10.11.2011)

2- 28 Ekim 2011 tarihinden itibaren kendisinden haber alınamayan Ramazan Alaca (50) adlı yurttaş, 10.11.2011 günü bir çoban tarafından Adıyaman'ın Kahta ilçesi kırsalında ağaçta asılı halde bulundu. Şüpheli ölümden 3 gün önce Malatya Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı polisler tarafından gözaltına alındığı öğrenilen Alaca'nın gözaltına alındığı emniyet ve hastane kayıtlarına da geçerken, gözaltına alınma gerekçesi ailesinin ısrarına rağmen söylenmedi. Ramazan Alaca'nın gözaltına alındığı zaman ailesine haber verilmemesi, ancak kayıp ilanı verildikten sonra emniyetin ailesine bilgi vermesi ve verilen bilgiler arasında çelişkiler olması, adli tıp tarafından ölüm nedeni intihar olarak belirlenmesine rağmen defin sırasında Alaca'nın kol ve sırt bölgesinde darp izi ve morlukların olması gibi nedenlerle yetkililerin intihar açıklamasını şüpheli bulduklarını söyleyen ailesi, Alaca'nın öldürülmüş olabileceği için ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını ifade etti. ("**İntihar etmedi, öldürüldü**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 11.11.2011)

1- Bu rapor, TOHAV'ın "İşkencenin Önlenmesinde Aktif Sivil Toplum Projesi" kapsamında yürütülen izleme faaliyeti çerçevesinde günlük olarak taranan gazete, haber ajansı ve internet sitelerinde yer alan işkence ve kötü muamele haberlerinin derlenmesiyle oluşturulmuştur.

3- Şırnak'ın Cizre İlçesi'nin Nur ve Cudi mahallelerinde zırhlı araçlarla kaçak elektrik denetimi yapan polis ve DEDAŞ ekiplerine, halk tarafından tepki gösterilince, polis tarafından çıkan olaylarda kullanılan gaz bombası Yusuf Ögen adlı bir çocuğun kafasına isabet etti. Yaralı Yusuf Ögen, Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. ("**Cizre'de BDP'de kaçak elektrik denetiminde olay çıktı**", <http://gundem.milliyet.com.tr>, 17.11.2011)

4- Diyarbakır'da "KCK" adı altında düzenlenen operasyonda Mevlana Halit Mahallesi'ndeki evlerine baskın düzenlenen Gülşen ve İrfan Çelik kardeşlere polisler tarafından şiddet uygulandığı ileri sürüldü. Anne Türkan Çelik, "baskın esnasında bir kadın polisin kızı Gülşen uykudayken onu dövmeye başladığını, o esnada kızının korktuğu için balkona koşarak kendini atmaya çalıştığını, polisin ise kızını tutarak 'bizden kaçmaya çalışan zanlı' diye tutanak tuttuğunu, oğlu İrfan'ın ise bileklerinden kelepçelenerek polisler tarafından yere yatırılıp sırtına ayaklarıyla bastıklarını, kendisinin bu duruma kızıp bağırmasıyla polislerin kendisini iterek küfredip tehditlerde bulduklarını" ifade etti. ("**Polisler tarafından gözaltına alınanlara darp iddiası**", <http://www.diclehaber.com>, 22.11.2011)

5- İstanbul'un Ümraniye İlçesi Örnek Mahallesi'nde arama yapmak isteyen polislerden izin belgesi istedikleri için karakola götürülerek, işkenceye maruz bırakıldıklarını iddia eden Muhammed Şah Taşkesen, Arda Mumamer Akyüz, avukatları İbrahim Aksoy'la birlikte İHD İstanbul Şubesi'nde basın açıklaması yaptı. Açıklamada Taşkesen, arama yapan polisleri "arabayı arama izniniz var mı?" diye sorması üzerine haksız bir biçimde gözaltına alındıklarını, götürüldükleri karakolda tuvalet ihtiyacını gidermesine izin verilmediğini, birkaç defa bu isteğini yineleyince polisler tarafından kollarının bükülerek arkadan kelepçelendiklerini, kamera görüş alanı dışında bir yere götürülerek orada dövüldüklerini, kafalarının defalarca duvara çarptırıldığını, arada bayıldığında su ile ayılıp tekrar dövüldüklerini" anlattı. İşkenceye ilişkin rapor aldıklarını belirten Taşkesen, sorumlular hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını söyledi. ("**Sen misin polisten arama izni isteyen!**", <http://diclehaber.com.tr>, 23.11.2011)

6- Vatan Caddesi'ndeki İstanbul Emniyet Müdürlüğü önüne gelen M.A. (50), çıplak soyunup, eline aldığı balta ve bıçakla eylem yapmaya başladı. Mermer ustası olduğunu belirten M.A., otomobilinin çalınması nedeniyle gittiği polis karakolunda işkence gördüğünü anlattı. Olaya müdahale eden polisler M.A'yı gözaltına alarak önce İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne daha sonra Şehremini Polis Merkezi'ne götürüldü. ("**İşkence mağdurundan Emniyet önünde çıplak eylem**", <http://www.etha.com.tr>, 29.11.2011)

7- 3 Aralık 2011 günü BDP tarafından Bağlar ilçesinde düzenlenen miting sonrasında Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi 21 yaşındaki Murat Elibol adlı kişi sırtından vurularak öldürüldü. Diyarbakır Valiliği ve Emniyet Müdürlüğü yaptıkları açıklamalarda; olayın polis ile hiçbir ilgisi olmadığını, olay yerinde polis olmadığını, cinayetin gerçekleştiği silaha ait 7.65 çapında kurşunu da gerekçe göstererek polislerin bu tipte silah kullanmadığını belirtti. BDP tarafından yapılan basın açıklamasında "yapılan bu açıklama ve hala olay ile ilgili fail/faillerin tespit edilmemiş olması eleştirilerek, MOBESE görüntülerinin incelenerek olayın açığa çıkarılması ve sorumluların cezalandırılması" istendi. ("**Murat Elibol'un Faillerini Bulun**", <http://bianet.org>, 06.12.2011) Diyarbakır Valisi Mustafa Toprak tarafından yapılan yazılı açıklamada ise "MOBESE kameraları ile Lezgin Avcı Caddesi üzerinde yer alan iş yeri ve onlara ait güvenlik kamera kayıtları incelendiğinde, olayın şüphelisi olduğu değerlendirilen şahsın, 5 Aralık 2011'de yakalanarak gözaltına alındığı, olayla ilgili toplam 17 şahsın ifadesine başvurulduğu ve ilgili şahsın tanzim edilen tahkikat evrakı ile birlikte 6 Aralık 2011 günü çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandı." bildirildi. ("**Murat Elibol Cinayetinde Bir Tutuklu**", <http://bianet.org>, 07.12.2011)

8- Av. Halil Kocabaş, İnsan hakları ve düşünce özgürlüğü alanında çalışmalarda bulunan müvekkili Avukat İntikam Aliyev'in, AGİT'in Litvanya'da düzenlediği toplantıya katılıp ülkesine dönmek üzere aktarma yapmak için 6 Aralık 2011 tarihinde uçakla geldiği İstanbul Atatürk Havalimanı'nda pasaport kontrol kapısında görevli polis memuru tarafından küçümseyici sözler söylenerek, dalga geçildiğini, müvekkilinin Azeri olduğu için neden dalga geçildiğini sorması üzerine polisin kapıyı açarak kendisine "konuyu neden uzatıyorsun" diye bağırıldığını, Aliyev'in yürümeye devam etmesi üzerine polisin yanına giderek pasaportunu çekiştirip, biletini yırttığını, müvekkilinin Azerice 'Memur oğlanın amiri kimdir' diye sorması üzerine polisin yanlış anlayarak kendisine "amele" dediğini ve hakaret edildiğini söylemesiyle orada bulunan 15 kadar polisin Aliyev'in üzerine çökerek üst kata çıkardıklarını, dört saat penceresiz bir odada tutulan müvekkilinin aynı polis tarafından yumruklandığını söyledi. 8 Aralık 2011 günü polise 'amele' dediği iddiasıyla ifadesi alınan ve sınır dışı edilen Aliyev'e, bir yıl Türkiye'ye giriş yasağı cezası verildi. Atatürk Havalimanı'nda görevli polis ise Azerbaycanlı avukatın şikâyeti ve üzerini aratmaması nedeniyle işlemlerin uzadığını, herhangi bir kötü muamelede bulunulmadığını söyledi. ("**Havalimanında Azeri avukata darp iddiası**", <http://www.radikal.com.tr>, 09.12.2011)

9- Ankara'daki Hopa eyleminde polis dayacağı sonucu kalçası kırılan Dilşat Aktaş gördüğü iki aylık tedaviden 6 ay sonra yapılan muayenede bir bacağına kısaldığını öğrendi. Aktaş, kısılmanın kalıcı olduğunu, bacağındaki kısılmanın vücudunda denge problemi yarattığını söyledi.

Kalça kemiğini kıran polisler ve emir veren amirleri hakkında suç duyurusunda bulunan Aktaş, soruşturma hakkında henüz bir gelişme olmadığını belirtti. Olay günü Aktaş'ın yanı sıra eyleme katılan 40 kişi maruz kaldıkları polis şiddetini Adli Tıp Kurumu raporlarıyla belgeledi. Ancak polisler hakkında yapılan suç duyurularına karşılık savcılık harekete geçmedi. Savcılık eyleme katılan 22'si tutuklu toplam 28 eylemci hakkında ise "terör örgütü üyeliği" suçlamasıyla dava açtı. ("**Polis copu boy kısalttı**", <http://www.radikal.com.tr>, 09.12.2011)

10- Yüksekova İlçesi'nde gözaltına alınan Tarkan Çamlı (30) adlı kişinin Yüksekova Emniyet Müdürlüğü'nde kaba dayığa maruz kalarak işkence gördüğü öğrenildi. Hastanede tedavisi yapılan daha sonra Antep Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen Çamlı'nın niçin gözaltına alındığı bilinmiyor. Tarkan Çamlı, daha önce polis tarafından kendisine kötü muamele edildiği ve ajanlık dayatıldığı gerekçesiyle Yüksekova Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunmuştu. ("**Yüksekova'da gözaltına alınan Çamlı Antep'e götürüldü**", <http://diclehaber.com.tr>, 09.12.2011)

11- Hakkâri'nin Biçer Mahallesi'nde ikamet eden ve geçtiğimiz gün aynı kentte yaşanan olaylara karıştıkları gerekçesiyle gözaltına alınan ve "örgüte yardım ettikleri" gerekçesiyle tutuklanan Egit ile Murat Dayan'ın babası İslam Dayan, "Oğlum Egit, Kasım ayında, Murat ise Aralık ayında polisler tarafından gözaltına alındı. Oğlum gözaltına alınırken hem ilk yakalandığında hem de emniyete götürülürken darp edildi. Ayrıca polisler beni de emniyete götürürlerken, araç içerisinde darp ettiler." dedi. Dayan her iki çocuğunun ayrı ayrı tarihlerde gözaltına alınarak işkenceye maruz kaldıklarını belirterek, Hakkâri Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulundu. ("**Çocukları tutuklanan aile işkence iddiasıyla savcılığa başvurdu**", <http://diclehaber.com.tr>, 10.12.2011)

12- İstanbul'un Başakşehir İlçesi Güvercintepe Mahallesi'nde Cuma günü öğlen saat 13.30 civarlarında İrfan Akdeniz, Aykut Budak (20) ve Mazlum Çoban (21) isimli 3 arkadaş Budak'a ait araçta yüksek sesle müzik dinlerken arabanın yanına gelen iki polisin önce ayaklarıyla arabanın açık kapılarına vurup kapıyı kapatıp "Kapatın müziği" dedikten sonra aracın yanında olan Budak ve Çoban'ın ellerini arkadan kelepçeleyip darp ettikleri bildirildi. Daha sonra olay yerine gelen 15'e yakın polis de Budak ve Çoban'ı darp etmeye devam etti. Götürüldükleri Başakşehir İlçe Emniyet Müdürlüğü Güvercintepe Polis Merkezi Amirliği'nde dövülmeye devam edilen Budak ve Çoban, çıkarıldıkları Başakşehir Devlet Hastanesi'nde darp ve cebir raporu alamazken, darp eden polislerden biri ise bacağına çatlak olduğuna dair doktor raporu aldı. 2 polisin şikâyetçi olması üzerine Budak ve Çoban, Cennet Adliyesi'nde çıkarıldıkları nöbetçi mahkeme tarafından

"Görevi başındaki memura cebir uygulamak" suçundan tutuklanarak Metris Cezaevi'ne gönderildi. Her iki kişinin ailesi de çocuklarına işkence yapan polisler hakkında suç duyurusunda bulduklarını ifade ettiler. ("**Gözaltında işkence iddiası**", <http://diclehaber.com.tr>, 12.12.2011)

13- Eminönü'nde yürürken polis tarafından "kimlik sorma" gerekçesiyle durdurulan ve gözaltına alınırken darp edilen Kadir Atakurt'a destek vermek için İstanbul Adliyesi önünde 11 Aralık 2011'de yapılan basın açıklamasında konuşan Kadir Atakurt, "Arkadaşları ile alışveriş için dolaştıkları sırada polislerin kendilerini takip etmeye başladıklarını, daha sonra polislerin kendisini kolundan tutarak çevirdiğini ve bir anda polisin kendisini darp etmeye başladığını söyledi. Polisin gözüne telsizle vurduğunu belirten Atakurt, daha sonra polisler tarafından gözaltına alındığını söyledi. Gözaltındayken sağlık kontrolü için götürüldüğü hastanede ise kendisini muayene eden doktora polis tarafından darp edildiğini söylemesi üzerine polislerin "Hayır tabi ki polis yapmamıştır" şeklinde duruma müdahale ettiklerini, karakoldaki ifadesinde de polis şiddetine maruz kaldığını söylemesi üzerine polislerin kendisini "Eğer bir daha bunu polisin yaptığını söylersen diğer gözüne de biz vururuz diyerek" tehdit edilip ifadesini değiştirmeye zorlandığını söyledi. Şefkat-Der Genel Başkanı Hayrettin Bulan ise Atakurt'u darp eden polislerin psikolojik rahatsızlığı olduğunu ifade ederek, "Psikolojisi bozuk olan polisler hayatımızı tehdit ediyor" dedi. Şefkat-Der üyeleri, daha sonra Atakurt ile birlikte Çağlayan Adliyesi'nde girerek polisler hakkında Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulundular. ("**Polis şiddetine suç duyurusu**", <http://diclehaber.com.tr>, 12.12.2011)

14- İstanbul'da Fatih Belediyesi'nin Zabıta Müdürlüğü binasının bahçesinde uygulanan işkence ve kötü muamele amatör kameralara takıldı. Görüntülerde işportacı oldukları ve zabıta ekiplerince yakalandıkları düşünülen yaşları 10-15 arası değişen 4 çocuk, önce Fatih Belediyesi'nin hemen yanındaki Zabıta Müdürlüğü Seyyar Ekip ve Nöbetçi Amirliği binasının bahçesindeki banka oturtuluyor. Daha sonra ise bankta oturan çocukların yanına gelen sivil giyimli ve sivil polis olduğu düşünülen şahıs, elindeki sopayla çocukları darp etmeye başlıyor. Çocuklar ise çaresiz bir şekilde "işkence seansının" bitmesini tepkisiz bir şekilde bekliyor. Ardından binanın içinden iki üniformalı şahsın gelmesi ile işkence seansı son buluyor. Çocukların üniformalı şahıslar tarafından götürüldükleri sırada çekilen görüntülerde ise çocukların yürüyemez hale geldiklerinin görüntülenmesi, işkencenin vardığı boyutu ortaya koymaya yetiyor. Üniformalı iki kişinin ise "polis ya da zabıta görevlisi mi" oldukları görüntüde net olarak anlaşılıyor. Görgü tanıklarının anlatımlarına göre ise, çocuklar dakikalarca "sopalı işkence seansına" maruz kaldı. ("**Zabıta bahçesinde çocuklara sopalı işkence görüntüsü**", <http://diclehaber.com.tr>, 12.12.2011)

15- Türkiye genelinde gerçekleştirilen operasyonlar sonucu gözaltına alınan gazetecilerin hukuki işlemlerini yapmak için İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne giden avukatlardan Azize Deniz Taşdemir, hakkında toplatma kararı bulunmayan gazete ve dergilere el koyma tutanaklarını inceledikten sonra yanına aldığı tutanak nüshalarını ve aldığı notları polisler isteyip vermeyince, tartışmaya başladıklarını, 8 polis tarafından darp edilerek dosyalarına ve müvekkillerine ait belgelere zorla el konulduğunu söyledi. Taşdemir, Adli Tıp'tan darp edildiğini gösteren raporu aldıktan sonra Çağlayan Adliyesi'nde polisler hakkında suç duyurusunda bulundu. ("**Hukuksuzluğa itiraz eden avukat darp edildi**", <http://diclehaber.com.tr>, 21.12.2011)

16- 29 Aralık 2011 günü akşam saat 21.30 sıralarında Beyoğlu'ndaki Galatasaray Lisesi'nin önünde midye satan F.T, 8-10 kişilik bir grup tarafından yan taraftaki Kartal sokağa götürülerek, dövüldü. Yoldan geçenlerin duruma müdahale etmesi üzerine saldırganlar "Biz zabıta'yız, kime şikâyet ederseniz edin." diyerek tehditler savurdu. Olayın ardından Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü'ne giden midye satıcısı F.T ve görgü tanıkları olay ile ilgili şikâyetçi oldular. ("**Midye satıcısına Beyoğlu'nda dayak**", <http://www.cumhuriyet.com.tr>, 31.12.2011)

17- Emniyette maruz kaldığı şiddeti anlatan B. Yılmaz, "Karakola götürüldükten sonra beni ve kavga ettiğim kişiyi bir odaya koydular. Orada bir polis bize şikâyetçi misiniz diye sordu. Kavga ettiğim arkadaş 'şikâyetçi değilim' dedi. Ben ise 'şikâyetçiyim' deyince, polis çeneme bir tane yumruk attı. O sırada bir dişim ağzımdan fırlayarak yere düştü. O can havliyle dışarı çıkmak isterken, polis yüzüme yumruklarla vurmaya devam etti. O esnada 2 polis daha içeri geldi. Vuran polis içeri giren polisler 'götürün ağzını yıkayın' dedi. Onlar da 'çocuğun ailesi içeride' dedi. Polisler dışarı çıkarken ben de can havliyle ellerinden kaçarak ağzım burnum kan içerisinde ailemin yanına gittim. Annemi gördüğüm gibi bağırma'ya başladım. Biraz orada kaldıktan sonra polisler ambulans çağırdı. Ambulansla Diyarbakır Devlet Hastanesi Acil Servisi'ne götürüldüm. Acildeki doktorlar hiçbir müdahalede bulunmadı ve rapor da vermediler" dedi. B. Yılmaz avukatları aracılığıyla kendisini darp eden polisler hakkında suç duyurusunda bulundu. ("**Polis ve doktordan işkence kardeşliği**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 02.01.2012)

18- İstanbul'da "canlı bomba" iddiasıyla 9 Aralık 2011 günü gözaltına alınan 17 yaşındaki R.G'nin babası Osman G., kızının Küçükçekmece Karakolu'nda görevli polisler tarafından tabancanın ucuyla kafasına ve yüzünün belirli bölgelerine ölesiyeye vurularak işkence gördüğünü söyledi. Kızının çıkarıldığı Küçükçekmece 7. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından 10 Aralık günü tutuklanarak Bakırköy Kadın Cezaevi'ne gönderildiğini söyleyen baba, kızının yaşı küçük olduğu için siyasi tutukluların yanına

verilmediğini, "canlı bomba" olduğu gerekçesiyle adli tutukluların da yanına gönderildiğini ifade etti. R.G'nin tek başına bir hücrede tutulduğunu söyleyen baba, çocuğunun ayakta kalacak gücü kalmadığını dile getirerek, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne sevk edilmesine rağmen kızının henüz hastaneye götürülmediğini dile getirdi. Osman G. Kızının, "çok konuşursan seni Maltepe'ye veya Ankara'daki cezaevlerine göndeririz" şeklinde tehdit edildiğini de belirtti. ("**17 yaşındaki R.G'ye gözaltında işkence, cezaevinde ise tecrit iddiası**" <http://diclehaber.com.tr>, 05.01.2012)

19- Bağcılar'da yeni yılın ilk gününde çikolata almak için bakkala giden dokuz yaşındaki Özcan Akbay bir grup göstericiyle onları kovalayan polisin ortasına düşünce kaskılı bir polis tarafından copla darp edildi. Aldığı cop darbe-ri sonucunda kafatasında göçme, köprücük kemiğinde kırık meydana gelen Özcan'ın babası Sami Akbay, "Çocuğam bir şey olsaydı hesabını kim verecekti" dedi. Bağcılar Emniyeti'nden bir üst düzey yetkili ise iddiayı kesin bir dille reddetti. ("**Küçük Özcan'ı bu hale kim getirdi?**" <http://www.radikal.com.tr>, 09.01.2012)

20- Ankara'da 10 Ocak'ta çeşitli adreslere düzenlenen baskınlar sonucu gözaltına alınan 15 öğrenciden biri olan lise öğrencisi F.A., 3 gün boyunca tutulduğu Ankara Emniyeti Terörle Mücadele Şubesi'nde ağır hakaretlere maruz kaldığını ve kendisine ajanlık teklif edildiğini belirtti. TEM çocuk şubesine girdiğinde şube müdürünün kendisine "Vatanına hoş geldin" dediğini belirten F.A. emniyete gidene kadar kendisine eşlik eden polislerin, kendisine ve Kürtlere ağır hakaretler ettiğini söyleyen F.A. polislerin kendisine, "Geri zekalı seni kırsala götürecekler sen oralarda nasıl yaşayacaksın. Sen onların dağlarda hayvan gibi yaşadıklarını bilmiyorsun" dediklerini aktardı. İki gün boyunca hücreden çıkarılmadığını ve hiçbir ihtiyacının giderilmediğini ifade eden F.A., iki gün sonra birilerinin gelip kendisini nezaretten çıkardıklarını ve yine kendisine, "Hepiniz Zerdüşsünüz, hepiniz hayvan gibi dağlarda gezersiniz. Dağa gidersen orada sana tecavüz ederler. Senin ne işin var dağlarda?" gibi hakaretler ettiklerini ifade etti. Daha sonra yeniden nezarete alındığını söyleyen F.A., ancak nezareteyken birinin geldiğini ve TEM'de geçici olarak çalıştığını belirtip kendisini hücreden çıkardığını söyledi. F.A., gelen kişinin kendisine ajanlık teklif ettiğini ve arkadaşlarının üzerine ifade vermesi durumunda kendisini serbest bırakacaklarını söylediklerini kaydetti. F.A. polisin, "Yol yakinken gel dön, Hasan A. hakkında ifade ver, biz de seni kurtaralım yoksa içeride çürürsün." dediğini ifade etti. F.A., polisin ayrıca kendisine "Gel İslamiyet'e geri dön gel hak dinine geri dön." dediğini sözlerine ekledi. F.A., polisin ardından telefon numarasını ve ev adresini göstererek, "Arkadaşların hakkında ifade verirsin ve biz de daha sonra senin evine gelip gideriz ve sana her türlü yardımı yaparız. Eğer yapmazsan yalnızca sen değil ailen de mahvolur" gibi

cümleler kurduğunu söyledi. F.A.'nın babası H.A ise, hukuki süreç başlatacaklarını söyledi. (**“Emniyette inanç işkencesi”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 16.01.2012)

21- İçişleri Bakanlığı tarafından polislere ‘Kadına Yönelik Şiddet’ konusunda eğitim verilmesi için yürütülen proje kapsamında Kepez İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından 11 Ocak 2012’de Antalya Barosu’na başvurularak, hizmet içi eğitim için avukat görevlendirilmesi istendi. Baro bünyesindeki Kadın Kurulu da Başkan Nilgün Gürbüz ve Avukat Eylem Has’ı atadı. Seminerlerin ilki, 26 Ocak’ta Kepez Ekipler Amirliği’nin Emniyet Amiri Engin Göray Berber Toplantı Salonu’nda yapıldı. Toplantı başlamadan önce toplantıya katılan polislerden birisinin sorusu üzerine Gürbüz’ün dört yıl önce bir polis tarafından açılan ateşle öldürülen Çağdaş Gemik’in ailesinin avukatlığını yaptığı öğrenilince diğer polisler “Arkadaşımızın karşısında duran ve ceza almasını sağlayan bir avukattan ders almayız” diyerek, tepki gösterdi ve salonu boşalttı. Daha sonra boş salona gelen emniyet amirleri Gürbüz’den özür dileyerek, polisler geri çağırıldı. Ancak Gürbüz, sunum yapmadı. Yalnızca Avukat Eylem Has, 20 dakika sunum yaptı. Olay sonrasında Gürbüz “Bu kadına yönelik şiddeti içeren bir seminerdi. Bu eylem, onların zihin haritasını göstermek bakımından önemli. Bu, avukatlık mesleğine yönelik bir saldırıdır. Polislerin yargılandığı davalarda görev alırken emniyetten icazet mi alacağız? Emniyetin meslek etiği konusunda hizmet içi eğitim alması gerekiyor. Kadına şiddetin önüne geçebilir miyiz diye çabalarken, buna bile hazır değiller” dedi. (**“Gemik’in avukatına emniyette protesto”**, <http://www.radikal.com.tr>, 30.01.2012)

22- Sosyalist Gençlik Derneği (SGD) üyesi bir genç, Adana Terörle Mücadele Şubesi (TMŞ) polislerinin ailesini arayarak, ellerinde çikolata ve kolonyayla evlerine geldiğini ve “ziyaret” adı altında evde kendisini sorguladıklarını belirtti. (**“Polisten çikolata ev sorgusu!”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 30.01.2012)

23- Van’ın Çaldıran ilçesinde bilgisayar bayiliği yapan esnaf Ensar Aladağ, önceki akşam bir müşterisinin internet bağlantısındaki sorunu gidermek için gittiği Yıldırım Apartmanı’nda müşterisinin kapısı yerine yanlışlıkla ismi öğrenilemeyen bir polisin kapısını çaldı. Bu sırada dışarı çıkan polis, Ensar Aladağ’la tartışmaya başladı. Durumu polise anlatıp özür dilemesine rağmen polis, Aladağ’ın üzerine yürüdü. Görgü tanıklarına göre, o esnada polis silahının dipçigiyle Ensar Aladağ’ın kafasına vurdu. Dengesini kaybedip yere yığılan Aladağ’a tekme ve tokatla saldıran polisi, binada oturan Fettah Yıldırım adındaki yurttaş yatıştırılmaya çalıştı. Aladağ, olaydan hemen sonra beyin travması geçirdi ve hayatı tehlikeyi atlattı. (**“Polisten, yurttaş linç”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 02.02.2012)

24- Polis panzerinin tazyikli su sıkması sonucu ağır yaralanan 75 yaşındaki Ayşe Al’ın durumu ciddiyetini koruyor. Diyarbakır’ın merkez Bağlar ilçesi E Tipi Cezaevi üst köşesinde polis panzerinden sıkılan tazyikli su ile yere düşüp başını kaldırırma çarpan 75 yaşındaki Ayşe Al’ın Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji servisinde tedavisi sürüyor. Yoğun Bakım Servisi’nden önceki gün Nöroloji Servisi’ne alınan Al’ın, 2 defa kalp krizi geçirdiği belirtildi. Doktorlar tarafından ailesine, olayın olduğu gün ve önceki gün kalp krizi geçirdiği aktarılan Al’ın göğüs kaburgasının da kırıldığı belirtildi. Al’ın oğlu Mehmet Al, annesinin durumunun giderek kötüleştiğini belirtti. (**“75 yaşındaki Al’ın durumu kötüleşiyor”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 18.02.2012)

25- Askerliğini yaptığı Tunceli’nin Hozat İlçesi’nde psikolojik sorunları olduğu için birliği tarafından yaklaşık 1 aylığına hava değişimi için memleketi Aydın’a gönderilen Mahir Zorbey Demirkaya (21), bu sürenin dolmasının ardından birliğine teslim olmaması üzerine yakalanarak çıkarıldığı Askeri Mahkeme tarafından 4 Mart Pazar günü tutuklandı. Tutuklanmasının ardından annesi ile vedalaştığı sırada kaçmaya çalıştığı iddia edilen Demirkaya, polislerin arkasından açtığı ateş sonucu başından vurularak yaşamını yitirdi. Cenaze törenine katılan Aydın İl Emniyet Müdürü Ahmet Turan Temel, polis memurunun ayağının tökezleyip yanlışlıkla öldürdüğü yönünde daha önce medyada yer alan haberleri yalanlayarak, ailesinin de belirttiği gibi polisin Demirkaya’yı hedef alarak öldürdüğünü doğruladı. Temel, katil zanlısı polisin çıkarıldığı mahkeme tarafından serbest bırakılması hakkında ise, “Mahkeme serbest bıraktı. Ancak bu sabah nöbetçi savcının mahkemeye itiraz ettiğini öğrendik. Tabi polisin burada silah kullanmasını gerektiren bir durum söz konusu değil. Bunu belirtmek isterim. Arkadaşımızın idari olarak çok ciddi bir hatası olduğu görülüyor. Çünkü mevzuat bellidir. Belki havaya ateş açabilirdi ama şahsın üzerine ateş açarak vurmuş. Kaçan kişinin ağır cezalı bir olayı yok. Üzgünüz.” dedi. (**“Polisin öldürdüğü Demirkaya’nın cenazesi toprağa verildi”**, <http://diclehaber.com.tr>, 06.03.2012)

26- İstanbul Unkapanı’nda arızalanan otomobilini kenara çeken İbrahim Kılıç’tan şüphelenen polisler Kılıç’ın üzerini aramak için elbiselerini çıkardı. Daha sonra iki arabanın arasına götürülerek iç çamaşırları da çıkartılan Kılıç’ın yüzüne ve karnına elektrik verme cihazıyla defalarca elektrik verildi, tabanca kabzası ile dövüldü, yüzüne biber gazı sıkıldı daha sonra ifadesi alınmak üzere Erciyes Karakolu’na götürüldü. Araçtan indirilirken de polisler tarafından darp edilen Kılıç, karakolda kendisine uzatılan hazır ifade tutanağını imzalamayı reddetti. Kılıç, karakoldan ayrıldıktan sonra Çağlayan Adliyesi’ne giderek polislerden şikâyetçi oldu. (**“Polis Sokak Ortasında Soydu, Elektrik Verdi, Gaz Sıktı, Dövdü”**, <http://bianet.org>, 06.03.2012)

27- Hakkâri'nin Şemdinli ilçesinde oturan Beyhan Kaya isimli zihinsel engelli yurttaş, Serment Caddesi'nden geçerken İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı sivil bir polis tarafından darp edildi. Vücudunda darp izleri bulunan Kaya, ailesiyle birlikte savcılığa giderek, Şemdinli İlçe Emniyet Müdürlüğü hakkında suç duyurusunda bulundu. Kaya, "Ben yoldan geçerken sivil bir polisin sözlü hakaretlerine uğradım. Daha sonra beni tutarak, dövmeye başladı. Bir ara beni duvardan aşağıya atacaktı. Oradaki esnaflar engel oldu. Zaten özürliyüm, yüzde 55 engelli raporum var ve şu anda özel bir rehabilitasyon merkezinde tedavi görüyorum. 2 gündür polis beni tehdit ediyor. Neden bana bunu yaptıklarını anlamış değilim" diye konuştu. ("**Engelliye polis dayığı iddiası**", <http://diclehaber.com.tr>, 26.03.2012)

CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İŞKENCE ve KÖTÜ MUAMELE İHLALLERİ

Cezaevinde yaşanan işkence ve kötü muamele iddialarına ilişkin olarak mağdurların etkili başvuru yapma olanakları güvence altına alınarak, bu yönde yapılan başvuruların savcılar ve hâkimler tarafından ciddiye alınması ve failer hakkında derhal soruşturma açılması sağlanmalıdır.

1- Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Eşref Arslan aynı cezaevinde kalan ve 2006 yılından beri görme yetisini kaybeden Gülnaz Akkurt'un durumuna ilişkin yazdığı mektupta "Gülnaz'ın göremediğini ve 8 yıl 9 ay hapis cezasının üçer kişilik oda sistemi içinde tecrit ve yalnızlık içinde çektiğini, bunlarla birlikte Akkurt'un tek başına kaldığı odanın ana koridora yakın olmasından ötürü gardiyanların çıkardıkları gürültüden geceleri uyuyamadığını, 1 yıldır odasının değiştirilmesini istediğini ancak cezaevi yönetiminin buna duyarız kaldığını, görme sorunu dışında tansiyon, mide ve idrar yollarında ciddi sorunları da olan Akkurt'un doktor raporlarına cezaevi yönetimi tarafından el konulduğunu, 1 sene boyunca uğraştığı halde kendisine raporlarının verilmemesi, sürekli disiplin cezası bahanesiyle de naklinin engellendiğini " belirtti. ("**Görme engelli tutukluya tecrit işkencesi**", <http://diclehaber.com.tr>, 10.11.2011)

2- Avukatlar Cengiz Yürekli, Can Tombul ve Halil İbrahim Vargün'den oluşan heyet, Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'ne giderek yaşanan hak ihlallerine ilişkin incelemelerde bulundu. Heyetin incelemelerine ilişkin bilgi veren Avukat Cengiz Yürekli, " 3 kişilik odalara 2 kişilik yemek geldiğini, kadın tutukluların cezaevinde yaşanan ihlallere ilişkin suç duyurularında bulduklarını, ancak suç duyurularının evrak numarası verilmeden yeniden kendilerine iade edildiğini, keyfi ceza uygulamalarının olduğunu, kiş

olmasına rağmen peteklerin yakılmamasının büyük bir sıkıntı yarattığını, hastaneye sevk taleplerine geç yanıt verildiğini, Tülin isminde baş gardiyan ve ekibinin tutuklu ve hükümlülere yönelik kötü muamelede bulunduğunu, görüştükları tutuklu ve hükümlülerin son aylarda cezaevinin adli bölümünde ölümlerin arttığını da ilettiklerini" ifade etti. Öte yandan, BDP Grup Başkanvekili Pervin Buldan da yaşanan hak ihlalleri üzerine Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'ne giderek incelemelerde bulundu., Buldan, bir tutuklu ile görüşebildiklerini ve o tutuklunun özellikle hastaneye ve duruşmaya götürüldükleri zaman ring aracında uzun zaman bekletildiklerini ve bundan dolayı çeşitli hastalıklara maruz kaldıklarını aktardığını belirtti. Cezaevinde hasta ve sağlam tutuklulara aynı yemeğin verildiğini ifade eden Buldan, bunun da tansiyon, kalp ve diğer hastalıkları olan insanlarda sorun yarattığını söyledi. ("**BDP, cezaevlerindeki hak ihlallerini inceleyecek**", <http://diclehaber.com.tr>, 21.11.2011)

3- KCK operasyonları kapsamında tutuklanan Lütfi Balbal, Cüneyt Özil ve Recep Karagül'ün 3 Kasım 2011 tarihinde götürüldükleri Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde soyularak yapılmak istenen üst aramasına tepki gösterdikleri için gardiyanlar tarafından darp edildiği belirtildi. Darp edildikleri sırada çeşitli hakaretlere de maruz kalan Balbal, Özil ve Karagül, uygulamaya tepki gösterdikleri için ayrıca 10'ar günlük hücre cezasına çarptırıldı. ("**Tekirdağ F Tipi'nde 3 tutukluya hücre cezası**", <http://diclehaber.com.tr>, 21.11.2011)

4- Odatv Davası kapsamında tutuklu yargılanan Gazeteci Nedim Şener'in eşi Vecide Şener, eşinin cezaevinde vakit geçirmek için saz kursuna katılmak istediğini ancak, cezaevi yönetiminin Nedim Şener'i diğer hükümlülerden koruyamayacakları, yani güvenlik gerekçesiyle bu isteği kabul etmediğini söyledi. ("**Nedim Şener'e saz yasası**", <http://www.radikal.com.tr>, 23.11.2011)

5- Kürkçüler F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan siyasi tutuklulardan Erdal Çelebi, İlyas Toptamur ve Abudurrahim Balıca, Aslan İlhan, Osmaniye T Tipi Kapalı Cezaevi'ne, Ülfü Aksu, Eşrek Polat ve Hakan İraz ise Antep E Tipi Kapalı Cezaevi'ne sürgün edildi. 25 Kasım 2011 tarihinde gerçekleştirilen sürgünden bir gün önce Kürkçüler F Tipi Kapalı Cezaevi'nde Ahmet Sadık Saner'in, yapılan arama sırasında infaz koruma memurları tarafından darp edildiği belirtildi. Av. Tugay Bek, Osmaniye Cezaevi girişinde müvekkillerin tek tek bir odaya alınarak soyunmalarının istendiğini belirterek, "Tutukluların, insan onuruna aykırı bu arama yöntemine tepki gösterip elbiselerini çıkarmayacağını söylemeleri üzerine 15-20 kişilik infaz koruma memuru tarafından tekme ve tokatlarla darp edilerek elbiseleri zorla çıkartılmıştır. Tutuklular darp edilirken diğer mahkûmlar tarafından seslerin duyulmaması için cezaevi içinde bulunan müzik siste-

minin sesi açılmıştır. İnfaz koruma memurlarının darp etmesi sonucu müvekkil İlyas Toptamur'un sağ eli incinmiş ve şişmiş, alt dudağı patlamış, sağ yanağında morarma meydana gelmiş, boyun kısmında tırnak izleri ve kızarıklar oluşmuş, almış olduğu darbeler sonucu vücudunda ağrılar meydana gelmiştir. Tamamen çıplak bırakılan tutuklular infaz koruma memurları tarafından çömelip kalkmaya zorlanmıştır. Müvekkil İlyas Toptamur bu saldırı sonrası herhangi bir disiplin cezası olmamasına rağmen 4 gün boyunca tek kişilik bir hücrede tutulmuştur. Müvekkiller infaz koruma memurları tarafından 'Burası diğer cezaevlerine benzemez ayağınızı denk alın' diyerek tehdit edilmiştir." (**Av. Bek: Cezaevi girişinde tutuklulara işkence yapıldı**, <http://diclehaber.com.tr>, 01.12.2011)

6- Osmaniye T Tipi Cezaevi'nde yakınları bulunan aileler, cezaevinde bulunan yakınlarının kendilerini telefonla arayarak, "Üzerimize soğuk ve sıcak su dökerek, küfür ederek işkence yapıyorlar. Arkadaşlarımızı döverek hücrelere kapattılar" dediklerini dile getirdi. Cezaevinde bulunan Mehmet Ümit, Çetin Baran, Fuat Yılmaz, Süleyman Benzer, Ferhat Öztunç ve Mustafa İlgen'in aileleri İHD Mersin Şubesi'ne başvurarak, yardım talebinde bulundu. ("**Tutsaklara taziyelik su ile işkence' iddiası**", <http://diclehaber.com.tr>, 01.12.2011)

7- SES üyeleri, eski Bitlis Şube Başkanı Sedat Güler'in tutuklu bulunduğu Van M Tipi Cezaevi'nden Van Depremi nedeniyle Rize Kalkandere L Tipi Cezaevi'ne nakledilişi sırasında kötü muamele ve çıplak aramaya maruz kalmasına ilişkin Ankara Adliyesi önünde basın açıklaması yaparak, sorumlular hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu. ("**SES: AKP döneminde tecrit ve işkence arttı**", <http://diclehaber.com.tr>, 02.12.2011")

8- Aileleri aracılığı ile açıklama yapan Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Cezaevi'ndeki tutuklu ve hükümlüler; kaloriferlerin yakılmamasıyla oluşan soğuk nedeniyle birçok arkadaşlarının hasta olduğunu, bu durumu cezaevi idaresine dilekçeyle bildirdiklerinde ise "Niye üşüdün" der gibi bir yıl görüş ve iletişim cezası gibi disiplin cezası aldıklarını ileri sürdü. Cezaevi idaresi ise iddiaları reddetti. ("**Tutuklulara şimdi de 'Niye üşüdün' cezası**", <http://diclehaber.com.tr>, 05.12.2011)

9- Hükümlü Adem Erden, Bolu F Tipi Müdürü Cevat Berber ve psikoloğu Candaş Orhan Akdemir'i Cumhuriyet Başsavcılığı'na şikayet etti. Müdür de intikam için Erden'in hücrelerine, başka cezaevlerinde birçok mahkûmu öldürmeye kastettiği için Bolu'ya sevk edilen Mustafa Saisoğlu'nu yerleştirdi. Saisoğlu, Erden'i jilet ve bıçakla yüzünün çeşitli yerlerinden ağır yaraladı. Ağır yaralanan Erden hastaneye kaldırılırken, tedavi sonrası, can güvenliği olmamasına rağmen yine aynı cezaevine

gönderildi. Daha sonra İHD'nin girişimleri sonucu Adem Erden Kandıra F Tipi 2 No'lu Cezaevi'ne sevk edildi. Mustafa Saisoğlu hakkında da kamu davası açılırken, Erden'i azmettiren cezaevi müdürü Cevat Berber ve diğer yöneticiler hakkında ise ne idari ne de adli bir soruşturma açıldı. ("**Cezaevinde jilet işkencesi**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 06.12.2011)

10-KCK adı altında yürütülen operasyonlarda tutuklanan PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın avukatları, Metris Cezaevi'nden Kocaeli F Tipi Cezaevi'ne sevk edildi. Kocaeli'ndeki cezaevi girişinde görevli personeller, avukatların giysilerini çıkartmalarını istedi. Bu durumun hukuka aykırı olduğunu söyleyen avukatlar, giysilerini çıkartmayınca cezaevi personeli tarafından fiziki güç kullanılarak avukatların giysilerinin zorla çıkartıldığı ifade edildi. Konuyla ilgili ailesini bilgilendiren Av. Mehmet Bayraktar, yapılanlarla ilgili Kocaeli Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulduklarını belirtti. ("**Avukatlara onur kırıcı muamele**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 06.12.2011)

11- Türkiye'deki cezaevlerinde bulunan PKK ve PAJK'lı tutuklular, cezaevlerinde yeni bir sansür-sürgün-sindirme politikalarının hayata geçirilmeye çalışıldığını belirterek, "Cezaevlerinde ana dillerini kullanmalarının engellendiğini, Kürtçe olan hiçbir yayının ya verilmediğini ya da çeviri-tercüman parası adı altında kendilerinden zorla para alınmak istendiğini, bunu kabul etmedikleri durumlarda ise, anlaşılmayan-sakıncalı yayın denilerek yayınların kendilerine verilmediğini" ifade ettiler. Hiçbir muhalif-demokrat gazete, dergi ve kitabın da kendilerine ulaştırılmadığını kaydeden tutuklular, "Ailelerinin posta ile yolladığı eşyaların ise ya kaybolduğunu ya da kullanılmaz hale getirilip verildiğini, haftalık 10 saat ortak alan uygulamasının resmiyette var olmasına rağmen hiçbir cezaevinde uygulanmadığını, ağır hasta ve ölüm sınırında olan arkadaşlarının bilinçli bir biçimde tedavi edilmediğini, hastane sevklerinin yapılmadığını, verilmesi gereken ilaçların verilmediğini, verildiği zaman ise, ücretsiz verilen ilaçların para ile satıldığını, cezaevi idarelerinin, aileler tarafından yatırılan paraları, "döner sermaye" adı altında bilinmeyen işlerde kullandığını ve bundan rant elde ettiğini, yeni tutuklanan arkadaşlarının zorla itirafçıların arasına sokulmak istendiğini, ajanlığın dayatıldığını, ailelerine insanlık dışı aramalar dayatıldığını, çırılçıplak soyulmayı kabul etmeyenlerin ziyaret haklarının engellendiğini" söylediler. ("**Cezaevlerinde sansür, sürgün ve sindirme politikası hayata geçiriliyor**", <http://diclehaber.com.tr>, 13.12.2011)

12- Kürkçüler F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan siyasi tutuklulardan Cihan Yıldırak, Hakan Acar, Ahmet Özkan ve Çetin Sağır'ın aileleri, yakınlarının 7 Aralık 2011 günü İskenderun M Tipi Kapalı Cezaevi'ne sürgün edildiğini, tutukluların cezaevine girişte çırılçıplak soyul-

duğunu belirtti. Cezaevi idaresi ise, cezaevine gelen tutukluların yönetmelik gereği kabul sırasında soyulduğunu ve aramadan geçirildiğini belirterek, "Bizler bu aramayı yönetmelik kapsamında yapıyoruz. Tutukluların vücutlarında herhangi bir şey olup olmadığına bakıyoruz. Herhangi bir şekilde işkence veya kaba dayak uygulamıyoruz. Her tutukluya bu uygulama yapılıyor" dedi. ("**Tutukluyu soymak yönetmelik kapsamında**", <http://diclehaber.com.tr>, 13.12.2011)

13- "Devrimci Karargâh" soruşturması adı altında yapılan operasyonla gözaltına alınan Türkiye Gerçeği Dergisi Editörü ve HDK Deleşesi Mehmet Güneş'in, 10 Aralık 2011 tarihinde tutuklanarak götürüldüğü Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nin girişinde rutin aramanın dışında "ince arama" adı verilen arama biçimine tabi tutulmak istendiği ve buna karşı çıktığı için 8 gardiyan tarafından ayrı bir odaya alınarak dövüldüğü, boğazının sıkılarak, "Kafanı dağıtırız, seni gebertiriz. Sen burayı ne zannediyorsun" denildiği, gardiyanların "müdür" diye hitap ettiği bir kişinin saldırıyı izlediği, saldırının ardından tek kişilik hücreye atılan Güneş'in hücresinin etrafında kimsenin bulunmadığı ve revir ile banyo talebinin karşılanmadığı öğrenildi. Güneş'in avukatı Ercan Kanar, cezaevinde saldırı olayını doğrularken önümüzdeki günlerde cezaevi yönetimi hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını söyledi. ("**Gazeteci Güneş'e cezaevinde gardiyan saldırısı**", <http://diclehaber.com.tr>, 17.12.2011)

14- Malatya E Tipi Cezaevi'ndeki çocuk koğuşundaki, mahkûmlar toplu olarak koğuşta kalmalarına izin verilmediği gerekçesiyle akşam saatlerinde isyan ederek yataklarını ateşe verdiler. Jandarma ekipleri, kapıları kırıp koğuşlara girerek isyana müdahale etti. İsyan haberinin ardından cezaevine çok sayıda ambulans ve itfaiye ekibi sevk edilirken, cezaevi çevresinde geniş güvenlik önlemi alındı. Çıkan yangında dumandan zehirlenen ve vücutlarında yanık oluşan Ö.K. ve M.E. isimli iki mahkûm, isyanın bastırılması ile ambulanslara taşınıp Beydağı Devlet Hastanesi'ne götürüldü. Yaralı mahkûmlar hastaneye götürüldükleri sırada kendilerini görüntüleyen gazetecilere "Bizi Bu Hale cezaevi getirdi" diye bağırды. Jandarma ve gardiyanlar mahkûmun ağzını kapatarak konuşmasına engellediler. ("**Malatya'da isyan: 2 mahkûm yaralı**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 19.12.2011)

15- Adana F Tipi Kapalı Cezaevi'nden Osmaniye T Tipi Kapalı Cezaevi'ne 15 gün önce 3 arkadaşı ile birlikte sürgün edilen Abdurrahim Balıçak, sürgün edildikten bir hafta sonra ailesini telefonla arayarak babasına "Cezaevi girişinde arkadaşları ile birlikte 15 gardiyan tarafından zorla çırılçıplak soyularak, işkenceye maruz kaldıklarını, banyo yapmak istediklerinde sıcak su yerine soğuk, soğuk su istediklerinde sıcak su verdiklerini, arada bir çıktıkları havalandırmanın çok dar olduğunu duvara yapışarak yürü-

düklerini, insan hakları savunucularına yazmak istedikleri mektuba el konularak izin verilmediğini" söyledi. ("**Osmaniye Cezaevi'nde tutuklulara işkence iddiası**", <http://diclehaber.com.tr>, 19.12.2011)

16- Siirt Cezaevi'nde tutuklu bulunan 10 çocuğun, 28.12.2011 günü akşam saatlerinde hap alarak intihar girişiminde buldukları, bu durumun son anda arkadaşları tarafından fark edilerek, cezaevi yönetimi tarafından Siirt Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı ve tedavi altına alındığı öğrenildi. Burada mideleri yıkanan çocukların tekrar cezaevine getirildiği ve durumlarının iyi olduğu belirtildi. Çocukların neden intihar girişiminde buldukları konusunda ise bilgi edinilemedi. ("**TMK mağduru çocuklar intihar girişiminde bulundu**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 29.12.2011)

17- Hatay Cezaevi'nde siyasi tutsak Güler Bilen, İHD Adana Şubesi'ne gönderdiği mektupta, tek başına bir hücrede tutulduğunu, hücrede banyonun olmadığını, havalandırmanın sadece 4 metrekairelik bir yer olduğunu, kendisi dışında siyasi bir kadının tutsağın bulunmadığını, içinde bulunduğu bu koşulları bildirmek için teyzesine yazdığı faksın sakıncalı bulanarak kendisi hakkında disiplin soruşturması açıldığını belirtti. Güler mektubunda ayrıca Hasan isimli başgardiyanının tacizine uğradığını, bu konuyu Adalet Bakanlığı'na da yazdığını, kendisine gelen cevapta, olayla cumhuriyet savcısının ilgileneceğinin belirtildiğini aktardı. Ancak buna rağmen savcılığın hâlâ ifadesini almadığını belirtti. ("**Hatay Cezaevi'nde başgardiyan tacizi**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 01.01.2012)

18- Tecride Karşı Mücadele Platformu aktivistleri, F Tipi cezaevlerine ilişkin Aralık ayı hak ihlalleri raporunu açıkladı. Taksim Tramvay Durağı'nda gerçekleştirilen basın açıklamasında konuşan Esra Çakmak, tutukluların gönderdiği ve kendilerine gönderilen mektupların cezaevi yönetimi tarafından "Örgütsel iletişim" adı altında karalandığını belirterek, "Mektuplarımız verilmiyor ya da tamamen karalanıyor. Cezaevindeki arkadaşlarımız ve yakınlarımızla hiçbir şekilde iletişim kurmamıza izin vermiyorlar." dedi. "KCK" adı altında Nisan 2009 tarihinde gerçekleştirilen operasyonlardan önce cezaevlerinde tutuklu sayısının 120 bin olduğunu belirten Çakmak, bu sayının Aralık 2011 ayında 140 bine ulaştığını söyledi. ("**Tutuklu sayısı 140 bine ulaştı**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 01.01.2012)

19- Muş E Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Memduh Değer adlı tutuklunun 19 Aralık günü bedenini ateşe vermesi üzerine müdahalede bulunup kurtarmaya çalışan tutukluların, "siz de eylemdesiniz." denilerek Rize Cezaevi'ne sürüldüğü, burada iletişim haklarının engellendiği, tutukluların 3 kişi ile bulunan görüşme haklarının bir kişiye indirildiği belirtildi. ("**Cezaevinde sürgün**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 02.01.2012)

20- Kandıra 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde yatan ve Crohn hastalığı olarak bilinen kronik ve iltihabi bağırsak hastası olan siyasi hükümlü Sami Özbil, cezaevinde edebiyat çalışmaları için kullandığı bilgisayarda, yaşadığı sağlık sorunlarıyla ilgili mektup yazınca, cezaevi idaresi tarafından bilgisayarı "amaç dışı" kullandığı gerekçesiyle bir hafta bilgisayar kullanmama cezasına çarptırıldı. Özbil'in, avukatı ile İnsan Hakları Derneği'ne (İHD) göndermek istediği mektuplara da cezaevi idaresi tarafından el konuldu. ("**Roman yaz ama mektup yasak!**", <http://gundem.milliyet.com.tr>, 04.01.2012)

21- Ankara Sincan 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde bulunan Murat Duruk adlı siyasi tutuklu, ailesine gönderdiği mektupta yaşadıkları hak ihlallerini anlattı. Mektubunda, "Cezaevi yönetimi tarafından uygulanan kötü muameleye karşı geldiklerinde aileleriyle aylarca görüştürülmediklerini, sadece Aralık ayında "örgüte bağlılık bildiren", "öväcü ifadeler", "ideolojik içerikli cümleler", "devletin yöneticilerine karşı ithamlarda bulunma", "eylem birliğine dönük yazışmalar" içerdiği gerekçe gösterilerek 80'i aşkın mektuba el konularak imha edildiğini, dışarıyla bağlantılarının kopma noktasına gelerek ne mektup alabildiklerini ne de gönderebildiklerini, inanılmaz bir keyfiyet ve hukuksuzlukla karşı karşıya olduklarını, cezaevi yönetimi tarafından kendilerine "ajanlık" dayatıldığını, özellikle hastaneye, mahkemeye denilerek arkadaşlarının cezaevinde gizli odalarda götürülerek yeniden sorguya çekildiğini" belirtti. ("**Sincan F 'Tipinde ajanlık dayatması**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 11.01.2012)

22- Türkiye cezaevlerinde tutulan binlerce çocuk için Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü tarafından Yasalarla İhtilafa Düşen Çocuk ve Ergenler için Araştırma ve Değerlendirme Formu (ARDEF) adı verilen uygulamanın hayata geçirildiği öğrenildi. Uygulamanın pilot olarak Ankara, Antalya ve Maltepe Çocuk ve Gençlik Ceza İnfaz kurumlarında bundan 3 yıl önce başlatıldığı ve proje kapsamında görev yapan "Gardiyan ağabey" ve "Gardiyan abla"ların gün boyu çocuklarla zaman geçirerek din, ahlak ve yaşam gibi konuları anlattıkları belirtildi. Söz konusu uygulama hakkında Zaman Gazetesi'ne konuşan M.T. adlı çocuğun, 1,5 ay içerisinde Kuran'ı hatmettiğini, "Hoca" adını verdikleri gardiyanlar sayesinde, "Allah korkusu"nu öğrendiklerini söyleyerek, "Neyin doğru neyin yanlış olduğunu onlardan öğrendik." dediği iddia ediyor. Söz konusu uygulamanın Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu (UNICEF) tarafından da desteklendiği belirtiliyor. ("**Bu da cemaatin cezaevi ayağı mı: Gardiyan ağabey, gardiyan abla**", <http://diclehaber.com.tr>, 15.01.2012)

23- Sincan 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nden mektup gönderen Dursun Kaş, attıkları her adımın "suç" kapsamında değerlendirildiğini ve ardından zaten ağır tecrit koşullarının olduğu cezaevlerinde koşulların daha da ağırlaşarak üst üste cezalar aldıklarını ifade etti. Kaş, "Son dönemlerde

ceza uygulaması tırmandırılarak mektup, telefon ve ziyaret haklarımız tamamen ortadan kaldırıldı. Protesto amaçlı slogan atmamız gerekçe gösterilerek verilen cezalar bir yılı aştı, sürekli de artıyor. Üstelik ailelerimize de 'görüşçüsü olmadığı birisiyle görüştüğü gerekçesiyle, bir selam verdi, merhaba dedi diye ziyaret cezaları veriliyor." dedi. Kısa bir süre önce Zeynep Yayla ve Semiha Eyilik'e idare tarafından verilen görüş cezalarının İnfaz Hâkimliği'nce de onaylandığını da kaydeden Kaş, "Tüm toplumu F Tipi'ne çevirme politikasının bir parçası olarak ailelerimize de tecrit dayatılıyor, cezalar veriliyor." ifadelerini kullandı. Antep H Tipi Cezaevi'nde bulunan İbrahim Doğan da yazdığı mektupta, baskı ve tecrit politikasının arttığını belirterek, yeni yerleştirilen kamera sistemi gerekçe gösterilerek iletişimlerinin engellenmeye çalışıldığını kaydetti. ("**Tutsaklara ceza yağıyor**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 15.01.2012)

24- Osmaniye T Tipi Cezaevi'nde kaldığı dört ayda toplam 5 yılı aşkın disiplin cezası alan İdris Özdemir, Osmaniye Cezaevi'ne sevk edildiğinde hakaret ve tehditlere maruz kaldığını, bunun yanı sıra askerler tarafından iki defa fiziki müdahaleye maruz kalıp darp edildiğini, darp izi ve kamera kayıtları olmasına rağmen yaptığı suç duyurusunun 'Delil yok' denilerek dikkate alınmadığını, aynı olaydan kendisine 3 ay kapalı, 6 ayda açık görüş cezası verildiğini" söyledi. Yine darp edilmesiyle ilgili; "görüşmek istediği cezaevi müdürünü ayağına çağırıldığı ve huzuru bozduğu", "müdürü çağırırken kapı zilini çalmadığı", "kapının çengelini eğdiği" gerekçe gösterilerek kendisine üst üste cezalar verildiğini belirtti. Bu hukuksuzluğu kendini yakarak protesto etmek isteyen Doğan Uzunyal isimli arkadaşı ile kendisine "Cezaevini yak-tınız." gerekçesi ile 4 gün hücre cezası verildiğini ifade eden Özdemir, sonra da "Doktora götüreceğiz." denilerek kendilerinin ayrı ayrı cezaevlerine sürgün edildiklerini söyledi. ("**Osmaniye Cezaevi'nde müdürü çağırarak da kendini yarmak da suç!**", <http://diclehaber.com.tr>, 18.01.2012)

25- Nedrap Demir, Semiha Can, Duriye Odabaşı, Yasemin Budak ve Dindare Tanırhan isimli siyasi tutuklu kadınlar, Bayburt M Tipi Kapalı Cezaevi'ne sürgün edildi. Tutuklu kadınlar, aileleri aracılığıyla yaptıkları açıklamada, ring aracında askerlerin şiddetine maruz kaldıklarını açıkladı. Kadınların, cezaevi girişinde de gardiyanların hakaretleri ile karşılaştıkları belirtilirken, 5 kadın tutukludan Dindare Tanırhan'ın iki ay sonra tahliye olacağı, buna rağmen sürgün edildiği kaydedildi. ("**Hasta tutuklu Kaytan'a sürgün üzerine sürgün/ Ring aracında kadınlara şiddet**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 22.01.2012)

26- Özgür Gündem gazetesi editörü Turabi Kışın, tutuklanarak götürüldüğü Kandıra 1 No'lu F Tipi Cezaevi girişinde çıplak soyulmaya zorlanarak, görevlilerin işkencesine maruz kaldı. Kışın'e, cezaevi idaresi tarafından ayrıca 1 aylık açık görüş cezası verildi. ("**Gazeteci arkadaşımıza Kandıra'da işkence yapıldı**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 24.01.2012)

27- İHD Adana Şubesi Cezaevi Komisyonu ve TUHAD, cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri ve baskılara ilişkin İnönü Parkı'nda basın açıklaması yaptı. İHD Cezaevi Komisyonu Üyesi Nejat Okay yaptığı açıklamada; "cezaevlerinde bilinçli ve sistemli bir politika yürütüldüğünü, askeri yöntemlerin dayatıldığını, mahkûmların tecrit edilerek darp edildiğini, saç ve sakallarının zorla kazıtıldığını, keyfi bahanelerle açık görüş yasağı verildiğini, yaz aylarında içme suyu, kış mevsiminde ise sıcak su sorununun yaşandığını" belirtti. Tüm cezaevlerinde ısınma, yer, kapasite sorunu, taciz vakaları, sevk ve hastane gidiş gelişlerinde onur kırıcı aramalar yaşandığını ve keyfi bir şekilde tutsakların mektuplarına el konulduğunu belirten Okay, Adalet Bakanlığı ile Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü'nün yaşananları görmezden geldiğini ifade etti. ("**Cezaevlerinde askeri yöntemler**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 29.01.2012)

28- Kandıra T Tipi Cezaevi'nde tutulan Binali Ateşoğlu isimli adli tutuklunun kardeşi Kenan Uludağ, abisinin telefonda kendisine işkence gördüklerini ve bu işkencenin ileri boyutlara ulaştığını söylediğini açıkladı. Uludağ ayrıca abisinin aktardığı bilgiye göre; bu işkencele-re karşı Nezir Aslanlı isimli adli mahkûmun 19 gündür ölüm orucunda olduğunu ve durumunun ağır olduğunu, bu halde hücreye konulduğunu, Kandıra T Tipi Cezaevi Müdürü'nün daha önce Engin Çeber isimli tutuklunun öldürüldüğü Metris Cezaevi'nde müdürlük yaptığına dikkat çekti. Kenan Uludağ, abisinin kendisine telefonda, dışarıya göndermek istedikleri mektupların yırtıldığını, Adalet Bakanlığı'na göndermek istedikleri dilekçelerin imha edildiğini, paralarının verilmediğini söylediğini, özellikle işkence konusunda acil yardım çağrısında bulunduğunu aktardı. Uludağ, abisinin telefonda kendisine bu bilgileri aktarmaya başladığı anda telefon görüşmesinin kesildiğini de işaret etti. ("**İşkenceye karşı ölüm orucunda**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 30.01.2012)

29- Osmaniye Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Ekrem Coşkun'un ailesi, cezaevinde yaşanan hak ihlallerine dikkat çekmek için Adalet Bakanlığı'na mektup gönderdi. Coşkun'un ağabeyi Yakup Coşkun, "Görüşe gittiğimde kardeşim bana 'Abi biz koşullardan dışarı çıktuktan sonra nereye gidersek gidelim gardiyanlar bizi duvar dibinde yürütüyor ve etrafımıza bakmadan sadece önümüze bakılması yönünde bize baskı yapıyor.' dedi. Cezaevinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin yaklaşık 2 ay önce Cumhurbaşkanlığı'na da mektup gönderdiğini belirten Coşkun, dilekçesine "Adalet Bakanlığı bu konularla ilgileniyor." cevabı verildiğini kaydederek, "Bu cevap Türkiye'de var olan sorunlardan Cumhurbaşkanlığı'nın ne kadar uzak olduğunu gösteriyor." şeklinde konuştu. ("**Yetkililer cezaevlerine kayıtsız**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 03.02.2012)

30- Amasya E Tipi Kapalı Cezaevi'nde asker ve gardiyanların, siyasi tutuklulara Kürtçe şarkı söylediği için saldırdığı belirtildi. Urfâ'daki ailesini telefon ile arayan tutuk-

lulardan Avni Binici'nin kardeşi Mehmet Binici, "Ağabeyim, haftalık telefon görüşmesinde asker ve gardiyanların saldırısına uğradıklarını, birçok arkadaşlarının da yaralandığını ilettili. Ayrıca saldırı nedeniyle can güvenliklerinin olmadığını söyledi." diye konuştu. ("**Amasya'da tutuklulara saldırı**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 07.02.2012)

31- Bölge cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerini yerinde incelemek üzere temaslarda bulunan BDP Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan, "Cezaevlerinde göze çarpan en ilginç olayın, cezaevlerinin kapasitesinin 3 katı tutuklu ve hükümlü barındırması olduğunu, 8 kişilik koşullarda 38 kişinin bulunduğunu ve açlık grevlerine karşın çeşitli disiplin cezalarının uygulandığını, henüz suçlu olduğu netlik kazanmamış kişilerin kirli, paslı ve kötü kokan yerlerde bekletilmesinin vahim bir durum olduğunu" söyledi. ("**8 kişilik koşullarda 38 kişi kalıyor**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 11.02.2012)

32- BDP Kars Milletvekili Mülkiye Birtane, Adalet Bakanı Sadullah Ergin'e yönelik yazılı soru önergesinde "Erzurum H Tipi Cezaevi'nde kalan Özgür Ağbaba'nın annesi ile yaptığı görüşmede, Ağbaba'nın annesine askerler ve adli tutuklular tarafından darp edildiğini ve yüzünde darp izlerinin olduğunu söylediğini belirtti. Birtane, Ağbaba'nın "Araçta bulunan görevli askerler tarafından da kafasına dipçiklerle vurularak darp edildiğini, adli tutuklulara ise müdahale edilmediğini anlatmıştır. Ayrıca cezaevi doktorundan rapor aldığını aktarmış ve suç duyurusunda bulunduğunu söylemiştir." ifadesini kullanarak yaşananları meclis gündemine taşıdı. ("**BDP, tutukluya darpı Meclis'e taşıdı**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 11.02.2012)

33- Amasya Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Avni Binici gönderdiği mektupta; "2011 yılının ikinci yarısından itibaren bölge cezaevlerinden Karadeniz cezaevlerine yoğun bir sürgün yaşandığını, kendisiyle birlikte birçok arkadaşının Amasya Cezaevi'ne sürgün edildiklerini, ilk geldiklerinde cezaevi idaresi tarafından tehditlerle karşılandıklarını, kimi arkadaşlarına yönelik fiziki saldırıların gerçekleştiğini" belirtti. Haklarında art arda disiplin soruşturmaları açıldığına dikkat çeken Binici, cezaevi idaresi tarafından gardiyanlardan oluşturulan "provokatif timin" sürekli sözlü ve fiziki saldırılarda bulunduğunu, Kürtçe halay çektikleri gerekçesiyle iletişim cezaları aldıklarını" söyledi. ("**Kürtçe halay yasağı, Türkçe halay çekin**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 12.02.2012)

34- Antep H Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Urfi Aksu adli tutuklu cezaevindeki hak ihlalleriyle ilgili Adana TUHADER'e mektup gönderdi. Aksu, mektubunda; "Keyfi uygulamalarla karşı karşıya kaldıklarını, çeşitli gerekçelerle tutanaklar tutularak açık görüş haklarının ellerinden alındığını, mahkemeye veya hastaneye giderken

jandarmanın sözlü ve fiziki saldırısına maruz kaldıklarını ve jandarmanın onur kırıcı şekilde arama yaptığını" söyledi. Yine Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nden 2 Şubat'ta Antalya L Tipi Kapalı Cezaevi'ne sürgün edilen Halit İnan ve Mehmet Aslan, gönderdikleri mektupta; "cezaevi idaresinin keyfi uygulamalarda bulunduğunu, diğer arkadaşlarından ayrı tutulduklarını, cezaevi yönetiminin 12 Eylül dönemini andıran uygulamaları yaşama geçirdiğini" belirtti. ("**Antep Cezaevi'nde haklar askıda**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 19.02.2012)

35- KCK soruşturması kapsamında tutuklanan Vatan gazetesi muhabiri Çağdaş Ulus'un avukatı Hüseyin Ersöz yaptığı yazılı açıklamada; "60 gündür Maltepe Cezaevi'nde tutuklu bulunan müvekkili ile 17 Şubat 2012 tarihinde yaptığı görüşmeden sonra bir görevlinin Çağdaş'ı, infaz koruma memurlarının kullandığı bir tuvalete sokarak, yerde duran paspası göstererek temizlik yapmasını istediğini, Çağdaş'ın bunu reddettiğini, bu olaydan sonra infaz koruma memurlarının müvekkiline yönelik davranışlarının sertleştiğini" belirtti. Bu durumun kötü muamele yasağına aykırı olduğunu vurgulayan Ersöz, Ulus'un cezaevinde kalmaya başlamasından bu yana vücudunun sağ tarafında uyuşma ve titreme şikâyetlerinin başladığını anlattı. Ulus'un uzun bir süre revire çıkarılmadığını, cezaevi doktorunun sürekli ilacını değiştirdiğini aktaran Ersöz, en son görüşmesinde Çağdaş'ın sağ elinin morarmış olduğunu, tahlillerinin sonucunun hala çıkmamış olduğunu, hastaneye sevkini geciktirilmesinden dolayı Ulus'un hayatından endişe ettiklerini, bu olaylar ile ilgili Kartal Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunacağını söyledi. ("**Tutuklu gazeteciye tuvalet temizletmeye kalktılar**", <http://www.radikal.com.tr>, 23.02.2012)

36- Daha önce de, çocuklara yönelik antidemokratik uygulamalarla gündeme gelen Adana Pozantı Cezaevi'nde şimdi de siyasi nedenlerle cezaevine giren çocukların, adli mahkûmlarla aynı koşula konulduğu, cezaevinde çocuklara adli mahkûmlar tarafından cinsel istismarda bulunulduğu, şiddet uygulandığı ve ırkçı uygulamalara maruz bırakıldıkları iddia ediliyor. H.K. (15), yakın zamanda 4 ay Pozantı Cezaevi'nde kaldığını belirterek, B-4 koşusuna yollandığını ve burada bulunan tüm tutukluların adli olduğunu ifade etti. Yanlarında kalan çocukların birçoğunun cinayet, hırsızlık ve uyuşturucu kullanmaktan tutuklu bulduklarını vurgulayan H.K., söz konusu cezaevinde defalarca tecavüz ve taciz olaylarına tanıklık ettiklerini belirtti. H.K., "Bazı arkadaşlarımıza adli tutuklular tarafından defalarca tecavüz edildi. Bazen zorla pantolonlarımızı indirmeye çalışıyorlardı. Yaşadıklarımızı anlatılır gibi değil." şeklinde iddialarda bulundu. Ş.A. (17) isimli çocuk ise, mahallelerinde bir sokak eyleminin olduğunu ve polislerce o gün yakalandığını belirterek, polis tarafından darp edildiğini iddia etti. Kendisine ajanlık yapması yönünde dayatmaların yapıldığını öne süren Ş.A., "Niçin? Niye? Kimin

ismini istiyorlar anlamadım." dedi. Daha sonra tutuklanarak Pozantı Cezaevi'ne gönderildiğini kaydeden Ş.A., "Orada çok kötü şeyler yaşadım. Adliler, boğazımıza ip takıp sıkıyorlardı. Bizi dövüyorlardı. Terörist olduğumu söyleyip öpmemiz için yüzümüze bayrak uzatıyorlardı. Öpmek istemediğinde ise yine dövüyorlardı" iddialarında bulundu. Koğuşta sabah 5-6 gibi erken saatlerde uyandırılarak temizlik yapmak zorunda bırakıldıklarını belirten Ş.A., yaşadıklarının etkisinden halen kurtulamadığını ifade etti. Serbest bırakıldıktan sonra da birçok arkadaşının normal yaşamlarına dönemediğini belirten Ş.A., "Arkadaşlarımız bize katılmaya utanıyorlar. Çünkü yaşadıklarını unutamıyorlar." dedi. Cezaevi idaresine defalarca söz konusu uygulamalara ilişkin bilgi verdiklerini, ancak cezaevi idaresinin sessizliğini koruduğunu vurgulayan Ş.A., Pozantı Cezaevi'nde 2 ay kaldığını ve bir ay önce tahliye edildiğini söyledi. Ş.A., "Koğuşlarımızı değiştirmeleri yönünde taleplerimiz oluyor ama, taleplerimiz cevapsız bırakılıyordu" dedi. Pozantı'da kendilerini en fazla zorlayan sorunun cinsel istismar olduğunu belirten A.K. (17) ise, daha birçok sorunla boğuştuklarını ifade etti. "Adli suçlular, geceleri arkadaşlarımızı zorla yataklarına çağırıyorlardı. Gözümüzün önünde arkadaşlarımızın kafasını kırıyorlardı. Ama cezaevi idaresi her zaman konuyu örtbas etmeye çalıştı." diye konuştu. ("**Duvar filmi değil Pozantı Cezaevi**", <http://evrensel.net>, 24.02.2012)

37- Adalet Bakanlığı, Pozantı Cezaevi ile ilgili haberlerden sonra yazılı açıklama yaparak, "Pozantı Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumu; 282 kapasiteli olup, kurumda halen 201 çocuk hükümlü ve tutuklu barındırılmaktadır. Kurumun doluluk oranı yüzde 71,2'dir. Dolayısıyla kurumda kapasite fazlalığı olduğu hususu ve 'bir yatakta iki üç kişinin yatırıldığı' iddiası doğru değildir. Pozantı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan çocuk hükümlü ve tutukluların, yaş ve fiziki gelişim durumlarına göre 32 ayrı odada barınmaları sağlanmaktadır. Çocukların, kasıtlı olarak, birer ikişer koşullara dağıtıldığına yönelik iddialar da gerçeği yansıtmamaktadır. 12 Temmuz 2011'de gündeme taşınan iddiaların dışında, yeni bir iddia söz konusu değildir. Bu iddiaların yeniden gündeme gelmesi üzerine, Pozantı Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen adli soruşturmanın yanı sıra, olayların yerinde araştırılması için cezaevine Bakanlığımızca bir denetim elemanı da (cezaevi müfettişi) gönderilmiştir." dedi. Açıklamada bir yandan iddiaların gerçeği yansıtmadığı bir yandan da soruşturma başlatıldığının ifade edilmesi dikkat çekti. ("**Adalet Bakanlığı'ndan Pozantı ile ilgili açıklama**", <http://diclehaber.com.tr>, 26.02.2012)

38- Osmaniye T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan tutuklu ve hükümlüler; "Gardiyanların, kendileri gelince hazırolda beklemelerini, her gün tıraş olmalarını, onlar ne derse onu yapmalarını emrettiğini, önceki gün de 50 kişilik bir gardiyan grubu ve başlarında 2 müdür

(İbrahim Aktaş ve Mehmet Ali Yıldız) ile koğuşları basıp kendilerine saldırdıklarını, bu esnada bayılan bir arkadaşı, ne revire ne de hastaneye götürdüklerini” söyledi. Yine Osmaniye Cezaevinde bulunan ve ailesi ile haftalık telefon görüşmesinde durumları hakkında bilgi veren İlyas Toptamur’un “durumumuz iyi değil, her an burada faili meçhul olarak yok edilme tehlikesiyle karşı karşıyayız.” dediği öğrenildi. Ağır yaralanan Abdullah Aşır’ın eşi Türkan Aşır ise 50 gardiyanın saldırısına uğrayan tutukluların can güvenliği olmadığını ifade ederek, eşinin çok feci bir şekilde işkence gördüğünü arkadaşlarının yardımı olmadan lavaboya dahi gidemediğini belirtti. Ümit İlgen de, “Sayım sırasında gardiyan eşimin göğsüne tekme vurmuş ve bayılmış. Hayati tehlikesi olması nedeniyle onu revire kaldırmışlar. Sağlığı yerinde olmadığı haberi de bize ulaştı” dedi. (**“Osmaniye’de işkence ve ölüm tehdidi kol geziyor”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 24.02.2012)

39- 21 Aralık 2012 günü gözaltına alınarak tutuklanan ve Kandıra 1 No’lu Cezaevinde gönderilen Azadiya Welat Gazetesi genel yayın yönetmeni Mehmet Emin Yıldırım’ın dışarıya yazdığı mektup ve yazılara cezaevi yönetimi tarafından el konulduğu öğrenildi. Yıldırım ailesi aracılığıyla yaptığı açıklamada arkadaşlarına yazdığı mektuplara ve Azadiya Welat gazetesine yazdığı yazılara, kendisine hiçbir gerekçe gösterilmeksizin cezaevi idaresi tarafından el konulduğunu ve gönderilmediğini dile getirdi. (**“Tutuklu gazeteci içerde de susturulmaya çalışılıyor”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 24.02.2012)

40- Türk Tabipler Birliği (TTB) tarafından cezaevleri ve cezaevlerinde yaşanan sağlık sorunlarına ilişkin TTB Merkez Konseyi binasında düzenlenen basın toplantısında açıklama yapan TTB Merkez Konseyi Üyesi Dr. Arzu Erbilici; “Türkiye cezaevlerinde, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü’nün 31 Ocak 2012 verilerine göre, 75 bin 909 hükümlü, 55 bin 408 tutuklu olmak üzere toplam 131 bin 317 kişinin bulunduğunu” söyledi. 2005’ten bu yana bu sayının 2 kat arttığını belirten Erbilici, “Türkiye’de toplam 114 bin kapasiteli 384 cezaevi olduğu ve tutuklu ve hükümlü sayısının son yıllardaki artışı göz önüne alındığında mevcut altyapı yetersizliği, beslenme, barınma ve cezaevlerinde sağlık hizmetlerine ulaşım konusunda yaşanan zorluklar giderek artmaktadır” dedi. Erbilici, başvurularda dile getirilen sorunları şöyle sıraladı: “Yaşam koşullarına yönelik; yoğun idari baskılar, tecrit cezaları, ortak alana çıkma hakkının engellenmesi, tecridin yol açtığı fiziksel ve psikolojik problemler, havalandırma, görüş ve telefon sürelerinin kısalığı, dışarıdan gelen gazete, dergi ve yayınlara ulaşımın engellenmesi, yemeklerin sağlıksız ve kötü oluşu, fiziki koşulların yetersizliği. Cezaevlerinde ayaktan bakım hizmetlerinde; sürekli görev yapan bir hekimin olmayışı, hastaneye sevklerde yaşanan gecikmeler, sevkler sırasında uygunsuz cezaevi araçlarında

uzun süre bekletilme, muayene ve tedavi sırasında kelepçelerin çıkarılmaması, muayene ortamında güvenlik güçlerinin bulunması, mahremiyetin göz ardı edilmesi ve sağlık personelinin tutumlarına yönelik yakınmalar. Hastanelerde yatarak tedavide; mahkûm koğuşu eksikliği ve var olan koğuşların uygunsuzluğu gerekçesi ile tedavi olamama.” (**“TTB cezaevlerine dikkat çekti”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 25.02.2012)

41- Tekirdağ 1 No’lu F Tipi Cezaevi’nde çıkarılan “Ümüştü Eylül” dergisinin 1. sayısı Hasan Şahingöz tarafından posta yoluyla Bakırköy L Tipi Cezaevi’nde bulunan Dilek Öze gönderildi. Ancak Cezaevi Eğitim Kurumu “sakıncalı” olduğu iddiasıyla dergiyi Öze vermedi. Eğitim Kurumu Başkanlığı tarafından gönderilen gerekçe yazısında ise “kişiyi özel muamele” gözler önüne serildi. Ceza İnfaz Kanunu’nun 8. maddesinde yer alan “Hükümlüler mahkemelerce yasaklanmamış yayınlardan yararlanabilirler.” hükmünü yok sayan cezaevi idaresi, gerekçe olarak Öze aldığı müebbet hapis cezasını gösterdi. Kararda dikkat çeken bir başka nokta ise, Tekirdağ 1 No’lu Cezaevi’nden çıkışına izin verilen derginin Bakırköy L Tipi Cezaevi’ne girişine izin verilmemesi. Karar, “İki ayrı cezaevinde iki ayrı hukuk mu uygulanıyor?” sorusunu akıllara getirdi. (**“Bakırköy cezaevinde keyfi hukuk!”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 26.02.2012)

42- Tutukluların aileleriyle yaptığı telefon görüşmesinde aktardığı bilgilere göre, 22 Şubat 2012 tarihinde Kürkçüler F Tipi Kapalı Cezaevi’nden İskenderun M Tipi Kapalı Cezaevi’ne sevk edilen Zübeyir Gündüz ve Serhat Aykut adlı tutukluların cezaevi girişinde önce aramaya tabi tutulmak istendiği, tutukluların bunu kabul etmemesi üzerine gardiyanlar tarafından darp edildiği bildirildi. (**“2 tutuklu da darp edildi”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 27.02.2012)

43- Edinilen bilgilere göre; Amasya E Tipi Cezaevi’nde bulunan Kamuran Parlak, Mesut Bildik, Faruk Aksaç, Mesut Eren, Ekrem Didim ile Naif Abu’un bulunduğu koğuştaki gardiyanların zorla Kamuran Parlak’ı dışarı çıkarmaya çalışması üzerine arkadaşları karşı çıktı. Bunun üzerine söz konusu siyasi tutuklular gardiyanların saldırısına maruz kalarak darp edildi. Parlak’ın ağabeyi Faysal Parlak, saldırının sorumlularının Cezaevi Müdürü ile başgardiyan olduğunu belirterek tutukluların savcılığa suç duyurusunda bulunduğunu, kendilerinin de gereken yasal girişimlerde bulunacağını ifade etti. Öte yandan Bitlis E Tipi Cezaevi’nde kadın tutuklular, aileleri aracılığıyla yaptıkları basın açıklamasında “açlık grevine başladıklarından beri kaloriferlerin yakılmadığı ve sıcak suyun kendilerine vermediğini, bazen günlerce revire bile çıkarılmadıklarını dile getirerek bu uygulamalarla kendilerine işkence yapıldığını” dile getirdiler. (**“Amasya ve Bitlis’de eksik kalmadı”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 27.02.2012)

44- Kaldığı Kırıkkale Hacılar F Tipi Cezaevi'ndeki odasını basan gardiyanların resim sergisi için yaptığı tablolarına "yasak" diye el koymasına karşı çıkan tutuklu Asrail Seyithan Özer, gardiyanlar tarafından çıplak, aç ve susuz şekilde iki gün hücrede tutuldu. Bununla yetinmeyen cezaevi yönetimi sahte tutanakla Özer hakkında disiplin işlemi başlattı. ("**Cezaevinde resim yapmak yasak!**"; <http://diclehaber.com.tr>, 27.02.2012)

45- Osmaniye T Tipi Cezaevi'nde müvekkilleri bulunan avukat Tugay Bek, Osmaniye Cezaevi'nin tutuklulara yönelik özel uygulamaların olduğu pilot bir cezaevi olduğunu belirterek, A-26 koğuşunda kalan müvekkilleri Hacı Aydın, Abdurrahim Balıcak, Murat Çetin, Mazlum Kapan, Mehmet Akar, Emrah Özdemir ve Yusuf Abo'nun 21 Şubat'ta infaz koruma memurları tarafından arama bahneleriyle şahsi eşyalarının dağıtılıp, sözlü tacize maruz kaldıklarını söyledi. Yaşanan olaydan bir gün sonra da sabah saat 08.00 sıralarında 30 infaz koruma memurunun koğuşa girerek Murat Çetin'in sakalının uzun olması ve çıplak aramayı dayatmaları ve buna tutukluların karşı çıkması üzerine saldırdıklarını aktaran Bek, durumu protesto eden tutuklu ve hükümlülerin slogan atmasının ardından A-27 koğuşunun kapı dövme eylemi gerçekleştirdiğini ve bu nedenle tutsakların infaz koruma memurları tarafından tekme ve yumruklarla darp edildiklerini dile getirdi. Bek, saldırı sırasında Mustafa İlgen isimli siyasi tutuklunun kalp spazmı geçirdiğini aktardı. Bek, "Müvekkillerim özellikle kafalarına ağır darbeler aldıklarını ve bu nedenle hayatlarından endişe ettiklerini söylediler" dedi. Saldırıya uğrayan tutuklu ve hükümlülerin bayılmalarına ve ciddi bir şekilde yaralanmalarına rağmen 36 saat sonra revire çıkarıldıklarını kaydeden Bek, tutuklu ve hükümlülerin yüzeysel bir şekilde muayene edildiklerini ve darp izlerinin kayda geçirilmediğini belirterek, Adalet Bakanlığı'na gerekli başvurularda bulunacaklarını açıkladı. Saldırı sonrası tutukluların Cumhuriyet Başsavcılığı ve Meclis İnsan Hakları Komisyonu'na dilekçe yazdıklarını belirten Bek, "Tutsaklar dilekçelerinin iletilmediği konusunda emin değilim, dilekçelerin idare tarafından iletilmediğini düşünmüyoruz." diye konuştu. ("**Osmaniye özel uygulamaların olduğu pilot cezaevi mi?**"; <http://diclehaber.com.tr>, 27.02.2012)

46- Bingöl M Tipi Kapalı Cezaevi'nde PKK Lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridi protesto etmek için bedenini ateşe veren tutuklu Şehmus Anık'ın, tedavi gördüğü Bingöl Devlet Hastanesi'nde bir astsubay tarafından fiziki ve sözlü işkenceye maruz kaldığı iddia edildi. Anık'ın vücudunun büyük bir kısmında yanıklar olması nedeni ile bir kişinin yardımı olmadan oturup kalkamadığını, hatta ellerini dahi kullanamadığını ifade eden tutuklu arkadaşları, Anık'ın cezaevi ring aracına konularak saatlerce bekletildiğini de ifade ettiler. İşkenceci astsubayın Anık'e 'Bundan sonra seni hastaneye ben götürüp getireceğim, ağzını açıp konuşursan kafana sıkıp bir köşeye ata-

rım' dediğini söyleyen tutuklular, bu tür durumların daha önce yaşadığını ve subay hakkında suç duyurusunda bulduklarını dile getirdiler. Tutuklular, suç duyurusunda bulunmalarına rağmen subay hakkında herhangi bir işlemin yapılmadığını ifade etti. ("**Bedenini ateşe veren tutukluya işkence iddiası!**"; <http://diclehaber.com.tr>, 28.02.2012)

47- Cezaevinde inceleme yapan CHP heyetinde yer alan Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, cezaevi yönetiminin sorumluluğunun çok büyük olduğunu ancak, en büyük ihmalin Adalet Bakanlığı'nda olduğunu söyledi. Cezaevindeki olaylarla ilgili 12 Temmuz 2011'de Adalet Bakanlığı ile TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve Adana Valiliği'ne şikâyet gittiğini belirten Ağbaba, "Hiçbir inceleme yapılmıyor. Ne zaman geçen hafta basında yer aldı, bakanlık da incelemeye başlıyor. Ama en ilginç şu: Bakanlık çocukların "Bizi dövüyor, hakaret ediyor" dediği ve hakkında en çok şikâyet edilen kişi olan cezaevi ikinci müdürünün Van'daki Erciş Cezaevi'ne birinci müdür olarak atandığını, Pozantı'nın müdürünün de Ankara'daki Sincan Cezaevi'ne atanarak terfi ettiriyor dedi. Cezaevine uzman pedagog ve psikologların gelmesi gerektiğini belirten CHP'li Ağbaba, "Cezaevinde büyükler ve küçükler bir arada kalıyor. Cezaevi şartları da idarenin şartları da çok yeterli değil" dedi. ("**Pozantı cezaevinde ikinci skandal!**"; <http://www.radikal.com.tr>, 29.02.2012)

48- Pozantı Cezaevi'ndeki çocuklara yönelik cinsel istismar ve fiziksel şiddet uygulamalarının yankısı sürerken, 16 yaşında iken 4 yıl önce iki defa Pozantı Cezaevi'nde tutuklu kalan T.T., 2008-2009'da yaşadıklarını anlattı. T.T. yaşananların sadece Pozantı ile sınırlı olmadığına dikkat çekerek, Kürkçüler E Tipi Cezaevi'nde de tacize uğradıklarını belirtti. 10 Şubat 2008 tarihinde gözaltına alınarak çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklanıp Kürkçüler E Tipi'ne Cezaevine götürülen T.T., cezaevine girmeden askerlerin, "Geldiler, geldiler!" diye bağırıp halay çektiklerini ve burada kendilerine askerlerce işkence ve tacizde bulunduğunu kaydederek, "Kürkçülere götürüldüğümüz gün hava yağmurluydu. Avlunun içerisi su dolmuştu. Bizi suyun içerisinde soydular. Buraya niçin getirildiğimiz soruldu, zaten iddianamede PKK üyesi olduğumuz yazılıydı. Bizi uzun süre dövdüler. Asker dayağı bittikten sonra komutanın odasına alındık ve buradan bizi küçük bir kulübeye götürdüler. Askerler bizi anadan doğma soyduktan sonra taciz ettiler. Bu tacizlerden sonra gardiyanlara teslim edildik." şeklinde konuştu. T.T., "Kürkçülerde kaldığımız bir hafta boyunca asker ve komutan dayağının ardından sıra gardiyan dayağına gelmişti. Günün 24 saati demir çubuklarla gardiyanlar tarafından dövülüyorduk. Bir defasında dayak faslı bittiğinde iki gardiyan sırtıma binip, kendilerini koridorun sonuna kadar taşımamı istediler. Ben kabul etmeyince tekrar dövdüler." dedi. Kürkçüler'de kaldıkları bir haftanın ardından

Pozantı Cezaevi'ne sevk edildiklerini kaydeden T.T., buradan çıkarken asker ve gardiyanlardan 'çıkış' dayağı yediklerini ve Pozantı'ya gelişlerinin de bundan farklı olmadığını ifade etti. Burada da gardiyanlar tarafından 'geliş' dayağı atıldığını söyleyen T.T., "Buraya geldikten sonra Kürkçüler'de yaşadıklarımızın bir şey olmadığını anladık. Her anlamda psikolojik ve fiziki işkenceler gördük. Ama buradaki işkence ve uygulamalar bambaşka idi. İlk geldiğimizde bize belki 10 yıllık olan battaniyeler veriyorlardı. Öyle kötü kokuyorlardı ki bazılarımız zehirlenip hastaneye dahi kaldırıldı. Adli tutuklular siyasilere aralarına konuluyordu, bunlar ailelerin gönderdikleri paralara el koymanın yanı sıra, yemekleri de kendilerine ayırıyor ve kendi iç çamaşırlarını çocuklara yıkattıyorlardı" şeklinde konuştu. Adli mahkûmların siyasi mahkûmların içerisine "işkence yapmaları için" gönderildiğini savunan T.T., "Adli mahkûmlar bize akıldışı işkenceler yapıyordu. Adli mahkûmlar arkadaşlarımızı taciz ediyorlardı. Hatta beni de taciz ettiler. Olay üzerine cezaevi müdürüne çıktım. Bunun üzerine bana tacizde bulunan kişi beni tehdit etti. 'Burası benim elimde, bütün koşullarda adamım var. Adımdan bahsettiğin anda seni yok ederim' dedi. Adli mahkûmlar, sadece tacizde bulunmuyorlardı. Benim kaldığım koşutta sadece taciz vardı, ama A-5, B-1 ve C-2 koşullarında tecavüz edildiğini biliyorduk" dedi. (**"Kürkçüler'de askerler, Pozantı'da adli tutukluların tacizine uğradım."**, <http://diclehaber.com.tr>, 01.03.2012)

49- Pozantı'dan geçen hafta tahliye olan 16 yaşındaki N.S. İHD Mersin Şubesi'ne giderek şikâyetle bulundu. N.S.; "Orada her türlü şey oluyor, cinsel istismar dahil. Bulaşık yıkayıp, yerleri sildiriyorlar, sabaha kadar uyutuyorlar, ayakta bekletiyorlar." dedi. Bu arada Pozantı Çocuk ve Gençlik Cezaevi'nde gündeme gelen iddialara ilişkin olarak Adalet Bakanı Sadullah Ergin üç müfettiş görevlendirerek, Müsteşar Yardımcısı Sefa Mermerci başkanlığında bir heyeti Pozantı'ya gönderdi. Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sefa Mermerci ise önce çocukların bir arada bulunduğu ortamlarda bu tür iddiaların zaman zaman gündeme geldiğini söyleyerek: "Bu çocukların namusları, haysiyetleri, eğitimleri, sağlıkları her şeyleri bize emanet. Böyle bir olay yaşanmışsa sonuna kadar gider, sorumluları bulur, gereken cezayı veririz. Konu kapatılmayacak. Kimsenin endişesi olmasın." dedi. (**"Pozantı'ya 7 ay sonra 3 müfettiş"**, <http://www.radikal.com.tr>, 01.03.2012)

50- Ceyhan M Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan Mehmet Emin Şakar adlı tutuklu, cezası bitmesine rağmen disiplin cezası olduğu gerekçesiyle tahliye edilmiyor. Şakar'ın eşi Revzete Şakar, eşinin 1 Mart tarihinde tahliye olması gerekirken tahliye edilmediğini belirterek, tepkisini dile getirdi. Eşini karşılamak için cezaevine gittiklerinde durumu öğrendiklerini belirten Şakar, "Eşim bize disiplin cezası nedeniyle tahliye edilmediğini, 49 gün sonra tahliye olacağını söyledi. Disiplin cezasının nedenini tam olarak

bilmiyoruz. Cezaevi kurallarına uymadığı gibi bir şey söyleniyor" dedi. (**"Cezası biten tutuklu tahliye edilmiyor"**, <http://diclehaber.com.tr>, 02.03.2012)

51- Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Agit Özbay'ın mektuplarına, cezaevi yönetimi tarafından "örgüt propagandası" yapıldığı iddiasıyla el konulduğu belirtildi. Özbay, Adana'da yayın yapan Radyo Dünya'ya gönderdiği mektubun yayınlanması üzere cezaevi idaresinin 5 mektuba "örgüt propagandası" yapıldığı gerekçesiyle el konulduğunu belirtti. Özbay, radyoya gönderdiği mektupta, "Bundan önce gönderdiğim mektuplarımda 'iktidar' kelimesinden dolayı 'örgüt propagandası' yapıldığı gerekçesiyle el konuldu" dedi. Özbay, el konulan mektupların sadece kendisinin kileriyle sınırlı olmadığını, onlarca tutuklunun radyoya gönderdiği mektuplara benzer bahanelerle el konulduğunu ifade etti. Yine, Pozantı Cezaevi'nde 2007 ve 2009 yılları arasında tutuklu bulunan ve şu anda Kürkçüler F Tipi Cezaevi'nde olan Agit Tufan isimli tutuklunun kardeşi Salih Tufan, 28 Şubat'ta kardeşi Tufan'ın görüşüne gittiğini ve kardeşinin kendisine görüş esnasında mektuplarına el konulduğunu söylediğini belirtti. Tufan, Agit Tufan'ın 2007 ve 2009 tarihleri arasında Pozantı Cezaevi'nde kaldığını ve bugünlerde taciz ve tecavüz iddialarıyla gündemde olan Pozantı Cezaevi'nde yaşadığı taciz olaylarını bildirmek için Radyo Dünya'ya gönderdiği mektuplara el konulduğunu kaydetti. (**"Kürkçüler F Tipi'nde Pozantı yasağı!"**, <http://diclehaber.com.tr>, 02.03.2012)

52- Kürkçüler F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Hamdüsena Sayan, Adana Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Derneği (TUHADER) Adana Şubesi'ne mektup gönderdi. 12 Kasım tarihinden bu yana Kürkçüler F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunduğunu belirten Sayan, 17 Aralık 2011 tarihinde geçirdiği kalp rahatsızlığı nedeniyle kaldırıldığı hastanenin mahkûm koğuşunda asker ve gardiyanların gözetiminde adli tutukluların saldırısına maruz kaldığını kaydederek, "Ertesi gün öğle vaktinde bulunduğum hasta kabul koğuşuna doğru küfürler edilme-ye, su ve yemek artıkları atılmaya başlandı. Bunları yapanlar adli mahkûmlardı. Bunlar yapılırken bulunduğum odanın kapısı kilitliydi ve adli mahkûmlar başka odadaydılar. Bir süre sonra görevli askerin adli mahkûmlarla konuştuklarını gördüm. Aradan pek bir zaman geçmemişti ki kilitli olan kapı açıldı ve orada bulunan adli mahkûmlar üzerime sardırılmaya, darp edip küfür ve hakaretler etmeye başladılar. Bunlar birebir görevli infaz koruma memurları ve görevli askerlerin gözleri önünde cereyan etmekteydi ve hiç seslerini çıkarmadan izliyorlardı." dedi. Sayan, bir süre sonra asker ve gardiyanların adli mahkûmlara kendisini bırakmalarını söylediğini dile getirerek, mahkûmların bu söz üzerine kendi odalarına geçtiğini, bunun da olayın gardiyan ve askerler tarafından organize edildiğinin kanıt olduğunu kaydetti. (**"Asker ve gardiyan gözetiminde tutukluya saldırı iddiası"**, <http://diclehaber.com.tr>, 05.03.2012)

53- Bingöl M Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutukluların yakınları ile gerçekleştirdikleri haftalık açık görüş sonrası ismi öğrenilmeyen bir kadın, sivil polisler tarafından gözaltına alındı. Cezaevinde tutuklardan aldığı yazılı notları dışarı çıkardığı gerekçesiyle gözaltına alındığı belirtilen kadının, Bingöl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü belirtildi. Gözaltı olayına tepki gösteren tutuklu yakınları, açık görüşlerden sonra her hafta bir kişinin gözaltına alındığını belirterek, gözaltına alınan kişilerin serbest bırakıldığını, bunun bir psikolojik baskı olduğunu söyledi. (**“Cezaevine görüşe giden bir kadın gözaltına alındı.”**, <http://diclehaber.com.tr>, 05.03.2012)

54- Adalet Bakanlığı'na bağlı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, 29 Şubat 2012 tarihi itibarıyla cezaevlerinde bulunan tutuklu, hükmen tutuklu ve hükümlü istatistiklerini açıkladı. İstatistiklere göre cezaevlerinde tutuklu sayısı 36 bin 647 olurken, hükmen tutuklu sayısı 18 bin 609, hükümlü sayısı ise 75 bin 361 oldu. İstatistiklere göre; cezaevlerinde bulunan 36 bin 647 tutukludan 32 bin 981'i erkek, bin 763'ü kadın, bin 903'ü ise çocuklardan oluştu. 18 bin 609 hükmen tutuklunun ise 17 bin 666'sı erkeklerden, 646'sı kadınlardan 197'si ise çocuklardan oluştu. Cezaevlerinde bulunan 75 bin 361 hükümlünün 72 bin 818'i erkeklerden, 2 bin 334'ü kadınlardan 209'u ise çocuklardan oluştu. İstatistiklere göre, cezaevlerinden tutuklu, hükmen tutuklu veya hükümlü olarak toplan 2 bin 309 çocuk bulunuyor. İstatistiklerde bir başka dikkat çeken nokta ise, cezaevlerinde bulunan çocuk sayısı geçen ay 2 bin 260 iken bu sayı Şubat ayında 2 bin 309 oldu. Ayrıca dikkat çeken noktalardan bir tanesi de cezaevlerinde bulunan çocukların bin 785'inin kapalı ceza infaz kurumlarında bulunuyor olması oldu. (**“Cezaevlerinde 2 bin 309 çocuk var”**, <http://diclehaber.com.tr>, 05.03.2012)

55- İstanbul'da bulunan Maltepe Çocuk ve Gençlik Cezaevi'nde bulunan çocukların, yetişkin adli tutukluların koğuşuna zorla konmak istendiği iddia edildi. 14 siyasi tutuklu çocuğun kaldığı cezaevinde, geçtiğimiz aylarda zorla 2 çocuğun adli yetişkin tutukluların koğuşuna konduğu belirtildi. 3 aydır Maltepe Çocuk Cezaevi'nde bulunan T.B'nin babası Beşir B. oğlu ve arkadaşlarının adli yetişkin tutukluların koğuşuna götürülmek istendiğini söyledi. (**“Maltepe Cezaevi'nde çocuklar yetişkinlerin koğuşuna konulmak isteniyor”**, <http://diclehaber.com.tr>, 05.03.2012)

56- Son zamanlarda Cezaevlerindeki keyfi uygulamalardan biri de cezası tamamlanan hükümlülerin “disiplin cezaları” gerekçe gösterilerek tahliye edilmemeleri. 2010 yılının Haziran ayında “yardım yataklık” suçundan 20 ay onaylanmış hapis cezası bulunan Doğan Şahin Ermiş, Kandıra T Tipi Cezaevi'nde cezasını 18 Şubat'ta tamamladı. Ancak “disiplin cezası” gerekçe gösterilerek tahliye edil-

medi. Ermiş'in “disiplin cezası” da 24 Şubat'ta tamamlandı, fakat Doğan Şahin Ermiş halen cezaevinde tutuluyor. Ermiş'in eşi Zehra Ermiş, eşinin hiçbir gerekçe gösterilmeden cezaevinde tutulduğunu belirterek, bu hukuksuzluğun derhal sona erdirilmesini istedi. (**“Cezası bittiği halde tahliye edilmiyor”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 06.03.2012)

57- G.B. isimli kadın, İHD Adana Şube Başkanı Osman Kara'ya mektup yazarak tutuklu bulunduğu Hatay E Tipi Kapalı Cezaevi'nde kadın gardiyanlar eşliğinde hücre değiştirirken, yanlarında bulunan erkek gardiyan tarafından tacize uğradığını, bununla ilgili Adalet Bakanlığı'na da başvuruda bulunduğunu söyledi. Bakanlığın olayı araştırması için Cumhuriyet Savcılığı'na talimat vermesine rağmen hala ifadesinin alınmamış olduğunu yazan G.B., “Bir insan ve bir kadın olarak yaşadıklarımın çok kötü etkilendiğini, 16 Ekim 2011'de Ankara Kadın Kapalı Cezaevi'nden Hatay'a sevk edildiğini ve burada kalan tek siyasi kadın tutuklu olduğum için adli tutuklu ve hükümlü kadınlarla görüşmesinin yasak olduğunu, sadece gardiyanları görebildiğini” söyledi. Konu ile ilgili olarak konuşan Cezaevi 1. Müdürü Duran Altıntop ise ; “Erkek gardiyan hakkındaki hem idari soruşturma hem de adli soruşturma süresince G.B.'nin ve olayın olduğu anda çevrede bulunan kadın gardiyanların ifadelerinin alındığını söyleyerek her iki soruşturmanın da 15-20 gün içerisinde tamamlanarak kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiğini” söyledi. (**“Hatay Cezaevi'nde Taciz İddiası”**, <http://bianet.org>, 08.03.2012)

58- Erzurum E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan Ajda İnci'nin, kalp yetmezliği nedeniyle götürüldüğü Erzurum Devlet Hastanesi'nde kelepçeli muayeneyi kabul etmediği için tedavi edilmeden yeniden cezaevine geri götürüldüğü öne sürüldü. Cezaevi 2. Müdürü, kelepçeli muayeneyi doğrularken, şikâyet dilekçesinin de Adalet Bakanlığı'na gönderildiğini söyledi. (**“Kalp yetmezliği olan tutukluya 'kelepçe yoksa muayene yok' baskısı”**, <http://diclehaber.com.tr>, 08.03.2012)

59- İzmir'in Aliğa İlçesi'ndeki Şakran Cezaevi'nde bulunan Neriman Birlikler, Emine Aslan, Ayşe Şimay, Halime Demir, Songül Başkan ve Şengül Demir isimli kadın tutuklular, cezaevinde yaşanan keyfi uygulamaları kendilerini ziyaret eden avukatları Canan Uçar'a anlattı. Av. Uçar, kadın tutukluların yeni açılan Şakran Cezaevi'ne saçlarından tutulup yerlerde sürüklenerek getirildiklerini hatırlatarak, kadın tutukluların cezaevinde içi inşaat hafriyatıyla dolu odalara yerleştirildiklerini, odadaki hafriyatların kadın tutuklulara temizlettirildiğini kaydetti. Kadın tutukluların odalardaki inşaat hafriyatlarını toplamasından kaynaklı ellerinin yara bere içinde kaldığını ifade eden Uçar, cezaevi yönetiminin kadın tut-

sakların hafriyatları temizlemek için kullandığı suyu da tutukluların cezaevindeki su limitlerinden kestiğine dikkat çekti. Kadın tutukluların koşularından dışarı çıktığında saçlarındaki tokaların keyfi şekilde çıkartıldığını ifade eden Uçar, tutukluların telefonla konuşmaları için tekmil vermeye zorlandıklarını belirtti. Kadın tutukluların televizyon, radyoları olmasına rağmen, Şakran Cezaevi'ne sevk edildikleri tarihten beri, televizyon ve radyolarının verilmediğine dikkat çeken Uçar, cezaevi idaresinin tutukluların kışlık elbiselerini vermediği için, üstlerindeki ince elbiselerle soğuktan donduklarının altını çizdi. Cezaevi yönetiminin, kadın tutuklular hakkında hazırlanan iddianameleri de vermediğini söyleyen Uçar, tutukluların cezaevine geldikleri süre zarfında kendilerine hiç bir mektubun verilmediğini söyledi. Uçar, cezaevi yönetiminin, kadın tutukluların gönderdiği faks için 3 lira, taahhütlü mektup için 4,75 lira para aldığını da ifade ederek, bunun normal ücretin iki katı olduğunu, tutukluların gönderdiği postalar için alındı belgesi verilmediğini söyledi. Cezaevi yönetiminin kadın tutukluların 1 saat olan açık görüş haklarını 20 dakika ile sınırladığını dile getiren Uçar, kadın tutuklulara çok az yemek verildiği için sürekli aç kaldıklarını belirterek, sürekli hastalığı olan tutukluların tedavisi yapılması için doktor raporlarıyla verilen ilaçların, tutuklulara verilmediğini vurgulayan Uçar, açlık grevine giren kadın tutukluların ihtiyacı olan B vitamini hapların da verilmediğine dikkat çekti. (**“Şakran, cezaevi değil toplama kampı mı?”**, <http://diclehaber.com.tr>, 09.03.2012)

60- “Örgüt üyeliği” iddiasıyla 7,5 yıl hapis cezasına çarptırılan ve Kürçüler F Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan Mehmet Halit Oruç adlı hükümlü cezaevinde yaşadığı hak ihlallerine ilişkin gönderdiği mektupta; “cezaevinde bulunduğu sürenin önemli bir bölümünü disiplin cezalarıyla geçirdiğini belirterek, cezaların çoğunluğunu açlık greviden dolayı aldığını ve hastanede kelepçeli tedaviyi kabul etmediğinden ötürü çektirmesi gereken dişini çektiremediğini ve hastaneye gidemediğini” yazdı. Mektupta, aldığı görüş cezalarının 50 aya tekabül ettiğine dikkat çeken Oruç, “Bu hesaba göre kalan 28 ay açık görüş yapabileceğim. Vatana millete hayırlı olsun. 7,5 yıllık cezam nur topu gibi ceza doğurdu” diye belirtti. Cezaların yıldırma amacını taşıdığını belirten Oruç, buna teslim olmayacağını dile getirdi. (**“Cezam nur topu gibi ceza doğurdu”**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 14.03.2012)

61- Osmaniye T Tipi Cezaevi'ndeki mahkûmlar, yaptıkları açıklamada; cezaevinde yaşadıkları işkence ve kötü muamele uygulamalarını anlattı; “Gardiyanlar sık sık mahkûmlardan tamamen çıplak kalacak şekilde soyunmalarını ve o haldeyken eğilip kalkmalarını dayatıyor. Kabul etmeyenlere darp uygulanıyor. Ayrıca, mahkûmlar tek sıraya geçirilerek sayım yapılıyor, ancak esas duruşta konuşabili-

yor ve duvar dibine bakarak yürütülüyorlar. Zorunlu olarak anneleriyle birlikte cezaevinde kalan çocuklara yemek verilmiyor, anneler yemeklerini çocuklarla paylaşıyor.” (**“Kürtçe Konuşan, Çıplak Aramaya Direnen Mahkuma Darp!”**, <http://bianet.org>, 20.03.2012)

62- Adalet Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada Pozantı M Tipi Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumuyla ilgili olarak Ceza Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Denetim Uzmanlarınca yapılan incelemeye ilişkin raporun sonuç bölümüne yer verildi. Raporun tam metninin, Pozantı Cumhuriyet Başsavcılığı'na yürütülmekte olan adli ve idari soruşturmalara dahil edilmek üzere ilgili Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildiği belirtildi. Raporda “15.09.2011 tarihinde kurumdan ayrılan dönemin kurum müdürü ile 05.09.2011 tarihinden itibaren görev yapmaya başlayan mevcut kurum müdürü, dönemin iki tane ikinci müdürü, iki infaz koruma baş memuru hakkında (toplam 6 kişi) adli ve idari yönden işlem yapılmasının yerinde olacağı” kanaatine varıldığı kaydedildi. (**“Adalet Bakanlığı 'Pozantı' raporunu tamamladı”**, <http://www.radikal.com.tr>, 21.03.2012)

63- Muhabir Özlem Ağuş, tutuklu bulunduğu Karataş Kadın Kapalı Cezaevi'nden gönderdiği mektupla yaşanan hak ihlallerine dikkat çekti. Ağuş mektubunda; “Karataş Kadın Cezaevi'nde siyasi tutuklu ve hükümlülere dışarıdan gönderilen ulusal kıyafetler ve kitaplar 'Suç teşkil ediyor.' gerekçesiyle cezaevi yönetimi tarafından tutuklulara verilmiyor. Bunların yanı sıra kadın tutukluların boyunlarına taktıkları şallar da 'suç unsuru' olarak görülüyor. Siyasi tutukluların, kendilerine gönderilen kitapların yasak olmadığı halde cezaevi yönetiminin eğitim birimi bölümünde keyfi olarak uzun süre boyunca tutulduğunu, yapılan bu uygulamaların uzun süredir devam ettiğini” belirtti. (**“Yöresel kıyafetler 'suç' teşkil ediyor!”**, <http://diclehaber.com.tr>, 22.03.2012)

64- Grup Yorum tarafından yapılan yazılı açıklamada; “...Grubumuz üyesi Seçkin Aydoğan bugün tutuklu bulunduğu Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Hapishanesi'nde yanındaki diğer tutsaklar Eser Morsümbül ve Onur ile birlikte sabah saatlerinde saldırıya uğramıştır. Saldırı sonrası sağlık durumları hakkında bilgi alınmazken, tutsakların her birinde özellikle de Seçkin'de ciddi yaralanmalar olduğunu öğrendik. Arkadaşımız ve diğer tutsakların yaşadığı bu saldırıdan ve bundan sonra başlarına gelecek her şeyden Tekirdağ 1 No'lu F Tipi Hapishanesi Müdürü, diğer görevliler ve gardiyanlar sorumludur...” denildi. (**“Grup Yorum üyesine cezaevinde saldırı”**, <http://www.radikal.com.tr>, 26.03.2012)

65- Erzurum E Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan siyasi kadın tutuklular, aileleri aracılığı ile yaptıkları açıklamada, cezaevinde yaşadıkları hak ihlallerine dikkat çektiler.

Mahkemeye ve hastaneye getiriliş ve götürülüşleri sırasında adli tutuklu erkekler ile aynı araçta tutulduklarını belirten kadınlar, araç içerisinde erkeklerin sözlü tacizlerine, küfür ve hakaretlerine maruz kaldıklarını kaydettiler. Erkeklerin hem kadın hem de siyasi kimliklerine yönelik saldırı yaptıklarını kaydeden kadınlar, mahkeme bitiminden sonra saatlerce nezarete tutulduklarını belirtti. Kadınlar, cezaevinde yaşanan bir diğer hak ihlalinin ise, üst aramalarında yaşananları olduğunu söyledi. Kendilerini ziyarete gelen ailelerinin ince üst aramasına maruz kaldıklarını dile getiren kadınlar, kendilerinin de cezaevi ve hastane dönüşü sırasında ince aramaya tutulduklarını dile getirerek, "İç çamaşırlarımızı bile çıkartıyorlar, bu uygulama insanlık dışıdır." dediler. Kelepçeli tedaviyi kabul etmediklerini ifade eden kadınlar, bu nedenle tedavi edilmeden tekrar cezaevine geldiklerini belirtti. Öte yandan cezaevindeki bazı kadınların ciddi olarak sağlık sorunlarının olduğu bilgisini veren kadınlar, "Arkadaşlarımızın ciddi olarak sağlık sorunları olmasına rağmen hastanede 'Psikolojik rahatsızlığı var.' denilerek geri gönderiliyorlar." dedi. (**"Erzurum Cezaevi'nde siyasi tutuklu kadınlardan şok iddia!"**, <http://diclehaber.com.tr>, 28.03.2012)

66- Ankara Sincan 1 No'lu F Tipi Cezaevi'ne müvekkiliyle görüş için giden Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD) avukatlarından Sevinç Sarıkaya, avukat görüş odalarında kamera olduğunu ve kameraların aktif çekim yaptığını belirtti. Sarıkaya, "Müvekkilim Mehmet Reşat Güvenilir ile görüşmek üzere Sincan 1 No'lu F Tipi Cezaevi'ne gittim. Avukat görüş odasına girdiğimde ise kamera olduğunu ve kameranın aktif çekim yaptığını gördüm. Artık kameralarla müvekkilimizle neler konuşuyoruz onları görüp kaydedecekler. Avukat odasında kamera olması etik değildir. Daha sonra ne konuştuğumuzu çok net bir şekilde izleyebilecek ve dinleyebilecekler. Kendilerine göre davranıp müvekkilimizle görüşlerimizi engelleyebilecekler. Benim müvekkilime gönderdiğim kapalı zarfı dahi açmaya yetkisi olmayan cezaevi idaresi, müvekkilim ile görüşmemi nasıl kayıt altına alabilir?. Ayrıca müvekkilim bundan 1 ay önce gönderdiği mektubunda yeni gelen cezaevi müdürünün 'Kamera takalım da cezaevinde olduklarını hissetsinler. Bu kadar rahat olmasınlar' söylediğini yazmıştı." diye konuştu. Cezaevindeki yasadışı uygulamaya tepki gösteren ÇHD Ankara Başkanı Murat Yılmaz ise, "Avukat görüş odalarına kablolar çekilirken cezaevi idaresine kablounun hangi amaçla çekildiğini sorduk. Ancak tatmin edici bir cevap alamadık. Yapılan uygulama hukuksuzluktur. Bununla ilgili olarak hem basın açıklamaları hem de suç duyurusu yapacağız." dedi. (**"Sincan F Tipi'nde avukat ve müvekkil görüşmesi kayıt altına alınıyor"**, <http://diclehaber.com.tr>, 29.03.2012)

DEZAVANTAJLI GRUPLARIN YAŞADIĞI İŞKENCE ve KÖTÜ MUA-MELE İHLALLERİ

MÜLTECİLER

Mülteci ve sığınmacıların tutuldukları yerlerin aşırı kalabalık oluşu, bakımsız ve kötü hijyen koşullarında tutulmalarının kendisi kötü muamele olduğu gibi sağlık güvencesi gibi birçok temel haklardan yararlandırılmamaları da işkence boyutuna varan uygulamalara neden olmaktadır.

1- İnsan hakları, göç ve iltica alanlarında çalışmalar yapan 10 örgüt, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ve SGK Genel Müdürlüğü'ne mektup gönderdi. Mektupta; Türkiye'ye sığınan 25 bin üzerindeki mülteci ve sığınmacının pek çoğunun barınma, beslenme gibi en temel ihtiyaçlarını dahi karşılamakta büyük zorluklar çektiğine dikkat çekilerek, mülteci ve sığınmacılara gönderilen ve 5510 Sayılı Kanun kapsamında Genel Sağlık Sigortası için ayda kişi başına 212,76 TL prim ödemeleri gerektiğine ilişkin tebligatları ve sağlık hizmetlerine erişimleri konusunda gelinen noktaya tepki gösterildi. STK'lar, zaten son derece zor şartlarda yaşayan mülteci ve sığınmacıların ve acil, akut ve kronik hastalıkları olan tüm göçmenlerin sağlık hizmetlerinden ücretsiz, primsiz yararlanmaları için gerekli tedbirlerin alınmasını talep etti. (**"Mültecilerin sağlık hakkı için devlete çağrı"**, <http://diclehaber.com.tr>, 27.02.2012)

2- Göçmen Dayanışma Ağı (GDA) Afrikalı ve Avrupalı sivil toplum örgütleriyle 15-18 Mart tarihleri arasında düzenlenen "Transborder Konferansı"nın ardından Edirne'de bulunan göçmen merkezine giderek "Sınırlara hayır" ve "Herkes özgürlük" sloganlarıyla merkezi protesto ettiler. GDA'dan Ayşe Akalın, Edirne'deki merkezin "misafirhane" adıyla açıldığını ancak tam anlamıyla "hapisane" olduğunu söyledi. Eylemde GDA adına basın açıklaması yapan Çağdaş Önder; "Yeni, lüks bir binanın önündeyiz. Ama bu bina sosyal bir hizmet için inşa edilmiş değil. Aksine, burası bir alıkoyma merkezi. Hiç bir suç işlememiş, sadece sınır geçerken tutuklanmış insanların hapsedildiği bir alıkoyma merkezi. Hükümetler ve yetkililer göçmenleri her geçen gün daha da kriminalize ediyor ve onları birer tehdit unsuru olarak gösteriyorlar. Bize göre esas sorun insanların serbestçe dolaşmalarının sınırlandırılması, istedikleri yerde yaşama haklarının engellenmesi ve yerleştikleri yerde temel haklara bile erişimlerinin olmamasıdır." dedi. (**"GDA: Asıl Sorun Sınırlar"**, <http://bianet.org>, 20.03.2012)

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE İDDİALARI KAPSAMINDA DEVAM EDEN SORUŞTURMA VE DAVALAR

İşkence faillerinin cezasız kalmasının en temel nedenlerinden biri; yürütülen soruşturmalarda ve daha sonra bu soruşturmalar sonucunda açılan davalarda faillerin işkence suçu (TCK madde 94-95) dışında diğer suçlardan yargılanmasıdır.

Engin Çeber davası

Metris Cezaevi'nde gördüğü işkence nedeniyle 10 Ekim 2008'de yaşamını yitiren Engin Çeber'in ailesi, İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nde İçişleri ile Adalet Bakanlıkları aleyhine "destekten yoksun kalma tazminatı" davası açtı. Mahkemenin görevlendirdiği bilirkişi, tazminat talebiyle ilgili raporunu tamamladı. Adalet Bakanlığı'nın "Çeber'in desteğinden yoksun kalmaları söz konusu değil, tazminat talebi zenginleşme sebebi olmamalı", İçişleri Bakanlığı'nın da "Dava reddedilmelidir" yönündeki görüşünün yer aldığı raporda, iki bakanlığın "tam kusurlu" kabul edilmesi halinde anne için 19 bin 359 TL, baba için ise 16 bin 911 TL olmak üzere, toplam 36 bin 270 TL maddi tazminat ödemesi gerektiği kaydedildi. (**"İşkence ile ölümün değeri: 36 bin TL"**, <http://www.ozgur-gundem.com>, 17.02.2012)

20 Şubat 2012 tarihli duruşma;

Engin Çeber'in işkence sonucu öldürülmesi ile ilgili olarak verilen mahkeme kararının 28 Eylül 2011 tarihinde Yargıtay 8. Ceza Dairesi tarafından "Çeber'in ablasının isminin mahkeme kararına yanlış yazılması, karar tarihinin 1 Haziran 2010 yerine 3 Haziran yazılması, imza eksikliği ve sanıkların aynı avukatlarca savunulması" gerekçeleriyle bozulması sonucunda davanın yeniden yargılanmasına başlandı. 20 Şubat 2012 tarihinde Bakırköy 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılan ilk duruşmada önce Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin bozma kararı okundu. Daha önce menfaatlerinin çakışmadığını söyleyen sanıklar, duruşmada bu kez Yargıtay kararıyla ilgili fikirleri sorulduğunda ifadelerini değiştirerek Yargıtay kararına uyulması taleplerini dile getirdiler. Çeber ailesinin avukatları, sanıkların beyanlarını değiştirmesi karşısında, bunun davayı uzatarak zamanaşımına uğramasına hizmet edeceğini söyledi. Ayrıca, dava sonucunun açıklanmasının ardından dosyayla ilgili yedi ay hiçbir işlem yapılmadığına ve Yargıtay'a gönderilmediğine, Yargıtay kararının ardından da yine dört ay duruşma tarihinin belirlenmediğine dikkat çeken avukatlar, "Basit bir usul yanlışlığının belirlenmesi 16 ay sürdü." dedi. Duruşma Yargıtay kararına uyulup uyulmayacağına karar verilmesi için 19 Mart 2012 tarihine ertelendi ve sanıkların tutuklu-

luğunun devamına karar verildi. Duruşmanın ardından açıklama yapan Çeber ailesi avukatları, müebbet hapis cezası almış olan ve tutuklu yargılanan dört sanığın, eğer karar çıkmazsa yasa gereği bir yıl sonra tahliye edileceğini, diğer sanıkların aldıkları cezaların da zamanaşımına uğrayabileceğini açıkladı ve herkesi davaya duyarlı olmaya davet etti. (**"Çeber Davası Yeni Baştan"**, <http://bianet.org>, 20.02.2012)

19 Mart 2012 tarihli duruşma;

Bakırköy 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde tekrar görülmeye başlanan davanın 19 Mart 2012 tarihli ikinci duruşmasında, geçen duruşmada hazır bulunmayan polislerin Yargıtay bozma kararı hakkındaki talebi soruldu. Polislerin hepsi, Yargıtay kararına uyulmasını istedikleri yönünde görüş beyan etti. Çeber ailesinin avukatı Taylan Tanay, davanın tıkanma noktasına getirildiğini, Yargıtay'ın kararının üzerinden beş ay geçmesine rağmen, mahkemenin Yargıtay'ın bozma kararına uyulup uyulmayacağına dair bir karar vermediğini, 17 aydır davada usulden esasa geçilemediğini belirterek, mahkemenin sanıkları davet etmedeki ısrarı yasaya uygun değildir. Lütfen bozma ilamına uyulup uyulmayacağı yönünde bir karar verin." dedi. Dört tutuklu sanığın, beş yıllık tutukluluk süresinin dolmasına 14 ay kaldığı ve hüküm giymezlerse hepsinin serbest kalacağı davada ayrıca, tutuksuz yargılanan 41 sanığın aldığı cezaların da davanın uzaması durumunda zamanaşımına uğraması tehlikesi bulunuyor. Savcı Erdal Şenol'un Yargıtay kararının uygulanmasına karar verilmesini, ayrıca tutuklu sanıkların üzerilerine atılı suçun vasfı, mevcut delil durumu göz önüne alınarak bu hallerinin devamı yönünde görüş bildirdiği davada Mahkeme, duruşmaya gelmeyen dört sanık hakkında yakalama kararı çıkarılmasına karar vererek, duruşmayı 30 Nisan saat: 13:30'a erteledi. (**"İşkenceciler Serbest mi Kalacak?"**, <http://bianet.org>, 19.03.2012)

Festus Okey Davası

17 Kasım 2011 tarihli duruşma;

Çağlayan Adliyesi İstanbul 21. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın 15. duruşmasında esas hakkındaki mütalaasını açıklayan savcı Mehmet Nuri Gür, tutuksuz yargılanan polis Cengiz Yıldız hakkında "taksirle insan öldürme" suçundan üç ila altı yıl arasında hapis cezası istedi. Festus Okey'in kardeşinin müdahillik başvurusu kardeşi olup olmadığı belli olmadığı gerekçesiyle reddedildi. Duruşma 13 Aralık 2011 gününe ertelendi. (**"Festus Okey Davası, Polis Hakkında Altı Yıla Varan Hapis İstemi"**, <http://bianet.org>, 17.11.2011)

13 Aralık 2011 tarihli duruşma;

Okey'in polis kurşunuyla öldürülmesiyle ilgili davanın 16. duruşmasında tutuksuz yargılanan polis memuru Cengiz Yıldız, "taksirle adam öldürme" suçundan dört yıl iki ay hapis cezasına çarptırıldı. Mahkeme başkanının cezanın paraya çevrilmesini talep etmesine rağmen, talep oy çokluğu ile reddedildi ve polise dört yıl iki ay hapis cezası verildi. Duruşmadan sonra adliye önünde basın mensuplarına açıklama yapan Okey'in Avukatı Alptekin Ocak "kararı temyiz edeceklerini, iç hukuk yollarının tükenmesi durumunda AİHM'e başvuru yapacaklarını" söyledi. ("**Festus Okey Davası, Öldüren Polise, Cezası Dört Yıl**", <http://bianet.org>, 13.12.2011)

İstanbul Beyoğlu ilçe Emniyet Müdürlüğü'nde gözaltında tutulduğu 20 Ağustos 2007 günü polis Cengiz Yıldız tarafından öldürülen Nijeryalı Festus Okey'in davası temyize gidiyor. Yargılama aşamasında davaya katılma talepleri reddedilen ve mahkemeye hakaret ettikleri iddiasıyla haklarında soruşturma başlatılan 200 kadar kişi temyize başvuracak. ("**Okey davası temyize gidiyor**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 04.02.2012)

Enver Aydemir davası

01 Şubat 2012 tarihli duruşma;

Vicdani retçi Enver Aydemir'e işkence yaptıkları iddiasıyla yargılanan Albay Mustafa Özmen ve Astsubay İsmail Sümbül'ün yargılandığı davanın ikinci duruşması Selimiye Askeri Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmada Av. Davut Erkan, "işkencenin gerçekleştiği 24 ve 27 Aralık tarihlerinde Aydemir'in askerliğe elverişli olmadığını ifade ederek komutanların sivil bir kişiye işkence yaptıklarını ve mahkemenin görevsizlik kararı vererek davanın sivil mahkemede görülmesini" talep etti. Mahkeme olay tarihinde Aydemir'in askerliğe elverişli olup olmadığını GATA'ya sorulmasına karar vererek bir sonraki duruşmanın 14 Mart 2012 tarihine ertelenmesine karar verdi. ("**Avukat Davut Erkan Aydemir İşkence Gördüğünde Sivildi**", <http://bianet.org>, 01.02.2012)

Fevziye Cengiz Davası

1-Temmuz ayında İzmir'de ailesiyle birlikte eğlenmeye gittikleri müzikholde gözaltına alınan 37 yaşındaki Fevziye Cengiz'in götürüldüğü Karabağlar Polis Merkezi'nde iki polis tarafından yere yatırılarak kelepçelendikten sonra dakikalarca dövülmesi olayı ile ilgili yapılan suç duyurusu sonucunda yürütülen soruşturmada karakoldaki güvenlik kameralarının savcılıkça getirilmesi üzerine Cengiz'in 2 sivil polis tarafından feci şekilde dövüldüğü görülürken, odadaki resmi polisler de duruma seyirci kaldığı anlaşıldı. Olayın ardından polisler "zor kullanma yetkisini aşarak basit yaralama" suçunu işledikleri iddiasıyla 6 aydan 1.5 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açılırken, polislerin "eliyle kolumuza vurdu,

tırmaladı ve itti" suçlamaları nedeniyle Fevziye Cengiz hakkında da "Kamu görevlisini yaralamak ve hakaret etmek" suçlarından 2.5 yıldan 6.5 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı. Cengiz aleyhine yürütülen soruşturma Eylül ayında açılırken, polisler aleyhine yürütülen soruşturma ise görüntülerin ortaya çıkmasından sonra 28 Kasım 2011 tarihinde açıldı. Savcılığın, polisler hakkında işkence suçu yerine basit yaralama suçundan açtığı davanın ilk duruşması 15 Şubat 2012'de yapılacak. ("**Kadına şiddet karakolda!**", <http://www.radikal.com.tr>, 09.12.2011)

2- İzmir'de ailesiyle birlikte eğlenmeye gittikleri müzikholde gözaltına alınan 37 yaşındaki Fevziye Cengiz'in karakolda yediği feci dayanın görüntülerinin ardından Cengiz hakkında polisler hakaret ettiği, koluna eliyle vurduğu, tırmaladığı ve ittiği gerekçesiyle 6,5 yıla kadar hapis istemiyle dava açılırken polisler ise "basit yaralama" suçundan 1,5 yıla kadar hapis istemiyle dava açılmıştı. Cengiz'in avukatlarının bu karara yaptıkları itiraz üzerine Karşıyaka 2. Ağır Ceza Mahkemesi, daha önce basit yaralama suçundan 6 aydan 1,5 yıla kadar hapis istemiyle dava açılan Hakan Yörük ve Beyit Sezgin hakkında "tehdit ve hakaret" suçundan ek dava açılmasına, Tekin Doğan isimli polise de dayaa yardım ettiği, hakaret ve tehditte bulunduğu için dava açılmasına karar verdi. Mahkeme dayaa izleyen ve görünmemesi için perdeyi çeken Nevzat Atasever'e de "kasten yaralamaya yardım" suçundan dava açılması gerektiğine hükmetti. Savcılık ayrıca dayak görüntülerini izleyerek rapor hazırlaması için görevlendirilen Bilgi İşlem Şubesi'nde görevli bir komiser yardımcısı ve iki polis memuru hakkında dayaa gizleyerek "arbede" yönünde rapor yazdıkları için soruşturma açtı. ("**Dayak yiyen kadına, dayakçı polislerden fazla ceza istendi**", <http://www.radikal.com.tr>, 26.01.2012)

3- İzmir Karabağlar Karakolu'nda Fevziye Cengiz'e elleri kelepçeliyken şiddet uygulayan polislerle ilgili idari soruşturma tamamlandı. İdari soruşturma sonucunda söz konusu iki polis memuru için 12 ay kıdem tenzili cezası istenirken, karakol personeli için disiplin cezasına gerek olmadığı yazıyor. Bu da polislerin ayda 30 lira eksik para alması ve bir yıl geç emekli olması anlamına geliyor. Fevziye Cengiz'in avukatı Hanife Yıldırım, cezanın "ödül gibi" olduğunu belirterek bu cezaya itiraz edeceklerini, gerekirse Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) başvuracaklarını açıkladı. ("**Karakolda Şiddetin Cezası 30 TL**", <http://bianet.org>, 02.02.2012)

4- İzmir Karabağlar Karakolu'nda Fevziye Cengiz'i darp eden polislerin 5 yıl 9 ay hapis cezası istemiyle yargılandığı davada mahkeme görevsizlik kararı verdi. İzmir 17. Sulh Ceza Mahkemesi, dava dosyasında tehdit suçu söz konusu olduğunu söyleyerek dosyayı Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderdi. Cengiz'in avukatı Hanife Yıldırım, görevsizlik kararının doğru, ancak gerekçesinin

yanlışı olduğunu söyleyerek; "Görevsizlik kararı olumlu bir gelişme ama biz bu kararın tehdit değil işkence üzerinden verilmesini bekliyorduk. Sonuçta suç işkence suçu. Biz ısrarla ve inatla bunun işkence suçu olduğu ve sanıkların bu suç kapsamında yargılanması gerektiği görüşündeyiz. Bu konudaki bütün savunmalarımızı ve itirazlarımızı Asliye Ceza Mahkemesinde de sunacağız. İşkence suçundan görevli olan mahkeme Ağır Ceza Mahkemesidir. Dosyanın da Ağır Ceza Mahkemesine gitmesi gerekiyor." dedi. (**"Fevziye Cengiz Davası, Mahkeme İşkenceyi Değil, Tehdidi Gördü"**; <http://bianet.org>, 15.02.2012)

5- Fevziye Cengiz'in yargılandığı davanın yapılan duruşmasında, Cengiz'in gözaltına alındığı müzikholde garson olarak çalışan Sıdıka Yufkar tanık olarak dinlendi. Cengiz'in feci şekilde dövüldüğü gün, polislerin Cengiz hakkında kendilerine direndiği, kollarına vurup tırmaladığı ve küfür ettiği iddiasıyla şikâyetçi olmaları üzerine tanık olarak karakolda ifadesi alınan Yufkar, Cengiz'i daha önce tanımadığı, polislere direnip küfrettiğini duymadığı yönünde ifade vermişti. Ancak Yufkar, aradan 7 ay geçtikten sonra mahkemede verdiği ifade Cengiz'in müzikholde garson olarak çalıştığını, polislere direnip küfür ettiğini iddia etti. Mahkemenin iki ifade arasındaki çelişkiyi sorması üzerine de "Benim şu anki ifadem daha doğru ve teferruatlıdır, çünkü olay günü alkollüydüm." dedi. Yufkar'ın alkollü iken yaşadıklarını, ilk gün verdiği ifadenin tam tersi biçiminde hatırladığını iddia etmesi Cengiz'in avukatlarının da tepkisini çekti. Cengiz hakkında açılan davada daha önce dinlenen müzikholün sahibi ve diğer çalışanlar da ilk gün verdikleri ifadelerin aksine Cengiz aleyhine ifade vermişlerdi. Bütün tanıkların bu şekilde ifade değiştirmesi dikkat çekti. (**"Karakolda dayak davasında şaşırta gelişmeler"**; <http://www.radikal.com.tr>, 25.02.2012)

Şerzan Kurt Davası

09.12.2011 tarihli duruşma;

Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam eden davanın 10. duruşmasında, İstanbul Adli Tıp Kurumu'ndan gelecek raporun beklenmesi ve gizli tanığın dinlenmesi gerekçeleri ile duruşma 6 Ocak 2012 tarihine ertelendi. Kurt'u öldüren tutuklu sanık polis Gültekin Şahin'in tutukluluğunun devamına karar verildi. (**"Şerzan'ın davasında 10'uncu duruşmada da karar çıkmadı"**; <http://diclehaber.com.tr>, 09.12.2011)

06 Ocak 2012 tarihli duruşma

Eskişehir 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davanın 10. duruşmasında; Gizli tanığın ifadesinin Eskişehir'deki mahkemede de dinlenmesi talebi kabul edilerek, "Polisin havaya değil, Kurt'a doğru ateş açtığını" söyleyen Muğla 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde verdiği ifadesi okundu. Sanık polis Şahin'in avukatı; "gizli tanığın ifadelerinin doğru

olmadığını" söyleyerek ifadenin kabul edilmemesini talep etti. Ayrıca, "olay yerinde bir sandalye bacağı olduğunu, bununla Kurt'un başına birden çok vurulmuş olarak öldürülmüş olmasının kuvvetle muhtemel olduğunu" ileri sürdü. Savunmasını okuyan sanık Gültekin Şahin de "Ailemden uzak kaldım, tahliyemi istiyorum" derken, kasti bir tutumunun olmadığını ileri sürdü. Hâkim Osman Açar, sanık Şahin'in tahliye talebini reddederek, Adli Tıp Kurumu'nun Muğla'dan getirilecek giysiler ve mermi çekirdeği üzerinde tekrar inceleme yapmasına karar vererek duruşmayı 17 Şubat 2012 tarihine erteledi. (**"Şerzan'ı Sandalye Bacağı Öldürmüş!"**; <http://bianet.org>, 06.01.2012)

17 Şubat 2012 tarihli duruşma

Davanın 12. duruşmasında sanık polis Gültekin Şahin ve avukatları ile Şerzan Kurt'un babası Ömer Kurt, annesi Necla Kurt ve çok sayıda STK temsilcisi katıldı. Duruşmada, heyet değişikliği nedeniyle önceki duruşmaların zabıtları okundu. Zabıt okuma işleminin ardından konuşan Şerzan Kurt'un avukatı Mustafa Rolas, olay yeri incelendiğinde sanık vekillerinin öne sürdüklerinin gerçeği yansıtmadığı, olay yerinin çıkmaz bir sokak olduğunu, bir başkasının oraya girip çıkmasının dahi mümkün olmadığını belirtti. Rolas, "Emniyet amiri bırakın silah kullanılmasını gaz sıkılmasına dahi izin vermediğini söylemişti. Sanık avukatlarının savunması dayanaksızdır. Burada hedef gözeterek ateş etme vardır." dedi. Sanık polis Gültekin Şahin'in avukatı Erol Halkadan ise, daha önceki duruşmalarda olduğu gibi polis Şahin'in yasal çerçevede hareket ettiğini savunarak, "Müvekkilim ateş etmiştir, ancak 2 el havaya ateş etmiştir sadece. Müvekkilimin silahı 9 mm'dir. Bunun etkisi 60 metredir. Maktul 58 metre ilerdedir. İsbet etse dahi etkisinin olmayacağı bellidir." dedi. Halkadan, ayrıca müvekkilinin "açılım" kurbanı olduğunu ileri sürdü. Halkadan, ateş emri vermedim diyen amirler hakkında suç duyurusunda bulunacaklarının belirtirken, "Polis taş atarlara çiçek mi verecek? Polis müdahale etmese kan gövdeyi götürecektir" diyerek silah kullanılmasını savundu. Polis sanık Gültekin Şahin ise, gizli tanığın ifadesinin çelişkili olduğunu ileri sürerek, "Ben sadece havaya ateş ettim. Mağdur ben oldum, tahliyemi istiyorum." dedi. Mahkeme heyeti, sanık polis Gültekin Şahin'in tutukluluk halinin devamına karar vererek duruşmayı 6 Nisan'a erteledi. (**"Kurşun sıkmasın da çiçek mi atsın!"**; <http://www.ozgur-gundem.com>, 18.02.2012)

'Hayata dönüş' operasyonu davası

30.11.2011 tarihli duruşma;

Hayata Dönüş Operasyonu kapsamında "Tufan" adı verilen harekât planıyla 19 Aralık'ta Bayrampaşa Cezaevi'nde gerçekleştirilen operasyonuna ait, mahkemeye gönderilen jandarma tutanağı sahte çıktı. Jandarma Genel Komutanlığı'nın tutanakta sicil numarası bulunan askerler-

le ilgili 2005'te Mahkeme'ye gönderdiği açıklamayla, 2011'de gönderdiği açıklamada farklı isimlerin olduğu, 2011'de mahkemeye gönderilen tutanakta üç sicil numarasının sahte olduğu, "Bu sicil numarasına sahip personel yoktur" şeklinde ifade edildiği, tutanakta ismi bulunan İstanbul Başsavcısı Ferzan Çitici ile Savcı Fikret Ünalın için, "imzalamaktan imtina etmiştir" yazıldığı ortaya çıktı. ("**Hayata Dönüş Operasyonu, "Tufan"ın Tutanağı Sahte Çıktı**", <http://bianet.org>, 30.11.2011)

02.12.2011 tarihli duruşma;

Bakırköy 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam eden davanın 02 Aralık 2011 günlü yedinci duruşmasında, cezaevlerinde mahkûmlarla görüşen heyetten iki kişi tanık olarak dinlendi. Operasyon sırasında C11 koğuşunda olan mahkûmlar Mehmet Boztepe, Emin Gökduz ile Türker Kazak da olay anında yaşananları anlattı. Operasyonda öldürülen Murat Ördemci'nin annesi Fatma Ördemci ile Mehmet Ördemci'nin müşteki olma talepleri de kabul edildi. Mahkeme duruşma sonunda verdiği ara kararda, Jandarma Genel Komutanlığı'ndan operasyon sırasında çekilen video görüntülerinin gönderilmesinin istenmesine ve sanıkların bir sonraki duruşmaya getirilmesine ayrıca, olay yeri tutanağına dair JGK'dan yollanan 2005 ve 2011'de tarihli iki ayrı yazı geri gönderilerek, jandarmadan bunlarla ilgili açıklama yapması talep edilerek Jandarmanın, görüntüleri ve tutanakla ilgili bilgileri yollamaması durumunda, haklarında suç duyurusunda bulunulacağına, avukatların talepleri kabul edilerek olay tutanağını imzalamayan savcılar Ferzan Çitici ile Fikret Ünalın ve Bingöl'ün bir sonraki duruşmada dinlenmelerine karar verilerek duruşma 25 Mayıs 2012 tarihine ertelendi. ("**Hayata Dönüş Operasyonu, Jandarma "Sahte Tutanağı" Açıklayacak**", <http://bianet.org>, 02.12.2011)

19 Aralık 2000'de "Hayata Dönüş" adı altında yapılan operasyon sırasında Ümraniye Cezaevi'ndeki 408 tutuklu ve hükümlü hakkında açılan ve 11 yıldır devam eden davanın duruşması İstanbul Üsküdar 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmada, tutuklu yargılanan Mehmet Avcı hakkında tahliye kararı verilirken, ifadeleri alınmayan sanıklar için ek süre talep edildi. Dava 6 Temmuz tarihine ertelendi. ("**Ümraniye davası 6 Temmuz'a ertelendi**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 16.02.2012)

12 Eylül davası

12 Eylül 1980 askeri darbesine ilişkin hazırlanan ve mahkemece kabul edilen iddianamenin ardından 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nin yargılayacağı darbecilerin ilk duruşması 4 Nisan 2012 tarihinde saat 09.30'da yapılacak. Mahkeme, "Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın tamamını veya bir kısmını değiştirmeye veya ortadan kaldırmaya ve anayasa ile teşekkül etmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasına

engel olmaya cebren teşebbüs etmek' suçlamasıyla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istenen dönemin Genelkurmay Başkanı ve 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren ile dönemin Hava Kuvvetleri Komutanı Emekli Orgeneral Tahsin Şahinkaya hakkında yurt dışına çıkış yasağı da getirdi. İddianamenin kabulünün ardından davaya müdahale amaçlı olarak dilekçeler verildiğinin belirtildiği mahkeme kararında, müdahillik konusunun duruşmada kararlaştırılacağı belirtildi. Mahkeme tensip zaptında İşkence iddialarına ilişkin olarak;

- MİT Müsteşarlığından, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığından, darbe sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili bilgi ve belgelerin, düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının onaylı birer suretlerinin gönderilmesini,
- Kara Kuvvetleri Komutanlığından, darbe sonrasında cezaevlerinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili bilgi ve belgelerin, düzenlenmiş ise raporların ve özellikle görüntü kayıtlarının onaylı birer suretlerinin gönderilmesini,
- Özellikle Mamak Askeri Cezaevinde yapıldığı iddia edilen işkencelerle ilgili, işkence görenlerin durumunun tespiti için düzenlenen sağlık fişlerinin Kara Kuvvetleri Komutanlığının arşivinde bulunduğu iddia edildiğinden, bu konudaki bilgi ve belgelerin iletilmesini,
- Mehmet Ali Birand tarafından hazırlanan 12 Eylül Belgeseli adlı programın kopyalarının bulunduğu CD'lerin Emanet Memurluğuna gönderilerek, emanete alınmasını,
- Sanıklar Evren ve Şahinkaya'nın savcılık ifadelerinin kayıtlı olduğu CD ve video kasetleri, Emanet Memurluğuna gönderilerek, emanete alınmasını istedi. ("**12 Eylül soruşturmasında ilk duruşma tarihi belli oldu**", <http://www.zaman.com.tr>, 18.01.2012)

Evren ve Şahinkaya'ya açılan davanın ardından, Aydın Cumhuriyet Başsavcılığı, Aydın Cezaevi'ndeki işkence olaylarıyla ilgili olarak Ankara'da yaşayan darbe mağduru Cumhur Yavuz'un talimatla ifadesini alarak konu ile ilgili soruşturma başlattı. Yavuz Çankaya Karakolu'nda verdiği ifadesinde, Eskişehir Cezaevi'nden, Aydın Cezaevi'ne gönderildiğini belirterek şöyle devam etti: "İlk gittiğimiz zaman girişte tamamen elbiselerimizi çıkarttılar, ellerinde kalas parçaları denen büyük sopalar vardı, kaba dayağa maruz kaldık. Görevli kişilerin hangi kuruma ait olduğunu bilmiyorum, çünkü üzerlerinde resmi giysileri yoktu. Bizi döven ve işkence yapan kimseler hep sivil giyimliydi. Kim olduklarını o dönemin yöneticileri biliyorlardı. O dönem cezaevinde kaldığımız sırada gardiyanlar bizi hücrelerimizden çıkararak malta boşlukları denen yerlerde işkence yapıyorlardı Gardiyanlar kendilerine ait coplarla ve tekme, yumruk, tokatla saatlerce işkence yaptılar. İşkencenin sayısını dahi hatırlamıyorum. Artık öyle bir

psikoloji içerisine girmiştim ki, işkence yapılmadığında sanki rahatsız oluyordum. Bu işkenceden dolayı Aydın Cezaevi'nde Mehmet Yalçinkaya ve H. Hüseyin Erdoğan isimli arkadaşımız vefat etti." dedi. ("**Aydın'da İşkenceye Soruşturma**", <http://bianet.org>, 13.03.2012)

Uğur Kantar davası

18.11.2011 tarihli duruşma;

Kuzey Kıbrıs'ta askerlik yaparken disiplin koğuşunda gördüğü ağır işkence sonucu 12 Ekim 2011 tarihinde hayatını kaybeden Uğur Kantar'ın Girne Askeri Mahkemesi'nde görülen davasının 18.11.2011 tarihli ilk duruşmasında tutuklu sanıklar Ayhan Aslan ve Fırat Keser hazır bulunurken tutuksuz yargılanan Cezaevi Müdürü Ayhan Şentürk ve bir gardiyan mahkemeye gelmedi. Kantar ailesinin avukatlarından Teoman Özkan duruşmada "Kantar'ın öldürülmesinin bir insanlık suçu olduğu, askeri bir suç olmadığını ve bu nedenle mahkemenin "görevsizlik" kararı vererek yargılamanın sivil mahkemede yapılması gerektiğini bu sebeple de hiçbir sanığın, hiçbir tanığın dinlenmemesini" talep etti. Mahkeme "görevsizlik" kararı verip vermemeyi değerlendirmek üzere duruşmayı 16 Aralık 2011 tarihine erteledi. ("**Uğur Kantar Davası, Mahkeme "Görevini" Düşünecek**", <http://bianet.org>, 18.11.2011)

16.12.2011 tarihli duruşma;

16.12.2011 tarihinde yapılan duruşmada Mahkeme 18 Kasım'da görülen ilk duruşmada Kantar ailesinin avukatları Teoman Özkan ve Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Selçuk Kozağaçlı'nın davanın askeri mahkemeden sivil mahkemeye alınması talebini değerlendirerek sanıklar Ayhan Arslan, Fırat Keser ve Recep Tekin için görevsizlik kararı vererek dosyasının Elazığ Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine ve tutukluluk hallerinin devamına diğer üç görevli gardiyan ile disiplin cezaevi müdürü astsubay Ayhan Şentürk'ün ise Girne Askeri Mahkemesi'nde yargılanmalarına devam edilmesine karar verdi. Av. Kozağaçlı, Ayhan Arslan'ın duruşmasının Elazığ Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüleceğini ve sivil olan sanıkların askeri hapisshaneden sivil hapisshaneye sevk edileceğini, hapisshane komutanı sanık astsubayın "görevi ihmal" suçu ile yargılanmasına katılmayarak komutanın, "ihmal suretiyle işkence suçuna ve işkenceyle insan öldürme suçuna iştirak ettiğini, tanıklara da işkence yapıldığını, mahkemede verilen ifadelerden hapisshanede sistemli işkence yapıldığının anlaşıldığını" ifade etti. ("**Uğur Kantar'ın İşkencecileri Sivil Mahkemede Yargılanacak**", <http://bianet.org>, 16.12.2011)

Kuzey Kıbrıs'ta askeri cezaevinde disiplin koğuşunda gördüğü işkence sonucu hayatını kaybeden Uğur Kantar'la ilgili görülen davanın üçüncü duruşması Girne Askeri Mahkemesi'nde görüldü. Sanık Şentürk duruşmaya katılmazken, ifadesini Keşan'dan talimatla verdi. Kantar ailesi-

nin avukatlarından Teoman Özkan, tutuksuz yargılanan sanık Şentürk'ün işkenceye göz yumduğunu ve bu nedenle sivil mahkemede yargılanması için askeri mahkemenin görevsizlik kararı vermesini talep etti. Mahkeme, suç vasfının değişebileceğini ileri sürerek bu talepleri reddetti ve tutuksuz yargılanan ve davanın tek rütbeli sanığı olan Astsubay Ayhan Şentürk hakkında tutuklama kararı veremeyerek dinlenmeyen mağdur ve tanıkların talimat sonuçlarının beklenmesine karar verdi. Bir sonraki duruşmanın 20 Nisan 2012 tarihinde yapılmasına karar verildi. ("**Uğur Kantar Davası, Ankara Adli Tıp Uğur Kantar'ın Ölüm Nedenini Bulamamış**", <http://bianet.org>, 17.02.2012)

Diğer soruşturma ve davalar

1- 11 Mayıs 2008'de aracını park ettikten sonra kendinden para isteyen kişilerle tartışan Dişçi Mehmet Çavdaroğlu Çavdaroğlu (43), şikâyet için gittiği Taksim Polis Merkezi'nde önce ayak ayak üstüne attığı gerekçesiyle sonra cep telefonu kamerasıyla çekim yaptığı için nezarethaneye konularak cop ve yumruklarla darp edilmesi, şikâyetçi olmaması için tehdit edilmesi ile ilgili olaylar sebebiyle yaptığı suç duyurusu sonucunda Başkomiser hakkında "görevi kötüye kullanmak" suçundan altı aydan iki yıla kadar, 15 polis memuru hakkında ise "görevi kötüye kullanmak ve yaralama" suçundan bir yıldan iki buçuk yıla kadar hapis cezası istemiyle Asliye Ceza Mahkemesi'nde dava açılmıştı. Davaya bakan Asliye Ceza Mahkemesi, suçun "işkence" olduğu kanaatine vararak "görevsizlik" kararı verdi ve davayı, Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderdi. ("**Polisler Diş Hekimine "İşkence"den Ağır Ceza'da**", <http://bianet.org>, 02.11.2011)

2- Sakarya'nın Hendek İlçesi'nde Cumhuriyet Meydanı'nda bir grup genç arasında çıkan kavganın ardından, olay yerine gelen polislerden biri 18 yaşındaki Yalçın Acıbal'ın boğazından tutarak yere yatırıp dövdü. Bu sırada polisin elinden kurtulup kaçan Acıbal, aynı polisin silahı ile ateş etmesi üzerine sol el bileğinden yaralanarak yere düştü. Polisler, yaralı Acıbal'ı Sokak ortasında bırakıp araçlarına binerek olay yerinden uzaklaştı. Kendi imkânlarıyla Hendek Devlet Hastanesi'ne giden ve aldığı kurşun yarası sonucunda bilek kemiği parçalanan Yalçın Acıbal, tedavisinin ardından kendisini vuran polis hakkında suç duyurusunda bulundu. Yürütülen soruşturma kapsamında olay yerinde bulunan bir işyerine ait kamera görüntüleri de Acıbal'ın ifadesini doğrularken dayak ve yaralamayla suçlanan polis memuru Z.K. ise ifadesinde, "Kimliğini sordumuz genç kaçmaya başladı. Ben de peşinden koşarken ayağım kaydı. Havaya ateş açmak için elimde tuttuğum silahım ateş aldı. Gencin yaralandığını fark etmedim." dediği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma sürüyor. ("**Ayağım kaydı, silah patladı, vurmuşum, fark etmedim**" <http://www.hurriyet.com.tr>, 24.11.2011)

3- Adana 6'ncı Kolordu Komutanlığı Askeri Cezaevi'nde 6 yıl önce mahkûm elbisesi giymediği iddiasıyla 20 yaşındaki er Murat Polat'ın işkenceyle öldürülmesi ve bu soruşturma kapsamında 2004 ile 2005 yılları arasında erler Hasan Motu, Yener Bezek, Adil Kılıç, Mustafa Kılıç, Ahmet Sambur ve Harun Teke'ye işkence yaptıkları iddiası ile biri yarbay, 4'ü baş çavuş toplam 30 asker hakkında Adana 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan "işkence ve neticesi sebebi ile ağırlaştırılmış işkence" davasında savcı tarafından verilen mütalaada; "Hüseyin G. için Polat'ı döverek öldürmekten müebbet, 6 askere işkence yaptıkları belirlenen 12 sanık asker hakkında ise 8 yıldan, 28 yıla kadar değişen hapis cezaları istendi. Aralarında Yarbay Mustafa S. ve 4 astsubayın da bulunduğu 17 sanığın ise delil yetersizliğinden beraatları" talep edildi. Duruşma, karar için 28 Şubat 2012 tarihine ertelendi. ("**Er Polat 73,5 santimlik sopayla öldürülmüş**", <http://www.gunaydingazetesi.com.tr>, 08.12.2011)

4- Beyoğlu'nda, Mehmet Nezir Çirik adlı gencin 10 Ağustos 2007'de Taksim Polis Merkezi'nde dalağı patlayacak kadar dövülerek yol kenarına atılması ile ilgili İstanbul 20. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen ve 12 polisin 'ağırlaştırılmış işkence' suçuyla yargılandığı davada Savcı mütalaasında, "sanık polislerin iki gence gaz sıkıttığını, copla vurup yerde tekmelediğini, dayak sonucu bir gencin dalağının alındığını" belirtip, bu davranışlar için, "insan onuru ile bağdaşmayan, kişilerin aşağılanmasına yönelik davranışlar içermediğinden işkence sayılmaz" diyerek 7 polis için 'kasten yaralama' suçundan ceza verilmesini talep etti. ("**Dalak mı onur mu?**", <http://www.radikal.com.tr>, 21.12.2011)

5- Hopa olaylarından sırasında gördükleri işkence ve kötü muamele nedeniyle suç duyurusunda bulunanların şikâyetiyle ilgili bir gelişme olmazken, olaylarda yaralanan ve psikolojik tedavi gören Hacı Özkan ve üç avukatın da aralarında olduğu 48 kişi hakkında '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nu muhalefet, kamu malına zarar ve memura direnme' iddiası ile 12 yıla kadar hapis istemiyle Ankara 24. Asliye Ceza Mahkemesi'nde dava açıldı. Bir gencin polis tarafından dövülmesini engellerken gözaltına alınıp araçta şiddet ve hakarete maruz kaldıklarını iddia eden ikisi kadın üç avukat için de "kimlik göstermedikleri, polis memurlarına 'sizi mahvedeceğim, köpekler, sicillerinizi verin' diye hakarete buldukları ve direndikleri" suçlamasıyla 12 yıla kadar hapis ve kamu haklarının ellerinden alınmasına karar verilmesi, 'hakaret' iddiasına ilişkin olarak ise 3.5 yıla kadar hapis cezası verilmesi istendi. Davanın ilk duruşması 28 Mart 2012 günü yapılacak. ("**Hacı Özkan'ın anasına 12 yıl hapsi kim anlatacak?**", <http://www.radikal.com.tr>, 23.12.2011)

6- 11 Mayıs 2006 gecesi İstanbul Fındıkzade'de bir arabaya ateş açan polisler, 22 yaşındaki Aytekin Arnavutoğlu'nu öldürmüştü. Olayın ardından polis

Bayram Engin hakkında önce "ceza sorumluluğunda sınırın aşılması suretiyle adam öldürmekten" 1 yıldan 6 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldı. Fatih Asliye Ceza Mahkemesi'nde başlayan dava daha sonra sanığın "kasten adam öldürmek"ten yargılanması için İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderildi. 2 yıl süren yargılama sonunda Mahkeme sanığa önce "kasten adam öldürme" suçundan müebbet hapis cezası verdi. Daha sonra ise, suçun "olası kasıt" kapsamında olduğuna hükmederek cezayı 20 yıl hapse düşürdü. Ardından da suçun "haksız tahrik" altında işlendiğine karar vererek 5 yıla indirdi. Son olarak da "iyi hal" indirimi yapıldı. Böylece, müebbet hapis cezası 4 yıl 2 aya indirildi. İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararına hem Arnavutoğlu'nun ailesi hem de polis itiraz etti. Yargıtay, polis lehine kararı bozdu. Yeniden başlayan davada, Mahkeme, "Aytekin Arnavutoğlu'nun bedenindeki yaralar tek atıştan mı yoksa birden fazla atıştan mı gerçekleşti?" sorusuna yanıt vermesi için dosyayı Adli Tıp Kurumu'na gönderdi. Duruşma, 16 Şubat 2012 tarihine ertelendi. ("**Arnavutoğlu davası yeniden başladı**", <http://www.etha.com.tr>, 24.12.2011)

7- Hopa olaylarını protesto etmek için Ankara'da yapılan basın açıklaması sırasında aralarında Halkevleri MYK üyesi Dilşat Aktaş'ın da bulunduğu kişilere şiddet uygulayan polisler hakkında soruşturma başlatıldı. Soruşturma kapsamında Aktaş müşteki sıfatıyla ifade verdi. Aktaş, bir grup polisin kendisini döverken bir polisin de "dayak olayını" kameraya çektiğini söyledi. Polisler hakkındaki soruşturmayı sürdüren Savcı Murat Demir, olaylarla ilgili polisler tarafından çekilen görüntülerin kayıtlarını Emniyetten istedi. Ancak istenilen görüntülerin savcılığa gönderilmediği öğrenildi. Polislerden şikâyetçi olduğunu söyleyen Aktaş "Şu anda kalıcı olarak bacağım 1.5 cm kısaldı." dedi. ("**Hopa'da soruşturma sırası polislerde**", <http://www.radikal.com.tr>, 18.01.2012)

8- Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün İstanbul Üniversitesi'ni ziyaret ettiği gün çantasında 3 yumurta ile okula giden Hukuk Fakültesi 2'nci sınıf öğrencisi 19 yaşındaki Yiğit Ergün hakkında kendisini engellemek isteyen polislerle direnir "AKP burada 3 yumurta sana az bile... AKP defol üniversiteler bizimdir." diye slogan attığı ve "Şerefsiz polisler kolumu bırakın." diye bağırarak hakaret ettiği iddiasıyla "Hakaret ve Görevi Yaptırmamak İçin Direnme" suçlarından 4 yıl 6 aydan 11 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılması istemiyle dava açıldı. ("**Sen misin okula yumurta ile gelen!**", <http://www.radikal.com.tr>, 23.01.2012)

9- Hakkâri'nin Yüksekova ilçesine bağlı Aşağı Ölçek köyünde çobanlık yaparken 1995 yılında Bolu Tugay Komutanlığı askerleri tarafından gözaltına alınan ve kendisinden bir daha haber alınamayan Nezir Tekçe'nin ailesi tarafından yapılan başvuru sonucu 16 Eylül 2011 tarihinde

Hakkâri Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın 22 Aralık 2011 tarihli ikinci duruşmasında davanın "güvenlik" gerekçesiyle Eskişehir'e gönderilmesine karar verildi. Yaşananlara isyan eden baba Halit Tekçe, "dosyanın taşınmasının tek nedeni olayı kapatmaya yönelik" olduğunu belirterek, bedeli ne olursa olsun davanın takipçisi olacağını söyledi. ("**Vahşet davası Eskişehir'e taşındı**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 23.01.2012)

10- Geçen yıl 14 Ekim'de Bakırköy İncirli'deki durak-tan metrobüse binen üniversite öğrencileri Özgür Benol ve arkadaşı Mine Sayarı adlı kişilerin otobüste bir konu ile ilgili olarak tartıştıkları sırada hemen arkalarında bulunan Çorlu Emniyet Müdürlüğü'nde görevli Alperay Çakır ile eşi Oğuz Kağan Çakır'ın kendilerine önce sözle müdahale etmesi, ardından tartışmanın büyümesi üzerine tekme tokat saldırmaya olayı ile ilgili olarak Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'na hazırlanan iddianame Bakırköy Asliye Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi. İddianamede, sivil kadın polis Alperay Çakır'ın öğrencilerin kendisine temas ettiğini ve bundan rahatsız olduğunu söylediği anlatıldı. Çakır'ın, tartışma üzerine, Mine Sayarı'nın saçından tutarak, gençlere "Ahlaksızlar ben burada size sevişmeyin, yiyişmeyin demedim mi? Ben polisim" şeklinde hakaret etmesiyle olayların başladığı belirtildi. Çakır'ın Sayarı'ya vurarak, basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek derecede yaralanmasına neden olduğu ve iki genci tehdit ettiği kaydedildi. Buna karşılık, Mine Sayarı'nın kadın polis Alperay Çakır'a "basit tıbbi müdahale ile giderilemeyecek derecede 1. derecede kırık oluşmasına neden olacak şekilde vurduğunu, eşi Oğuz Kağan Çakır'a da basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek şekilde vurup tehdit ettiği belirtildi. Olay sırasında yüzünde yaralar oluşan diğer öğrenci Özgür Benol'un da polis Alperay Çakır'ı basit tıbbi müdahale ile giderilemeyecek ve 1. derecede kırık oluşacak şekilde yaraladığı, eşi Oğuz Kağan Çakır'ı ise basit tıbbi müdahale ile giderilecek biçimde yaraladığı iddia edildi. İddianamede, öğrencilerden Mine Sayarı için 2 yıl 1 aydan 7,5 yıla kadar, Özgür Benol için 1 yıl 9 aydan 5,5 yıla kadar hapis cezası istendi. Kadın polis Alperay Çakır'a 13 aydan 5 yıla kadar, eşi Oğuz Kağan Çakır'a ise 10 aydan 3 yıla kadar hapis cezası talep edildi. Soruşturma sırasında Benol'un avukat annesi Gülderen Ertaş'ın talebi ve savcılığın talimatıyla "deliller karartılacak" uyarısına rağmen İETT Genel Müdürlüğü kayıtları 10 gün, Merkezefendi Polis Merkezi ise 7 gün sakladıkları gerekçesiyle görüntülerin bulunmadığını söyledi.

Bu arada Karı-koca polislerin karıştığı kavganın basına yansımalarının ardından Emniyet Genel Müdürü Mehmet Kılıçlar'ın onayı ile iddialarla ilgili soruşturma başlatıldı. Emniyet Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı'na yürütülen soruşturma sonrasında hazırlanan raporda, kadın polis Alperay Çakır için Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'ne göre "kınama" cezası talep edildi. Savunmasında, gençleri devlet aleyhine konuştukları için önce ikaz ettiğini

ardından tartışmanın kavgayla sonuçlandığını anlatan Çakır'ın dosyası cezanın kesinleşmesi için EGM Disiplin Kurulu'nda görüşülecek. ("**Polisten dayak yedi, son darbeyi mahkeme indirdi**", <http://www.radikal.com.tr>, 30.01.2012)

11- Beş yıl önce polisin vurarak sakat bıraktığı Ferhat Gerçek'le ilgili Bakırköy 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen ve Cengiz Çalış, Yavuz Özer, Aydın Özdere, Hasan Bayraktar, Emre Taşkın, Can Koçbülbül ve Muzaffer Ünal isimli polislerin "görevi kötüye kullanmak" suçundan yargılandıkları davada, mahkeme kamera kayıtlarını incelemesi ve görüş belirtmesi için Emniyet'i görevlendirdi. Olay yeri görüntülerinin yer aldığı kamera görüntülerinin CD'sini inceleyerek rapor hazırlayan Emniyet Müdürü Necati Erdem'in hazırladığı raporda işaretlenen kişilerin "yanlış teşhis edildiğini" söyleyen Avukat Oya Aslan, hem "hatalı raporu hazırlayan polis memuru hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını" hem de tarafsız bilirkişi talebinde bulunacaklarını açıkladı. Ayrıca, mahkemenin, CD'nin tarafsız bir bilirkişi tarafından tekrar incelenmesi ve bu raporun dikkate alınmaması yönünde de başvuruda bulunulacak. ("**Ferhat Gerçek Davası Şikâyetçi de Polis, Bilirkişi de Polis**", <http://bianet.org>, 08.02.2012)

12- Sarıgazi'de, 19 Aralık 2006'da, 19 Aralık Katliamı'nı protesto ettiği için haklarında dava açılan 24 kişinin duruşmasına İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Duruşmada karar çıkması beklenirken, sanık avukatlarından birinin mazeret bildirecek duruşmaya katılmaması sebebiyle duruşma 22 Mart 2012 tarihine ertelendi. ("**Katliam protestosu yargılanıyor**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 08.02.2012)

13- Tuzla Başsavcılığı, 2010'da Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Dolmabahçe'de rektörle yaptığı görüşmeyi protesto için otobüslerle İstanbul'a gelirken, Tuzla'ya yönlendirilen ve burada polisin sert müdahalesiyle karşı karşıya kalan öğrencilerin şikayeti üzerine başlatılan soruşturmayı tamamladı. Polislerle öğrenciler hakkında tek iddianame hazırlayan Tuzla Savcılığı'nın ilk iddianamesinin mahkeme tarafından yetersiz bulunarak reddedildiği, bunun üzerine ikinci bir iddianame hazırlandığı bildirildi. Mahkeme tarafından kabul edilen 46 sanıklı iddianamede, 7 öğrenci hem mağdur hem şüpheli, 3 öğrenci şüpheli olarak yer aldı. İddianamede, 10 öğrenci için kamu görevlisine karşı görevini yapmasını engellemek amacıyla cebir kullandıkları iddiasıyla 8 aydan 4'er yıla kadar hapis talebinde bulunuldu. Savcılık, öğrencilere her yaralı polis için ayrı ayrı bu cezaya mahkûm edilmesini istedi. Buna göre, öğrencilerin her biri 2 yıldan 12 yıla kadar hapis istemiyle yargılanacak. Buna karşılık, raporlarda öğrencileri gazla sakinleştirmeye çalıştıkları, sonrasında müdahale ettikleri belirtilen polislerin burnu kırılan Efe için "kasten yaralama" suçundan 1,5

yıldan 4,5 yıla, diğer 6 öğrencinin her biri için "basit yaralama" suçundan 4 aydan 1 yıla kadar hapisle yargılanmaları talep edildi. Polisler için işkence suçu yerine kasten ve basit yaralama suçlarından dava açıldığı için polislerin mahkûm olması durumunda bile cezaları ertelenebilecek.

Avukatların talebine rağmen, Savcılığın bütün görüntülerin kaydedildiği kamera görüntülerini istemediği anlaşılan davanın ilk duruşması 27 Mayıs 2012 tarihinde yapılacak.

("Dövülen dövenle aynı sanık sandalyesinde";

<http://www.radikal.com.tr>, 28.02.2012)

14- Silivri 5 No'lu Cezaevi'nde cinsel istismar suçundan tutukluların kaldığı E-12 Koğuşu'nda bazı tutukluların küçükken tecavüze uğradığını anlatan 25 yaşındaki D.A.'ya defalarca tecavüz ettiği ortaya çıktı. Uzun süre tehditle koğuşta etek giydirilerek tecavüze maruz kalan D.A., daha fazla dayanamayıp geçen yıl olayı Silivri Cumhuriyet Savcısı Mehmet Kurt'a anlatarak kendisine tecavüz eden kişilerden şikayetçi oldu. Savcı Kurt, soruşturma kapsamında aralarında infaz koruma memurlarının da bulunduğu 13 kişinin ifadesine başvurdu. M.A., V.O., M.A.U ve S.T. hakkında bu suçtan da tutuklama kararı verildi. Bazı memurlara da 'Görevi kötüye kullanmak' suçundan dava açılacağı öğrenildi. Dosyaya bakan savcıların HSYK kararlarıyla başka yere tayin edilmelerinin ardından soruşturma dosyası geçen haziran ayında Silivri'ye gelen Cumhuriyet Savcısı Burhanettin Öztürk'e verildi. Öztürk'ün tecavüz skandalıyla ilgili iddianameyi önümüzdeki günlerde tamamlayarak davayı açması bekleniyor.

("Yüksek güvenlikli' tecavüz!";

<http://www.radikal.com.tr>, 08.03.2012)

15- Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'nde 2009 yılında yaşadıkları hak ihlallerine karşı isyan çıkaran 29 çocuk hakkında "Kamu malına zarar verme" ve "Hükümlü veya tutukluların ayaklanması" iddiaları ile açılan davanın yargılamasına Diyarbakır 2. Çocuk Mahkemesi'nde başlandı. Çocukların bir bölümü müşahede altına alınan çocukların dayak yediğini, bu nedenle isyan ettiklerini belirtirken, tanık sıfatı ile dinlenen 3 infaz koruma memuru ise "Olay günü olay yerinde bulunmadıklarını sadece yardıma gittiklerini, olayların çocukların müşahede altına alınmasından kaynaklandığını, fakat olay gününü net olarak hatırlamadıklarını" belirtti. Mahkeme, Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevinde halen İnfaz Koruma Memuru olarak görev yapan Ekrem Taka, Aziz Aslan ve A. Haydar Sağlamyaşar'ın tanık sıfatı ile bir sonraki celsede hazır edilmesine, çocuklardan S.S., S.B. ve A.Ö. hakkında yakalama kararı çıkarılmasına karar vererek duruşmayı 3 Nisan 2012 tarihine erteledi. **("Diyarbakır'da 29 isyancı yargılanıyor!";** <http://diclehaber.com.tr>, 09.03.2012)

16- Diyarbakır'da 28 Mart 2006 tarihinde kafasına gaz bombasının isabet etmesi sonucu yaşamını yitiren Dicle

Üniversitesi öğrencisi Mahsum Mızrak'a ilişkin "Kasten adam öldürme" suçlaması ile tutuksuz yargılanan H.A., N.Ö. ve B.Ö. isimli polislerin yargılamasına Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Polis memuru tutuksuz sanıklar ile sanık müdafilerinin katılmadığı duruşmada, Mızrak'ın avukatları ve Mızrak ailesi hazır bulundu. Adli emanete gönderilen müzekkere yazısına cevaben olayda kullanıldığı öne sürülen 3 adet bomba atar parçası ile 2009/221 sırasında kayıtlı olan 6 milimetre uzunluğunda ve 1,5 cm çapında kısmen paslanmış metal fişegün mahkemeye gönderildiği belirtildi. Cumhuriyet Savcısı Zeki Topaloğlu, sanıkların tutuklanmasına ilişkin talebin reddine karar verilmesini mütalaa ettiği duruşmada, talepleri değerlendiren Mahkeme Başkanı Bülent Öztop, adli emanette kaybolduğu anlaşılan 2009/221 sırasında kayıtlı maktulün kafasından çıkartılan ve otopsi tutanağında özellikleri yazılı bulunan mermi çekirdeği ile ilgili, "Emanetin 2009/221 sırasında kayıtlı olup incelenmek üzere bu celse mahkememize gönderilen fişek kartuşunun tamamen farklı nitelikte maddeler olduğu anlaşıldığından otopside ele geçirilen mermi çekirdeğinin nasıl, ne şekilde ve kim tarafından değiştirildiğinin araştırılmasına. Temin edilmesi halinde incelenmek üzere mahkememize gönderilmesi ve temin edilemiyorsa sebebinin bildirilmesi ve ilgili kamu görevlileri hakkında gerekirse soruşturma işlemi yapılması için Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusu ihbarı yapılmasına" karar verdi. Mahkeme sanıkların tutuklanmasına ilişkin talebi ise, "Kaçacaklarına, saklanacaklarına, mağdurlar ve tanıklar üzerinde baskı yapma girişiminde bulunacaklarına dair somut olguların olmaması" iddiasıyla reddederek, duruşmayı 22 Mayıs 2012 tarihine erteledi. **("Mahkemedен polise 'delil karartma' jesti!";** <http://diclehaber.com.tr>, 16.03.2012)

17- 5 Temmuz 2010 günü Kuşadası'nda Çarşı Karakolu'nda, kamera görüntüleriyle kaydedilen maruz kaldığı şiddet sonrasında diz kapağı kırılan ve sakat kalan Fuat Şengül'e yapılanlar hakkında Aydın Valiliği; "Motosikletin çekilmesi karşısında "agresif" hareketler sergileyen Şengül'ün Çarşı Karakolu'nda da "agresif" hareketlere devam ettiği için yere yatırılarak arkadan kelepçe takılmak sureti ile etkisiz hale getirilmeye çalışıldığını" öne sürdü. Valilik, polislerin görev yapmalarını engelleyen Fuat Şengül'den davacı ve şikayetçi olduklarını belirterek Fuat Şengül için tanzim edilen "darp-cebir izi yoktur." ibaresinin yer aldığı doktor raporu, olayla ilgili "görevli memura mukavemet" suçundan tanzim edilen tahkikat evrakı ve Polis Merkezi'ndeki kamera görüntüleri 12 Temmuz 2010 günü Kuşadası Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiş olup, konu hakkında adli ve idari tahkikat halen devam etmektedir dedi. **("Linç Yokmuş Kelepçe Varmış!";** <http://bianet.org>, 22.03.2012)

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE SUÇLARINA İLİŞKİN SONUÇLANAN DAVA ve SORUŞTURMALAR

İşkence ile etkin mücadele için işkence ve kötü muamele suçlarından dolayı verilen cezaların para cezasına çevrilmesi, ertelenmesi, hükmün açıklanmasının geri bırakılması gibi tedbirlere çevrilemeyeceğine ilişkin yasal güvenceler getirilmelidir.

1- 29 Aralık 2010'da Midyat Devlet Hastanesi'nde hasta bir mahkûmu, "hasta mahremiyetine aykırı" diyerek jandarmaların yanında muayene etmeyen Mulamahmutoğlu hakkında; hekimlerin tutuklu ve hükümlüleri muayenelerinde; hasta ve hekimin yalnız kalmasını önleyen "Üçlü Protokol'e uymadığı gerekçesiyle TCK'nin 257. maddesi gereğince, 'görevini kötüye kullandığı' iddiasıyla üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması için açılan davada beraat kararı verildi. ("**Hekimin Üçlü Protokole Karşı Zaferi**"; <http://bianet.org>, 02.11.2011)

2- Zonguldak'ta 2009'da acemilik dönemini tamamlayan asker Osman Aslı'nın(20), dağıtım izni için gittiği İstanbul Avcılar'da sokakta yürürken "bali çektiği" gerekçesiyle gözaltına alınarak götürüldüğü Firuzköy Karakolu'nda kamera olmayan tek odada bot bağcıyla kendini kalorifer borusuna astığı iddia edilmiş ve polis memuru M.G.' hakkında Küçükçekmece 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nde "basit görevi ihmal" suçundan 3 yıla kadar hapis cezası ile dava açılmıştı. Dava 03.11.2011 tarihinde sonuçlandı. Savcılık soruşturması sırasında Adli Tıp Kurumu'ndan gelen raporda, bali çektiği iddia edilen Aslı'nın kanında ve idrarında uyuşturucu maddeye rastlanmadığı, asılma sonucu öldüğü ve vücudunda darp izleri olduğu belirtilmesine, kamerasız odada tutulması ve kalorifer demirinin kopmasına rağmen hiç ses duymadıklarını söyleyen diğer 6 polisin çelişkili ifadelerine rağmen Mahkeme M.G.'ye "basit görevi ihmal" suçundan 10 ay hapis cezası vererek cezaı 6 bin lira para cezasına çevirdi. Ailenin avukatı Cüneyt Acer, kararı temyiz edeceklerini belirterek, diğer polisler hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını belirtti. ("**Bu ölüm hiç 'basit' değil**"; <http://www.sabah.com.tr>, 04.11.2011)

3- Feride Kaya, Çorum'da 2002'de gözaltına alındığı jandarma karakolunda Selahattin Köse ve Neşet Şakrak tarafından darp ve işkenceye maruz kaldığı ve işkence gördüğü halde hakkında "darp ve cebir izi olmadığına" yönelik rapor hazırlayan 2 doktor hakkında suç duyurusunda bulunmuş ve dava açılmıştı. Farklı hastanelerden alınan, kalıcı rahatsızlıkları da ortaya koyan raporları ve tanık

anlatımları ile yapılan suç duyurusu sonucunda açılan davada 9 yıl sonra karar verildi. Çorum Ağır Ceza Mahkemesi yapılan yargılama sonucunda "Gözüne alınan Feride Kaya'nın gözaltında kaldığı tarihte kötü muameleyle maruz kaldığı hususunun kabul edildiği ancak katılana kötü muamelede bulunan kişilerin söz konusu iki sanık olduğuna dair mahkemece tam bir kanaat oluşmadığı, bu hususun şüpheli kaldığı" belirtilerek, "şüpheden sanık yararlanır ilkesi gereğince sanıkların beraatlarına, Kaya'ya işkenceye rağmen "sağlam" raporu veren doktorlar Fatih Sarioğlu ile Muzaffer Aymergen'in davalarının ise 7,5 yıllık zamanaşımı süresi dolduğu için ortadan kaldırılmasına" karar verdi. ("**İşkence var, cezası 9 yıldır yok**"; <http://gundem.milliyet.com.tr>, 05.12.2011)

4- 10 Mart 2011 tarihinde tartıştığı eşini şikâyet etmek için Çorlu Cumhuriyet Polis Merkezi'ne giden T.A.'yı önce yüz yüze, ardından cep telefonu mesajı ve telefonla taciz eden polis memuru Gizlihan Barutçu hakkında Çorlu 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nde "cinsel taciz suçundan" açılan davanın 6.duruşmasında; sanık polisin daha önce de bir öğretmeni taciz ettiği ortaya çıkmasına rağmen en alt sınırdan 125 gün hapis cezası verildi. Daha sonra ceza 2 bin 500 TL para cezasına çevrilerek para cezasının 5 taksitle ödenmesine karar verildi. ("**Karakolda tacize taksitli para cezası**"; <http://haber.gazetevatan.com>, 17.12.2011)

5- "Dini inancım gereği askerlik yapmayacağım" diyerek vicdani reddini açıkladığı için Kasımpaşa Askeri Cezaevi'nde tutulan Muhammed Serdar Delice'ye yönelik şiddet iddiaları üzerine Askeri Savcılık soruşturma başlattı. Soruşturma dosyasına Delice'nin şiddet gördüğünü kanıtlayan kamera kayıtları da konuldu. Askeri Savcılığın, Delice'nin dün ifadesini aldığı ve Adli Tıp Kurumu'na sevk ettiği öğrenildi. Delice, psikiyatri ve göz muayenesi için ilgili bölümlere sevk edilirken, ayrıca dün cezaevinde keşif yapıldı. Keşfe, askeri savcının yanı sıra Delice'nin avukatı Davut Erkan da katıldı. ("**Vicdani retçi Delice'ye şiddet kamerada**"; <http://diclehaber.com.tr>, 19.12.2011)

6- Hakkâri'de DTP'nin kapatılmasının protesto edildiği eylemde, polisin kitleye müdahalesi sonrasında Seyfullah Turan adlı çocuğun kafasına öldürücüye dipçiklerle vuran ve tepkilere neden olan özel harekât polisi Bahadır Turan'a "kasten yaralama" suçundan açılan ve Isparta'da görülen davanın karar duruşmasında savcı, esas hakkındaki mütalaasında, özel harekât polisinin, "kasten yaralama" suçundan 5 yıldan az olmamak üzere hapisle cezalandırılmasını talep etti. Mahkeme ise taksirle yarala-

ma suçundan 6 ay hapse mahkûm ettiği polisin cezasını önce vücutta kemik kırılması meydana geldiği için 9 aya çıkarttı, daha sonra ise zor kullanma sınırının kasıt olmadan aşılması halinde cezanın indirileceği hükmünü dikkate alarak, 7 ay 15 güne indirdi. Heyet, polis memuru Turan'ın mahkemeye karşı "saygılı" tutumu ve pişmanlığını gerekçe göstererek, iyi hal indirimi de yaptı. 6 ay 7 gün olarak belirlenen ceza, polisin iyi hali gerekçe gösterilerek hükmün açıklanmasının geriye bırakılması kapsamına da alındı. (**"Mahkemeden dipçikçi polise ödül!"**; <http://diclehaber.com.tr>, 24.12.2011)

7- 30 Aralık 2009 tarihinde saat 08.00 sularında Kocatepe Camii kapalı otopark duvarına "Türkiye bizimdir, ABD defol" yazılı afişler asmak isteyen ve bu sırada polis ve özel güvenlik tarafından coplanan, yerde sürüklenen ve yere çarpılan Seçkin Taygun Aydoğan, Melis Ciddioğlu, Şahin İmğa adlı üç gencin görüntüleri ulusal bir haber kanalının kameraları ile çekilip gösterilmesine rağmen daha sonra gençler hakkında "görevli memura hakaret ve direnme" suçlamasıyla Ankara 20. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşmasında hâkim Hüseyin Öztuğral gençlerin gözaltı sırasında "kendilerini yere atarak" polise direndiklerini gerekçe göstererek bu suçlardan dolayı ayrı ayrı toplam 1 yıl 7 yıl hapis cezası vererek, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verdi. (**"Kendilerini yere atıp direndiler hapis cezası aldılar"**; <http://gundem.milliyet.com.tr>, 27.12.2011)

8- "Adnan Hoca" olarak bilinen Adnan Oktar'ın grubuna yönelik operasyonda gözaltına alınan Müstak Berker, Kartal İş, Halil Hilmi Müftüoğlu, Tarkan Yavaş, Burak Abacı ve Gökalp Barlan'a işkence yaptıkları iddiasıyla İstanbul 7. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanan dönemin eski polis müdürü Adil Serdar Saçan ile 7 emniyet görevlisi sanık Mahkemenin oy çokluğuyla verdiği kararda "işkence suçunu işlediklerine dair cezalandırılmalarına yeterli her türlü kuşkudan uzak kesin ve inandırıcı kanıt bulunmadığı" gerekçesiyle ayrı ayrı beraatlerine karar verdi. Karara muhalefet şerhi koyan üye hakim Sinan Çelikal, Adil Serdar Saçan'ın 11, Ahmet Erdoğan'ın 9, Vedat Mercan'ın 2, Serdal Akça'nın da bir kez işkence suçundan cezalandırılması gerektiğini belirterek, beraat yönündeki çoğunluğun görüşüne katılmadığını bildirdi. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca hazırlanan iddianamede, mağdur ve müştekilerin, kamuoyunda "Adnan Hocacılar" olarak bilinen gruba yönelik çalışmalar sonucunda 12 Kasım 1999 tarihinde gözaltına alındıkları ve suçlamaları kabul etmeleri için kötü muameleye maruz bırakıldıklarını öne sürdükleri belirtiliyordu. İddianamede, söz konusu tarihte Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünde görevli sanıkların, 27 kişi için ayrı ayrı olmak üzere 3 ile 12 yıl arasında hapis cezası öngören ve "işkence yapma" suçunu düzenleyen

TCK'nın 94. maddesi uyarınca cezalandırılmaları isteniyordu. (**"Adnan Hoca'cılar işkence görmemiş"**; <http://www.radikal.com.tr>, 29.12.2011)

9- Erzincan'da askerlik görevini yapan er Orhan Abravcı bölük komutanı Astsubay Mehmet Ersoy tarafından öldüresiye dövüldü. Komutanından yediği dayak sonrasında kalça kemiği kırılan Abravcı GATA'da iki kez ameliyat edildi. Ölümünden dönen askere, GATA'da "Askerliğe elverişli değildir." raporu verildi. Orhan Abravcı'yı döven Astsubay Ersoy Erzincan'daki 3. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde görülen davada "Uzaktan görenler darp sanmış olabilir, Orhan'ı sadece ince bir çubukla dürttüm" dedi. Yapılan yargılama sonucunda Askeri Mahkeme astsubay başçavuşa 3 ay hapis cezası verdi. Sonra bu cezayı sanığın daha önce kasıtlı bir suçtan mahkûmiyetinin bulunmaması gerekçesiyle 1500 TL para cezasına çevirerek 24 ay taksitle ödenmesine karar verdi. Yaşanılan sakatlığın hayatı ağır derecede olumsuz etkileyeceği yönündeki GATA raporuna rağmen mahkemenin Astsubay Ersoy'u alt sınırdan cezalandırmasına itiraz eden Abravcı'nın ailesi ve avukatı kararı temyiz edeceklerini ifade etti. (**"Komutan 'dürttüğü' sakat bıraktı"**; <http://www.radikal.com.tr>, 04.01.2012)

10- Aydın'ın Kuşadası ilçesinde 4 Şubat 2011'de bir kafeteryada oturan Muharrem Süren ve Battal Battaloğlu'na "Hakkında arama kararı" bulunduğu gerekçesiyle sivil polisler kimlik sordu. Bunun üzerine Süren de, "Sizin kimliğinizi görebilir miyim?" diye sorunca, tartaklanarak gözaltına alındı. Hakkında herhangi bir arama kararı olmadığı ortaya çıkan Süren, bir gün Emniyet Müdürlüğü'nde kaldıktan sonra "Polise mukavemetten" ve "Polise görevini yaptırmamak" suçlamasıyla savcılığa çıkarıldı. İfade işlemlerinden sonra Savcılık tarafından serbest bırakılan Süren, polisler hakkında davacı oldu. Kuşadası 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nde açılan davada hâkim, olayın görgü tanıklarının beyanlarını dikkate almazken, olayın geçtiği kafeteryanın güvenlik kameralarının kayıtlarını incelemeyi de uygun bulmadı. 08 Aralık 2011'de karar duruşması görülen davada Mahkeme Süren'e, "Polise mukavemetten" ve "Polise görevini yaptırmamak" suçlamasıyla 1 yıl 2 ay 17 gün hapis cezası verdi. Süren, verilen ceza için temyize başvurdu. (**"Sen misin kimlik soran"**; <http://www.ozgur-gundem.com>, 19.01.2012)

11- Küçükçekmece Çocuk Büro Amirliği'nde bir çocuğun kimlik tespiti için İstanbul Barosu CMK Servisi tarafından görevlendirilen Av. Hüsamet Akbulut'un suça sürüklenen çocukla yaptığı görüşme notlarının polis memuru tarafından incelenmesi üzerine yaşanan tartışma ve avukatın görevini yapmasının engellenmesi üzerine Av. Hüsamet Akbulut polis memuru İ.E. hakkında Küçükçekmece Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulundu. Polis memuru İ.E. hakkında

Küçükçekmece 2. Asliye Ceza Mahkemesinde “Görevini Kötüye Kullanmak” iddiasıyla açılan davada yapılan yargılama sonucunda şüpheli polis memurunun suçunu sabit görülerek TCK 251/1 maddesi gereğince işleyiş biçimini de göz önüne alarak altı ay hapis cezasıyla cezalandırmasına karar verildi. (**“Avukatın görevini yapmasını engellenen polis memuru 6 ay hapse mahkûm oldu”**, <http://www.istanbulbarosu.org.tr>, 20.01.2012)

12- 4 Haziran 2011 tarihinde Çevre ve Orman Bakanlığı'nın önünde Bakanlığın uygulamalarını protesto etmek için oturma eylemi yapan ve gözaltına alınan çevreciler hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından ‘izinsiz toplantı yapmak’ suçlamasıyla başlatılan soruşturmada, soruşturma Savcısı “toplantı ve gösteri hakkının anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’yle (AİHS) güvence altına alındığı belirterek, eylemcilerin toplantı ve gösteri hakkının kullanılması için önceden izin almalarının gerekli olmadığını ve gruba dağılmaları konusunda uyarı yapılmadan doğrudan gözaltı uygulanamayacağını vurgulayarak” takipsizlik kararı verdi. (**“Savcıdan demokrasi dersi: Bir dinle”**, <http://www.radikal.com.tr>, 23.01.2012)

13- 30 Eylül 2010'da Afyon 8. Ana Bakım Merkezi Gazinosu'nda görev yapan er Tayfun Güngör'den makarna isteyen Albay Kıray, makarnanın soğuk gelmesi üstüne Güngör'ün dizine tekme attı. Komutanların kendisine "maç yaparken dizim kırıldı" demesi için baskı yaptığını söyleyen Güngör, ilk başta korktuğu için albaydan şikâyetçi olmadı. Ancak hava değişimi için ailesinin yanına döndüğünde babası Harun Güngör durumu fark etti ve Genelkurmay Başkanlığı'na bir yazı yazarak durumu bildirdi. Bunun üzerine Eskişehir 1. Hava Kuvvetleri Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde hakkında dava açılan Kıray şunları söyledi: "Ben askere bir tekme salladım. Bunu bir iz bıraksın, mağduru tahrir edeyim diye yapmadım. O an kızgınlıkla olan bir olaydı. Olay gününden bu yana bir vicdan muhasebesi yaptım. Olay sebebiyle üzgünüm, pişmanım. Askerler bize ailelerinin emanetidir; ailesinden özür diliyorum. Aralık 2011'de davayı karara bağlayan Askeri mahkeme Albay Kıray'a asta müessir fiil suçundan dört ay hapis cezası verdi. Daha sonra bu cezayı iyi halden önce üç aya indirdi, daha sonra da 2 bin 250 lira para cezasına çevirdi. Tayfun Güngör ise verilen cezayı az bularak, dizindeki sorun yüzünden uzun süre ayakta duramadığını ve garsonluk mesleğini yapamadığını söyledi. (**“Diz Kıran Albaya 2 Bin 250 Lira Ceza”**, <http://bianet.org>, 08.02.2012)

14- Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde 12 Ekim 2011'de okullardaki şiddeti protesto etmek amacıyla yürüyüş yapmak isteyen ilköğretim ve ortaöğretim öğrencisi çocukların eylemine müdahale eden kolluk kuvvetleri, kaçmalarını

ni engellemek amacıyla mayınlı araziye doğru kovaladıkları 19 çocuğu darp ederek gözaltına almıştı. İnsan Hakları Derneği (İHD)'nin 2 Kasım 2011 tarihinde Mardin Valiliği İl İnsan Hakları Kurulu'na yaptığı başvuru 14 Şubat günü cevaplandı. Gelen yazıda birinci idari soruşturma sonucunda, "Polis Memuru C.K.'nın 'hizmet içinde resmi sıfatının gerektirdiği saygınlığı ve güven duygusunu sarsacak eylem ve davranışlarda bulunmak' suçunu işlediği kanaati olduğundan Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün en üst cezasından bir altı olan 7/B-1 maddesi gereğince '16 ay süreli durdurma' cezası ile tecziye edildiği" belirtildi. İHD tarafından karar ile ilgili yapılan açıklamada ilgili polis memurunun işkence yerine başka bir disiplin maddesinden cezalandırılarak, hakkında işkenceden dava açılmasının önüne geçildiği ifade edildi. (**“İHD: Valilik İşkenceyi Kabul Etti Ama Ceza Vermedi”**, <http://bianet.org>, 16.02.2012)

15- Başbakan Tayyip Erdoğan'ın 4 Aralık 2010'da Dolmabahçe'deki rektörler buluşmasını protesto etmek isteyen öğrencileri İstanbul girişinde durduran ve sert müdahalede bulunan polisler hakkında İstanbul Barosu tarafından yapılan suç duyurusu ile başlatılan soruşturmada takipsizlik kararı verildi. Gazeteciler tarafından saniye saniye çekilen "dayak görüntülerine" karşın Pendik Başsavcılığı, “şüphelilerin atılı suçları işlediklerine dair soyut iddia haricinde kamu davası açmaya yeter şüphe oluşturacak somut delil elde edilemediğini” bildirdi. Ancak Savcılık kararında sadece Kurtköy'deki müdahaleye yer verirken Dolmabahçe yakınlarında yaşananlara değinilmedi. İstanbul Barosu karara itiraz etti, kamera kayıtlarının incelenmesini istedi, polislerin suç işlediği iddiasının "somut" olduğunu savundu. (**“Savcı bu dayığı göremedi!”**, <http://www.radikal.com.tr>, 23.02.2012)

16- Adana 6. Kolordu Komutanlığı Askeri Cezaevi'nde gördüğü yoğun işkence sonucunda hayatını kaybeden 20 yaşındaki er Murat Polat'la ilgili görülen davanın karar duruşmasında yargılanan 30 asker arasından sadece "gardiyan" olarak askerlik yapan Hüseyin Güldaşı ceza aldı. Adana 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada, mahkeme tarafından Polat'ın ölümüne neden olan eylemin Güldaşı'nın bireysel eylemi olduğuna karar verilerek tutuksuz yargılanan 28 yaşındaki Güldaşı kasten insan öldürme suçundan 25 yıl hapis cezasına çarptırılırken, 12 asker; Savcılığın, işkence yaptıkları gerekçeyle cezalandırma talep etmesine rağmen TCK 86. madde uyarınca "Kasten insan yaralamak" suçlamasıyla 500'er lira para cezasına çarptırıldı. Sanıklar hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildi. Cezaevi müdürü Yarbay Mustafa S. ile dört astsubayın da aralarında bulunduğu 16 asker ise beraat etti. (**“Disko'da İşkenceyle Ölüm Tek Askerin Üstüne Kaldı”**, <http://bianet.org>, 28.02.2012)

17- Eğitim-Sen'in düzenlediği mitingde polisin coplu müdahalesi sonucu sağ gözü kör olan Ankara 2 No'lu Şube Başkanı öğretmen Dengiz Sönmez, polisler hakkında suç duyurusunda bulundu. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, 10 Şubat 2012 tarihinde aldığı kararda; "Emniyet görevlilerinin yasadışı gösteri ve yürüyüş yapmak üzere kendilerine gösterilen güzergâh dışında yürüyüş yapmak isteyen topluluğa müdahale etmek zorunda kaldığı" dile getirildi. Kararda, gözünü kaybeden Dengiz Sönmez'in de aralarında bulunduğu öğretmen sendikacılara yapılan müdahalenin "yasal sınırlar içerisinde kaldığı, ölçüsüz ve orantısız güç kullanılmadığı, güvenlik güçlerinin keyfi bir tutum ve davranış içine girmedikleri, yasaların kendilerine verdiği yetkileri kullandıkları" kaydedildi. ("**Polis copuyla kör oldu**", <http://www.cumhuriyet.com.tr>, 07.03.2012)

18- S.E., A.K., H.K. ve T.G. adlı çocuklar, Mersin Merkez Toroslar ilçesinde 24 Ağustos 2011'de gerçekleştirilen bir gösteriye katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınarak önce karakolda polisler tarafından işkence gördü, ardından da çıkarıldıkları mahkemede, "polise hakaret ve devlet malına zarar vermekle" suçlandılar. Nezarethane içerisinde bulunan ve oturmak için kullanılan bankın ucunu kırmak, nezarethane demirlerine vurmak ve bağırarak, ayrıca nezarethanede bulunan güvenlik kamerasına vurmak suretiyle zarar verdikleri ve yönünü değiştirdikleri gerekçesiyle Mersin 1. Çocuk Mahkemesi'nde görülen duruşmada kalbine basılarak dövülen H.K.'ye karakol kamerasının yönünü değiştirdiği gerekçesiyle devlet malına zarar vermekten 1 yıl hapis cezası verirken diğer çocuklar ise beraat etti. Çocukları savcı odasında döven polisler hakkında ise herhangi bir soruşturma açılmadı. ("**4 çocuğa karakolda işkence!**", <http://www.ozgur-gundem.com>, 31.03.2012)

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE SUÇLARINA İLİŞKİN YARGITAY ve DANIŞTAY KARARLARI

Manisa Davası olarak bilinen davada İçişleri Bakanlığının tazminat ödemeye mahkûm edilmesi önemli olmak ile birlikte ödenecek tazminatın mahkûm edilen polisler rücu edilmemesi işkence ve kötü muamele suçları kapsamında caydırıcılığı ortadan kaldırmaktadır.

1- Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 1998 yılında “polis darbeleri nedeniyle kalp krizi geçiren” ve bu durum adli tıp raporuyla da sabit olan Metin Yurtsever’in ölümüyle ilgili davada son noktayı koydu. Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesi, otopsi tutanağı ve raporları inceleyerek “Mahkememiz ölümüne yol açan etkili eylemlerin bu aşamada meydana getirildiklerini kabul etmiştir” diyerek “başka bir nedenin birleşmesi ile ölümün gerçekleşmesi” kapsamında yedi polise beşer yıl ceza verirken temyiz incelemesini yapan Yargıtay 1. Ceza Dairesi, Yerel Mahkeme kararını, “Yaraların hangi sanık ya da sanıklarca meydana getirildiğini gösterir kesin kanıt bulunmadığı” gerekçesiyle bozdu. Davaya tekrar Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderildi. Mahkeme ilk kararında direnince dosya Yargıtay Ceza Genel Kurulu’nun gündemine geldi. Kurul, 12 yıldır süren davayı Yargıtay 1. Ceza Dairesi’nin polisler lehine verdiği hükmünü doğru bularak Yerel Mahkeme’nin kararını bozdu. Böylece polisler beraat etti. (“**Sanık polisler Yargıtay koruması**”, <http://www.radikal.com.tr>, 26.11.2011)

2- PKK’ya yardım ve yataklık suçlamasıyla 2002’de gözaltına alınan ve Mardin Emniyet Müdürlüğü’nde Bayram Ural, Nazım Ege, Abdulkadir Özer, Levent Bırsel ve Hanife Şennur Pat isimli biri kadın 5 polis tarafından işkence yapılan Hamdiye Aslan davasında Yargıtay 8. Ceza Dairesi, “Yeterli delil yok ve Aslan’ın vücudundaki işkence izleri bünyesinden kaynaklı da olabilir” gerekçesiyle polisler için beraat kararı veren Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nin bu kararını bozdu ve “İşkencenin sabit olduğu gözetilerek sanıkların sorumlulukları belirlenip sonucuna göre mahkûmiyet gerekmektedir” dedi. (“**İşkenceci Yargıtay’a takıldı**”, <http://www.radikal.com.tr>, 03.12.2011)

3- 20 yaşındaki İlkyay Taşdemir, “basit hırsızlık” suçlamasıyla 6 Ağustos 2002 tarihinde saat 04.50 sıralarında gözaltına alınarak önce Kadıköy Emniyet Müdürlüğü’ne, ardından da Gayrettepe Emniyet Müdürlüğü Hırsızlık Büro Amirliği’ne götürüldü. Elleri arkadan kelepçeli halde tutulan Taşdemir’in aynı günün akşamı 5. kattan atılarak intihar ettiği öne sürüldü. Olayın ardından İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulunan aile, polislerin “ölümüne sebebiyet vermek” ve “işkence sonucu adam öldürmek” suçlarından yargılanmalarını isterken Başsavcılık, “işkence sonucu ölüm” iddiasıyla yapılan başvuruyu takipsizlik ile sonuçlandırdı. Takipsizlik kararına yapılan itiraz ise kabul edilmedi. “İşkence sonucu ölümüne sebebiyet vermek” suçuyla ilgili ise herhangi bir karar verilmedi. Savcılık, polisler İsmail Ağırtaş ve Murat Demir hakkında “adli

görevi ihmal” suçlamasıyla 18 Haziran 2003 tarihinde İstanbul 12. Asliye Ceza Mahkemesi’nde dava açtı. Davaya, 25 Nisan 2005 tarihinde iki polis hakkında verilen beraat kararıyla sonuçlandı. Karar, Taşdemir ailesinin avukatları Gülizar Tuncer ve Kadriye Doğru tarafından temyiz edildi. Ancak Yargıtay, “zaman aşımı” gerekçesiyle dosyayı ortadan kaldırdı. (“**Önce beraat sonra zamanaşımı**”, <http://www.ozgur-gundem.com>, 30.12.2011)

4- Malatya 0-6 Yaş Çocuk Yuvası’nda çocuklara şiddet uyguladıkları iddiasıyla 17 bakıcı kadının Malatya 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılandığı ve 12 Kasım 2009’da sonuçlanan davada sanıklardan biri işkence ve eziyet suçundan dört yıl iki ay ceza almış, 14 sanığa üç yıl bir ay 15’er gün ile hapis cezası verilmiş iki sanık da beraat etmişti. Yargıtay 8. Dairesi tarafından yapılan temyiz incelemesi sonucunda verdiği kısmi bozma kararında; suçun tanık ifadelerine göre 0-2 yaş grubunda işlendiğini, ancak Fatma adlı sanığın 3-4 yaş grubunda çalıştığının belirtilerek Fatma adlı başka bir görevlinin olup olmadığının araştırılması ve buna göre “mahkûmiyet hükmü kurulmasını” istedi. Yargıtay’ın kararında belirtilen bir başka bozma gerekçesi de temizlik firması elemanı olan kişilerin ve yuvada çalışan farklı görevlerdeki sanıkların kamu görevlisi sayılıp sayılmayacağına tespitinden sonra ceza verilmesi gerektiği. Ayrıca “Sanıklara yüklenen suçların niteliği gözetilerek, her bir sanığın hangi mağdur veya mağdurlara karşı yüklenen fiilleri işlediği saptanıp, suçun mağdur sayısına oluşacağı”nın dikkate alınmaması da Yargıtay’ın bozma gerekçeleri arasında yer aldı. Yargıtay, daha önce Malatya 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde karara bağlanmış olan davada verilen iki beraat kararını onayladı. (“**Yargıtay Malatya Çocuk Yuvası Davasını Bozdu**”, <http://bianet.org>, 10.01.2012)

5- Kamuoyunda Manisa Davası olarak bilinen davada Danıştay’ın verdiği nihai kararlar İçişleri Bakanlığı, işkenceden tazminata mahkûm oldu. İçişleri Bakanlığının temyiz talebi üzerine Danıştay tarafından yapılan temyiz incelemesi sonucunda yerel mahkemenin kararı onanarak gözaltına alınan 16 çocuğa 10 bin ile 25’er bin TL arasında tazminat ödenmesine karar verdi. Manisa Ağır Ceza Mahkemesi, çocuklara işkence yaptıkları iddiasıyla yargılanan polis memurları, Levent Özvez’i 12 mağdur için 120 ay, Turgut Demirel’i 6 mağdur için 60 ay, Engin Erdoğan’ı 11 mağdur için 110 ay, Fevzi Aydoğay’ı 11 mağdur için 110 ay, Musa Geçer’i 11 mağdur için 110 ay, Mehmet Emin Dal’ı 11 mağdur için 110 ay, Turgut Özcan’ı 7 mağdur için 70 ay, Atilla Gürbüz’ü 10 mağdur için 100 ay, Ramazan Kolat’ı 11 mağdur için 110 ay ve Başkomiser Halil Emiri’de 13 mağdur için 130 ay hapse mahkûm etmişti. Davacıların avukatı Sabri Ergül “Ceza, caydırıcı olduğu ölçüde anlamlıdır. Bu parayı idare ödeyecek ama polisin ödemesi gerekir. Ancak bu şekilde işkence ve polis arasında bir bariyer oluşabilir.” dedi. (“**Manisalı Çocukların 16 Yılı**”, <http://bianet.org>, 12.03.2012)

DUYURULAR

AÇIKLANAN RAPORLAR

1- Çağdaş Hukukçular Derneği İstanbul Şubesi Cezaevi Komisyonu, Tekirdağ 1 ve 2 No'lu, Kocaeli 1 ve 2 No'lu F Tipi Cezaevleri ile Edirne F Tipi Cezaevi, Bakırköy Kadın Kapalı Tutukevi ve Maltepe Cezaevi'nde tutuklu ve hükümlülerle yaptıkları görüşmelerden ve kendilerine gelen mektuplardan oluşturdukları raporu açıkladı. Rapor, tutuklu ve hükümlülerin cezaevlerinde insanlık dışı uygulamalarla karşı karşıya kaldıklarını gözler önüne seriyor. ("**Türkçe savunma talebine de Kürtçe yasağı!**", <http://diclehaber.com.tr>, 26.01.2012)

2- İnsan Hakları Derneği, 2011 yılı İnsan Hakları İhlal Raporunu açıkladı. Rapora göre 101 kişi, gözetiminde işkence ve kötü muamele gördüğü iddiasında bulundu. 112 kişi de gözetim merkezleri dışında işkence ve kötü muamele gördüğünü söyledi. Raporun tam metnine bu linkten ulaşabilirsiniz. http://www.bianet.org/files/doc_files/000/000/423/original/2011_%C4%B0HD_MARMARA_B%C3%96LGES%C4%B0_RAPORU.PDF ("**2011: Yayın Yasaklama Yılı**", <http://bianet.org>, 02.02.2012)

3- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü 31 Ocak 2012 itibariyle cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlülerle ilgili istatistiki bilgileri sitesinde yayınladı. İstatistiki bilgilerin tamamına <http://www.cte.adalet.gov.tr/> sitesinden ulaşmak mümkün.

4- İHD Diyarbakır Şubesi, 2011 yılında bölgede yaşanan hak ihlallerinin raporunu açıkladı. Raporda, işkence ve kötü muamelede yüzde yüzü aşan artışın olduğu ve cezaevlerindeki yaşamın adeta işkenceye dönüştüğü yönünde tespitler var. Raporda diğer hak ihlallerinin yanında işkence ve kötü muameleyle ilişkili ihlal rakamı; 1555. ("**2011 yılında bölgede 29 bin 366 ihlal yaşandı**", <http://diclehaber.com.tr>, 01.03.2012)

5- İHD Diyarbakır Şubesi, "Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi 2011 Yılı Cezaevleri Raporu" nu açıkladı. Raporda; bölge cezaevlerinde toplam bin 453 ihlalin yaşandığına yer verilirken, cezaevlerinde hala 256 ağır hasta tutuklunun bulunduğu belirtildi. Raporda yer alan verilere göre; 2011 yılında bölge cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin istatistik verileri şöyle; * Cezaevlerinde ölen ve yaralananlar: 13 ölü - 4 yaralı, * Cezaevlerinde işkence: 147, * Sevk uygulamaları: 599, * Sağlık hakkı ihlali: 133, * Aile görüşü engellenenler: 37, * Avukat görüşü engellenen-

ler: 1, * Tecrit ve izolasyon: 70, * Haberleşme v.b hakları engellenenler: 96, * Cezaevlerinde anadille konuşma yasağı: 8, * Cezaevlerinde diğer ihlaller ve başvurular: 11, Toplam: 1.453 ihlal. ("**İHD'nin Raporu: Bölge cezaevlerinde bin 453 ihlal yaşandı**", <http://diclehaber.com.tr>, 09.03.2012)

6- Meclis Cezaevi Alt Komisyonu'nun hazırladığı KKTC Askeri Cezaevi Taslak Raporu'nda "disko" olarak tabir edilen disiplin koğuşunda işkence gören ve 12 Ekim 2011'de hayatını kaybeden Uğur Kantar'a yer verilmedi. Duruma itiraz eden Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Sivas milletvekili Malik Ecder Özdemir, Kantar'a işkence yapanlarla görüşüğünü hatırlattı ve raporda mutlaka Kantar'ın ölümüne neden olan sürece yer verilmesi gerektiğini söyledi. Bunun üstüne Komisyon, raporda değişiklik yapılmasına karar verdi. Komisyon tarafından hazırlanan taslak raporda "disko"ların çok düzenli, temiz olduğunu ve tutukluların son derece memnun olduğu yer aldı. ("**TBMM'nin Disko Raporu'nda Uğur Kantar Yok**", <http://bianet.org>, 15.03.2012)

7- BDP Hukuk ve İnsan Hakları Komisyonu, Pozantı Cezaevi'nde yaşanan cinsel istismarın ardından Sincan'a sevk edilen çocuklarla yapılan görüşmelere ilişkin hazırladığı raporu açıkladı. 17- 21 Mart 2012 tarihlerinde 6 avukat ile Sincan Cezaevi'nde bulunan 16 çocuk ile yapılan görüşmeler sonucunda hazırlanan raporda, Pozantı'da yaşanan cinsel şiddetin Sincan'da yerini kaba işkenceye terk ettiği vurgulanırken, raporda çocukların cinsel şiddete ilişkin anlatımları ise yaşananları bir kez daha ortaya koydu. BDP Grup Başkanvekili Pervin Buldan, avukatlardan ve milletvekillerinden oluşan yeni bir heyet oluşturacaklarını ve Sincan Cezaevi'nde çocukların durumunu yeniden inceleyeceklerini belirtti. ("**Sincan'a nakiller sadece makyaj oldu**", <http://diclehaber.com.tr>, 26.03.2012)

8- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı, Manisa Milletvekili Özgür Özel, Adana Milletvekili Ümit Özgümüş, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, Afyonkarahisar Milletvekili Ahmet Toptaş ve Tunceli Milletvekili Hüseyin Aygün'den oluşan CHP heyeti 19 Mart'ta gittiği Osmaniye Cezaevi'ne dair hazırladığı raporu açıkladı. Raporda cezaevinde yönetim tarafından keyfi uygulamalar yapıldığını ve çok önemli insan hakkı ihlalleri yaşandığı dile getirdi. ("**CHP Osmaniye Cezaevi Raporu, Hak İhlalleri ve Mevzuat Algısı**", <http://bianet.org>, 27.03.2012)

MEVZUAT

1- Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararına karşı sadece itiraz kanun yolunun öngörülmesi ve hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararında yargılama giderlerinin sanığa yüklenmesi hakkında itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olmadığına dair 3.11.2011 tarih ve 2010/1E, 2011/149K sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı. **(25 Ocak 2012 tarihli ve 28184 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanmıştır.)**

2- 26.9.2004 günlü, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 257. maddesinin, 6086 sayılı Kanun'un 1. maddesiyle değiştirilen;

- 1- (1) numaralı fıkrasında yer alan "...altı aydan iki yıla kadar..." ibaresinin,
- 2- (2) numaralı fıkrasında yer alan "...üç aydan bir yıla kadar..." ibaresinin

Anayasaya aykırı olmadığına dair Anayasa Mahkemesi tarafından verilen 22.12.2011 tarih ve 2011/17E, 2011/171K sayılı karar. **(7 Şubat 2012 tarihli ve 28197 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanmıştır.)**

3- Adalet Bakanlığı tarafından Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personelinin İşe Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik çıkarıldı. **(28 Mart 2012 tarihli ve 28247 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanmıştır.)**

Avrupa Komisyonu

Bu Proje Avrupa Komisyonu ve Açık Toplum Vakfı tarafından desteklenmektedir.